

Brunon Stojer

Hasičské karty dějin pohraničí

140 let
OSP Pietrowice Wielkie

Pietrowice Wielkie 2023

Copyright © by
Brunon Stojer

Na obálce:
Akvarel Sylvie Dyrszlag

Český překlad:
Anna Musioł

Sazba a zpracování:
Jan Koloch

Zpracování archivních fotografií:
Marek Krakowski

1. vydání Pietrowice Wielkie 2023

Vydavatel:
KOLGRAF Koloch Jan
47-480 Pietrowice Wielkie, ul. Miarki 6
tel.: 694 541 279, e-mail: kolgraf@kolgraf.com
www.kolgraf.com

ISBN 978-83-953304-6-9

Tisk a vazba: **Drukarnia KOLGRAF**
www.kolgraf.com

Úvod Obec Pietrowice byla založena ve 13. století v Moravském markrabství, které patřilo k Českému království. V té době se hranice nacházela na řece Pštíně (Cina) [*pol. Psina (Cyna)*], která protékala kolem obce. Za řekou se nacházelo ratibořské knížectví, kterému vládl Měšek Křivoňohý, vnuk polského panovníka Boleslava Křivoústého. Dvě třetiny vsi patřily biskupovi v Olomouci. Po sedm století patřila farnost Pietrowice olomoucké diecézi. To byl nejstálější prvek v dějinách obce, protože státní příslušnost se několikrát změnila. Obyvatelé Pietrowic byli postupně Moravany (Moravci), Čechy, Rakušany, Prusy, Němci a nakonec Poláky. Především však byli vyznavači křesťanského náboženství římské církve. Tak se formovala osobnost obyvatel: věřící, pracovití, spořiví, ukáznění a milující pořádek, milující rodinu, vynalézaví a tolerantní. Po sedm století obyvatelé Pietrowic na vlastní kůži poznávali různá státní zřízení a odlišné kultury a odnášeli si z toho pozitivní ponaučení. V roce 1883 založili obyvatelé Pietrowic hasičský sbor. Bylo by přínosné dnes tuto bohatou historii představit a posílit povědomí o multikulturnosti pietrowické komunity.

1086 Ve městě Merano (Tyrolsko v jižní Itálii) byl sepsán požární řád (Feuerlöschverordnung).

1220 Podle opavského historika Elmara Seidla byla ves Petroviz založena
-1230 mezi lety 1220 a 1230 na oválném půdorysu. Prvních 96 pietrowických sedláků se usadilo na 32 vlámských lánech (538 ha) v deltě řek Pština a Troja.

1360 Kolín nad Rýnem měl v té době 30 000 obyvatel a byl největším městem v Evropě na sever od Rýna. V té době tvořilo 13 tesařů a kameníků, 13 kovářů a 13 pokrývačů kvazi SDH [*pol. OSP*]. Velitelem každého družstva byl příslušný cechmistr. Ve své výbavě měli: 4 přilby (Kasselhut), 4 bosáky (Feuerhaken), 11 žebříků a 20 kožených věder.

1574 23. dubna vyhořelo město Ratiboř s radnicí, sedmi kostely, pěti kláštery, městským mlýnem a vodárenskou věží.

1641 Ohnivá bouře v Kietrzy, shořelo náměstí a boční uličky.

1717 Dne 22. března vypukl v noci v ovčíně na statku Pobiehow (levobřežní část obce) rozsáhlý požár, při kterém uhořeli dva chlapci narození v Pietrowicích Wielkich: bratři Johann Gruschka, 9 let, a Matthäus Gruschka, 13 let.

1722 Toho roku byl v Ratiboři zaveden nový požární řád (Feuerordnung). Zde jsou uvedeny zajímavější podrobnosti. Na věži u kolegiátního (farního) kostela se každou celou hodinu troubilo. Na trubače ve dne dohlížel zvoník farního kostela a v noci čtyři městští strážníci. Ti se museli každý den ve 20.45 hodin dostavit před radnici, odkud se tři strážci vyzbrojení bodáky a vybaveni lucernami vydali do různých částí města. Čtvrtý strážný zůstával na náměstí a každou čtvrt hodinu pískal. Ještě před začátkem bohoslužby, v devět hodin večer, se zvoněním na radnici oznamoval noční klid. Městští radní byli povinni kontrolovat noční hlídače a hlásit magistrátu případné zanedbání jejich povinností. Městský hlídač a jeho dva podřízení museli zajistit, aby byly čtvrtletně vymetány komíny. Kdo tuto povinnost nesplnil, byl pokutován 5 markami. Městské domy musely být vybaveny dostatečným množstvím vody pro záchranu v případě požáru. Větší domy musely mít 1 žebřík, 2 bosáky, 2 kožená vědra, 2 ruční hasicí přístroje, 2 sekery. Kromě toho muselo být u každé nemovitosti kožené vědro a ruční hasicí přístroj. Městské cechy musely mít také určité množství záchranářského vybavení, jako jsou žebříky, háky, vědra, hadice a sekery. V případě požáru se zamykaly městské brány, aby se do města nedostala zlodějská banda, která by během záchrané akce ukradla vše, co by se jí dostalo do rukou. Cechy byly povinny seznámit řemeslníky s tímto nařízením, a navíc jeho jeden exemplář byl vyvěšen na velké tabuli před radnicí. Každý cech obdržel jeden výtisk požárního řádu v němčině a polštině.

1742 Téměř celé Slezsko včetně Pietrowic Wielkich se stalo součástí Pruského království. Fridrich II. Velký (*Stari Fric*) zvítězil ve válce s rakouskou císařovnou Marií Terezií. Nová hranice mezi Rakouskem a Pruskem byla stanovena několik kilometrů před Opavou, v obci Pusté Jakartice (Klingenbeutel). Stará rakousko-pruská celní budova zde stojí dodnes. Ještě téhož roku vydal král Fridrich II. právní nařízení (prozatímní požární zákon), kterým nařídil zřízení požárních fondů, tj. prvních pojišťoven, ve Slezsku. V originále byla tato nařízení nazvána: „Reglement

wie es mit Errichtung der Feuer - Societät auf dem platten lande in dem Herzogthum Schlesien und der Graffchafft Glatz zu halten, De Dato, Potsdam, 24. November 1742”.

1743 Byla založena první pojišťovací společnost ve Slezsku, Zemský požární fond (Landfeuerkasse). Od té doby byly všechny pozemkové majetky zdaněny pro případ požáru. Z nashromážděných prostředků byly vypláceny prostředky obětem požárů. S nabytím platnosti nových předpisů byla každá obec a domácnost povinna mít příruční hasičské vybavení, např. sekeru, kotvy, vědro, sud na vodu, bosák, dřevěnou ruční stříkačku. Ve městech byly vydávány zvláštní požární předpisy – požární řády (Löschordnungen).

1765 Slezská komora vydala jednotné požární předpisy, které byly upraveny v letech 1769, 1776 a 1781. Na základě zemských předpisů vznikly požární řády (Feuer=und Lösch=Ordnung), které byly přizpůsobeny specifikům jednotlivých lokalit.

1768 Rozsáhlý požár na *Malé Straně* (ulice Wyzwolenia)

1784 *Požár zachvátil Wielkou Stranu* (ulice 1 Maja), zachoval se pouze kostel a dřevěná budova školy.

1787 Město Hlubčice (pol. Głubczyce) disponovalo následujícím vybavením pro boj s požáry: K dispozici byly 2 kovové hasicí přístroje, 449 dřevěných hasicích přístrojů, 20 žebříků, 17 sudů, 411 kbelíků, 24 háků. Neexistoval však žádný organizovaný hasičský sbor.

1799 *Nocne stróże* (noční hlídači) ve vesnicích.

Z Borucinského urbáře z roku 1799: Obec musí zajistit noční hlídku v obci, zorganizovat ji a každou noc vysílat dva hlídače.

Obec musí dohlížet na policejní dohled nad pachateli trestných činů, jejich přepravu, dopadení nemravných tlup, nucenou přepravu, údržbu požární techniky a vše, co je stanoveno v královském policejním řádu.

V meziválečném období chodil v noci po obci hlídač, tzv. *wachtarz*.

Vachtjř z Benešova

Jednou z jeho povinností bylo dávat pozor na případný požár a upozornit na něj vesnickou komunitu. „Ratibor Heimatkalender 1937/38“ nás seznamuje s přesnou postavou takového hlídače z Benešova u Hlučina. Byl jím 68letý Johann Wazlawik (Jan Waclawik). Byl oblečen ve vojenském stylu, v silném kabátě, s koženým opaskem a beranicí na hlavě. V jedné ruce držel halapartnu a v druhé Stundeniepe (píšťalka, kterou ohlašoval odbíjení celých nočních hodin). Přes krk měl přehozený provaz s Feuerhornem (poplašnou trubkou). Povolením byl zedník a ve stáří odešel žít ke své dceři na Auszug (na *vejminku*). Přes den byl obecním poslem (Gemeindebote).

O nočních hlídačích v Pietrowicích Wielkých nejsou žádné dokumenty. Pravděpodobně tomu bylo podobně i v naší obci. O nočních hlídačích nám vyprávěl Oswald Wesoły, narozený v roce 1921, který je znal z autopsie. Byli

vybaveni *fojerhokem* (bosákem), signální trubkou a svítilnou. Každou hodinu oznamovali, kolik je hodin. Byli aktivní ještě mezi válkami. Po roce 1945 byli noční hlídači ustanoveni i v období žní. O nočních hlídačích byla také zapsána malá zmínka: „*Pyrwe v Petrovicích od šesti večer do šesti rána chodil po vsi noční hlídač. Měl dva přístřešky, kde se mohl schovat, když pršelo. Jedna budka byla u Herbra na Maťe Straně a druhá u Pelky na Kuńcuwsi. V deset měl hlídač zhasnout všechny lampy na ulici. Také se doma nesmělo svítit po desáté. Hlídač také v noci vykřikoval, kolik je hodin.*“

1812 Pro panství v Gródczankách bylo zakoupená hasičská stříkačka. Byla to první stříkačka v celé oblasti. Tento statek (dominium), stejně jako celá vesnice, patřil řádu špitálníchků Panny Marie Německého domu v Jeruzalémě (latinská zkratka – Ordo Teutonico). V té době sídlili představení tohoto řádu na zámku v Bruntále.

1822 Při požáru v Pawłowě lehlo popelem 18 domácností.

Prosincový zákon umožňoval zřídit stráž v obci s nejméně 120 komíny a v té době vznikaly tzv. požární spolky (Spritzenverein).

Nařízení královského úřadu v Opolí o požární hlídce. Dne 9. prosince 1822 byla ve vládním věstníku Královského úřadu v Opolí (Amtsblatt der Königliche Regierungs zu Oppeln) zveřejněna řada požárních předpisů, které měly zvýšit bezpečnost obyvatel a ochranu jejich majetku. Nařízení z roku 1822 bylo vydáno v němčině a polštině, aby mu každý rozuměl. Byly mezi nimi i předpisy o nočních hlídačích:

§ 99. V noci jsou hlídači (noční strážci) povinni dávat zvláštní pozor na všechny známky požáru, a když je v některém domě zpozorují, mají vzbudit obyvatele. Pokud se ukáže, že skutečně došlo k požárnímu neštěstí, musí okamžitě přivolat na pomoc ostatní. Spící obyvatele by měli probudit zaklepáním na dveře a jsou povinni je přivolat na pomoc. Tam, kde jsou kostely, by měli zvonit na zvony nebo zavolat zvoníka, aby na ně zazvonil.

§ 100. Podle tohoto nařízení by měl být takový strážný přijat na noční hlídku v každé obci. Pouze tam, kde malé obce nemohou hlídače udržovat, se mohou občané v hlídání střídát, ale pak musí každý noční strážný povinnosti strážného splnit.

§ 101. Policejní orgány dbají na to, aby noční hlídači byli střízliví a pečlivě hlídali. V noci nesmějí chodit do svých domovů nebo do hostinců. Noční hlídač, který neplní své povinnosti, je nejen zodpovědný za případnou škodu, ale musí také zaplatit 10 centů za svou nedbalost.

§ 102. Noční hlídači začínají od sv. Michala až do Velikonoc hlídat v 9 hodin večer a domů mohou jít až ve 4 hodiny ráno. Od Velikonoc do svátku svatého Michala mohou chodit na strážnici v 10 hodin večer a domů se mohou vracet ve 2 nebo 3 hodiny ráno.

§ 103. Trubka pro strážného se uchovává ve vesnici u šoltyse na náklady obce; strážný si ji vezme s sebou, když začíná službu, a ráno ji vrátí. Na tuto trubku je třeba v noci troubit, aby všichni věděli, že hlídač vykonává svou povinnost.

§ 104: Šoltysové obce mají dbát na to, aby se tak dělo řádně podle pravidel a aby si nikdo práci neulehčoval, protože by sami museli dát pokutu 20 centů za jakoukoli nedbalost.

§ 113 Každá požární katastrofa musí být oznámena landrátovi [okresnímu hejtmanovi] jízdním poslem.

1827 Pruský reskript (písemné nařízení úřadů) týkající se požární policie stanovil postupy v případě požáru v obci.

1835 Mathes Hermeth, místní svobodný pán (Freibauer), zemřel večer 28. prosince 1835, když uhořel při požáru, který vypukl v horním hostinci (Oberkretscham) Ignáce Watzlawczyka v Pietrowicích Wielkých. Po soudní prohlídce a úředním schválení byl pohřben 30. prosince. Byl jedním z mnoha obyvatel, kteří se během požáru snažili něco zachránit. Informace byla nalezena ve farní knize úmrtí z roku 1835 pod číslem 57: „Den drießigsten Dezember. Mathes Hermeth hiesiger Freibauer, welcher am 28. Hujus [jeho, tento] Abends, bei dem hierselbst im Oberkretscham des Ignatz Watzlawczyck ausgebrochenen Feuersbrunst verunglückt und ganz verbrannt ist, wurde nun erst nach gerichtlicher Besichtigung und Bewilligung beerdigt.“ (Mathes Hermeth hiesiger Freibauer, který se narodil 28. října 1883 v Hradci Králové.

Mathes Hermeth (1788-1835) měl v Pietrowicích následující potomky v přímé linii: Johann Hermeth (1811-1868), Richard Hermeth (1853-1915), Carl Hermeth (1876-?), Johann Hermeth (1900-1979) a Hildgarda Hermeth (1934-2005) z manželství Mludek (Kowaliczek).

Hostinský Ignatz Watzlawczyck zemřel v roce 1854 ve věku 43 let. Horní hostinec se nacházel na místě obchodu „U Komarka“, nyní ulice Wyzwolenia 53, pozemek rodiny Garlinských. V roce 1765 koupil hostinec za 320 říšských tolarů Franciszek Watzlawczik, dědeček výše zmíněného Ignáce. V únoru 1919 koupil hostinec Florian Fuss, majitel hostince v Gródczankách, a v rukou této rodiny zůstal hostinec až do roku 1945. Fussovi provozovali v Gródczankách hospodářství, hostinec s pivní zahrádkou a tanečním sálem. V neděli odpoledne byl hostinec u Fussů plný lidí, také z Pietrowic a Kietrza. Často tam hrála dechovka z Pietrowic. Když majitelé přišli k „Fussům“ na Malé Straně po treku (válečném putování), repatrianti, kteří se tam již usadili, nedovolili Fussovým vzít ani dětské boty. Fussovi přespali u sousedů a pak byli transportem odvezeni do Německa.

Kdysi chlapi pili víc než dnes. Před druhou světovou válkou se v hospodě u Fussů stalo, že se tři hospodáři z Pietrowic, a nebyli z nejmenších, vsadili, že kdo první odejde od stolu, zaplatí za všechny. Všichni tři vydrželi celý večer, celou noc a celé dopoledne. Pak se dohodli, že si účet rozdělí po třech. Jeden prodal býka, druhý prase, třetí něco jiného a účet byl zaplacen.

Za druhé světové války byl hostinec u Fussů místem ubytování válečných zajatců, kteří ve dne pracovali pro bauera. Rusové spali v prvním patře, Ukrajinci v přízemí (nebyli hlídáni) a Srbové byli ubytováni ve Staré škole u kostela.

1836 V Prusku bylo zavedeno povinné požární pojištění budov.

1840 12. srpna 1840 se v sousední obci Sudice narodil Johannes Hellmann, známý jako otec hasičů v Horním Slezsku. Dne 26. května 2012 se v Nyse konalo slavnostní odhalení sochy Johanne Hellmanna, kterého se zúčastnila delegace z Pietrowic s praporem.

1841 Ve Vratislavi (pol. Wrocław) je založen Dobrovolný hasičský a záchranný sbor, první hasičský sbor ve Slezsku.

1850 11. března 1850. V tento den přijal pruský parlament zákony o obecním zřízení (Gemeinde – Ordnung), okresním, regentském a zemském zřízení a policejním zřízení. Výše uvedené zákony postoupily záležitosti požární ochrany obecním úřadům a policejním orgánům. Zákon upravoval povinnosti obcí pořizovat a udržovat tzv. veřejné požární nářadí.

1854 23. května byl v Hlubčicích založen první hasičský sbor v Horním Slezsku. Byl to čtvrtý hasičský sbor ve Slezsku (po Vratislavi, Zgorzelci a Legnici). Hasičský sbor v Hlubčicích byl založen po požáru z 5. května 1854, při kterém shořelo 80 budov a 11 lidí přišlo o život. V roce 1879 oslavil hasičský sbor v Hlubčicích 25 let své existence. Slavnostního průvodu se zúčastnil Mužský gymnastický spolek, členové Slezsko-poznaňského hasičského výboru a zástupci rakousko-uherských a německých hasičských sborů. V roce 1897 postavilo město v takzvaném Tkalcovském parku (Tuchmacherpark) hasičskou stanici s věží z červených cihel. Budova existuje dodnes.

Razítko Slezského svazu pojišťoven

Johannes Hellmann ze Sudic

1858 19. ledna v pravé poledne vypukl na zámku Ratiboř požár. Požár byl zpozorován v hradním pivovaru a rychle se rozšířil na hrad, protože jeho střecha byla pokryta dřevěnými šindeli. Během osmi hodin shořela celá část na jižní straně. Požár zachvátil 2/3 ratibořského zámku. Starý zámecký pivovar byl zcela zlikvidován. Plocha po něm byla částečně přeměněna na zahradu. Na místě vyhořelého severního a západního křídla byl postaven nový pivovar, který byl uveden do provozu v roce 1859. O velkém hašení požáru tehdy nemohla být řeč, nebylo čím a neměl kdo hasit. Požár zámku byl bezprostředním důvodem ke zřízení hasičského sboru ve městě. Johannes Hellmann, sedmnáctiletý žák královského gymnázia, byl svědkem tohoto velkého požáru. Dne 16. března byl rozhodnutím městského úřadu v Ratiboři založen sbor dobrovolných hasičů. Ratibořský hasičský sbor měl po několika letech činnosti k dispozici 4 čerpadla, 10 sudových vozů a další vybavení. Později byly zřízeny stráže v obcích Rybník, Vodislav, Žory (pol. Rybnik, Wodzisław Śląski, Żory) a Hlučín. Stráž v Ratiboři byla zřízena jako osmá stráž ve Slezsku. Mnoho městských gard vzniklo na základě dřívějších mužských tělocvičných spolků.

19. století. V jedné české knize vydané v roce 1937 jsem našel článek psaný v moravském nářečí „*Wspominky stareho hasicza*“. Zarazila mě velká podobnost mezi hlučínským nářečím a moravským nářečím používaným v Pietrowicích. Vyměnil jsem jen několik slov a vyšlo mi pietrowické nářečí. Například slova *hasicz a hasiczski spolek* jsem nahradil slovy *fojermuna a fojerwera*, ačkoli velitel Alfons Marcinek (1915-1993) ještě říkával: *hasic i hore, a przy swatim krzyżu mamy słowo Spolek w nazwie pola*. Sedlák Georg Klodziwa (1909-1993) pocházel z Hlučína. *Jeho krawy nie dowaty mlyka yny mliko*. Vzpomínky byly napsány i v polské verzi. Svěho času patřila farnost Pietrowice do hlučínského děkanátu olomoucké diecéze. V roce 1891 se delegace petrovických hasičů zúčastnila „slavnosti“ k 10. výročí založení hlučínského hasičského sboru.

Wspominky stareho fojermuna.

Pyrve za Nymca na dziedzinach było mało sikowek. Ku ohniu se jeżdżilo z beczku. Ku każdemu ohniu musieło przijść szest ludzi z ajmrami z vzdalenszci sedym a puł km. Oheń se musioł hłasić u vojta, lebo ten prziszel a naporuczył co a jak se ma robić. Te dziedziny, kere už mieły sikowku, musieły jechać do tej iste vzdalenszci, enem że przy sikowce musieło być deset chłopuv. Sikovki ne były motorowe, tak jak dzisiok enen ruczni, a tak deset

chłopów musielo tak dlůho kiwać, podwela ne prziszło szandara a nenapocuczył divakom aby pomohli. Kdo ne poslechnuł musiel zapłacić pokutu trzi marki, kdo ne chciel dać kunie ku sikowce musiel zapłacić pokutu padesot marek. Pro synki to była velka uciecha jak fojermuny wyrukowały. Wiem, zech siedziol na beczcze u krana, kaj se wypuszczala voda, lebo jako kluk o nic lepsi jak ci drudzy, musiolech wszudzi być. Na dziedzinie były wypisane tabulky, kdo ma jechać s potahem (s kuńma) ku ohniu, a kerzi obczane maju iść z ajmrama. Do roku 1877 nosili ludzie ku ohniu ajmry, jaki keri miel. Ale v menowanym roku vyhoreł Francek Malecky a tehdy ckestało se neszczęści. Jeden obczan spuścił plechovy ajmer na hlawu druhemu a pokaliczył ho. Od te doby musiel mieć každy obczan ajmer skorzeny lebo plateny. Inaksze były landratem w Raciborzu zakazane. Na každym ajmru musielo być numera stawynio. Ajmer, rzybrz, fojerhok a metlu obszitu w platinie musiel mieć každi maitel domu, a keri nie miel był pokutowany 20 marek. Wszycy obczie do 60 let musieli przy ohniu pomahać a poslechnuć vojta, keri tam miel dohled (komando) Neposteszność było przisne trestana landratem). Oheń se tak ohlászował, že biło srcem od zvona na jednej stranie zvona, w małych dziedzinach to był dobri alarm, ludzie byli hned na nohach a aspoń ze zvedavości lecieli k ohniu. Podwela se pamatuju, prvnu sikowku kupił dwur w Raczanach. W celym okoli eszcze hasili ajmrami. Zakładani hasiczkich verajńów vitali obczanie srdecznie, lebo se myśleli, že im ubude robota. Ale prziszło zarzizeni, že každy obczan musi być aspoń wspierającym czlenen hasickeho zboru, a keri niechciel był pflichtfeuerwehr, a musiel chodzić na ibunki raz na miesic, ale ne płacił składek. Kdo ne prziszel na ćwiczeni płacił 3 marki pokuty nebo i jeden den wiezieni. Dzisiok jest robota we fojerwerze ganc inaksza. Mumy motorowe sikawki i auta, takže se ludzie ne muszu drzyć. Každa fojerwera dostowo subwence co nihdy be było. Enem by ci nasi chłopi mieli chuć, a byle kaj fojerwery wykonuju dość dobrych wieci pro ludzi a i sztat.

Na základě „Pamiatnik 1927-1937 (10) Źupni hasičske jednoty Hlucinske” (Okresní svaz hasičů Hlučín)]

Vzpomínky starého hasiče (překlad)

Ve starých pruských dobách bylo po vesnicích jen málo hasičských vozů tažených koňmi. K požáru se jezdilo se sudem plným vody, ale zároveň ke každému požáru muselo přijet nejméně šest lidí s vědry, kteří bydleli do 7,5 km od požáru. [Stará 1 míle ve Slezsku byla asi 7,5 km]. Požár musel být nahlášen starostovi (vedoucímu obce). Ten se sám ujal vedení na místě požáru. Ty obce, které již měly požární vůz tažený koňmi, byly povinny vyjet do sousedních obcí; k obsluze tako-

vého požárního vozu bylo zapotřebí 10 mužů. Hasicí stříkačky nebyly motorové jako dnes, ale ruční. A tak těchto 10 mužů muselo neustále pohybovat rameny stříkačky, dokud nepřišel místní policista a nenařídil shromážděným přihlížejícím, aby se v pumpování vystřídali. Kdo neuposlechl policistův příkaz, dostal pokutu 3 marky, kdo odmítl půjčit koně na zápraží k požárnímu vozu (stříkačce), dostal pokutu 50 marek. Pro chlapce to byla velká zábava, když hasiči vyrazili do akce. Vzpomínám si, jak jsem seděl na sudu u kohoutku, odkud se brala voda. Jako malý přihlížející, o nic lepší a o nic horší než ostatní, jsem musel být všude. Po celé vesnici byly napsané cedule, kdo má jet s koňským povozem a kdo má běžet s vědrem k ohni. Do roku 1877 běžel k ohni každý s takovým vědrem, jaké měl. Ve zmíněném roce došlo k neštěstí při hašení požáru v domě Franciszka Maleckého. Jednomu z obyvatel plechové vědro vypadlo a zranilo jiného obyvatele na hlavě. Od té doby se při hašení požárů smělo používat pouze kožená nebo tkaná vědra. Jiná byla ratibořským starostou zakázána [do roku 1918 patřil Hlučín a jeho okolí k ratibořskému okresu]. Na vědru muselo být napsáno číslo domu majitele. Vědro, žebřík, bosák, koště potažené plátnem musely být v zásobě každého domu. Kdo je neměl, dostal pokutu 20 marek. Všichni občané mladší 60 let museli pomáhat hasit požár a poslouchat pokyny starosty. Neposlušnost byla ratibořským starostou tvrdě postihována. Vypuknutí požáru se oznamovalo úderem do srdce zvonu z jedné strany. Tento způsob se velmi osvědčil v malých vesnicích, kde byli všichni brzy na nohou a běželi k ohni, byť jen ze zvědavosti. První hasicí přístroj v naší oblasti zakoupilo panství v Raczanach [Gródczan-ki]. V celé oblasti se ještě hasilo kbelíky. [Požár stodoly v Žerdzinách v meziválečném období ještě hasili hasiči z Kornice, kteří tvořili tzv. vodní řetěz]. Založení hasičských spolků obyvatelé přivítali, protože si mysleli, že se jim uleví od povinností. Bohužel brzy vyšla vyhláška, která stanovila, že každý musí být alespoň podpůrným členem hasičského sboru nebo patřit k tzv. povinnému hasičskému sboru. V té době se občan účastnil cvičení jednou měsíčně, ale byl osvobozen od poplatků. Kdo se cvičení neúčastnil, platil třímarkovou pokutu nebo strávil jeden den ve vězení. Dnes vypadá činnost hasičského sboru zcela jinak. Máme motorová čerpadla a hasičské vozy, takže lidé mohou být klidní. Každý hasičský sbor je financován obcí a státem, což dříve nebylo. Jen aby se vždy našli chlapci a dívky, kteří chtějí pomáhat druhým. Mnoho hasičských sborů dělá pro své obyvatele a stát mnoho dobrého nad rámec svých zákonných povinností.

1861 V neděli odpoledne 1. září 1861 postihlo Janowickou farnost, konkrétně vesnice Cyprzanów a Janowice, velké neštěstí. Ve stodole sedláka Franze Chory si děti (jednomu bylo 5 let) hrály se zápalkami a vypukl požár. Velmi silný severozápadní vítr způsobil, že během několika minut vzplála polovina Janowic a celý Cyprzanów. V důsledku požáru v Janowicích byl zničen dřevěný kostel a věž. Shořela také mohutná budova nedávno postavené farní školy a přístřešek pro nemocné, který se nacházel před nově vysvěceným hřbitovním náměstím. Marianně Tebel, vdově po sedlákovi, shořela malá stodola. Malá stodola vyhořela také Izydorovi Chmiela z Janowic a také Francovi Chory. Sedlák P. Marcinek přišel o stodolu a sýpku. Naproti tomu Antonu Herudovi shořely všechny budovy, hospodářské zařízení a jedno hříbě. Sedlákovi Augustu Kwasigrochovi a řezníkovi Stieblerovi byly zničeny všechny budovy. Francovi Bullokovi shořel obytný dům a sýpka a Józefovi Nowakovi obytný dům a jedna kráva. Chalupníci Wieczorkovi shořel obytný dům.

V Cyprzanowě přišli v plamenech o veškerý majetek tito hospodáři: Józef Tebel, Ignacy Burka, Tadeusz Smolka, Rudolf Rzytki, Franc Chmiela (kromě bytu). O svá stavení přišli tito chalupníci z Cyprza-

Požár v Janowicích, akvarel, kresba Angelika Eckiert

nowa: Kwasigroch, Rzytki, Latek, Mizioch, Schudzich, Sczyrba, Piechaczek, Lata, Tunk a Herud. Při hašení požáru byl těžce popálen Paul Horaczek, hasič z Ratiboře. Bohužel následujícího dne zemřel.

1863 Ve Slezsku došlo v 19. století k dynamickému rozvoji požární ochrany. V té době se zde začaly slučovat existující záchranné a tělocvičné spolky, čímž byly položeny základy budoucího hasičského spolku. Aktivisté tělocvičných spolků poskytovali záruku odpovídající úrovně fyzické zdatnosti celým stavům.

Slezský zemský svaz dobrovolných hasičů byl založen na ustavujícím sjezdu, který se konal 18. a 19. července 1863 ve Vratislavi. Zúčastnilo se ho 121 delegátů z Horního a Dolního Slezska a Velkopolska (Poznaň). Úplný název svazu zněl: Svaz hasičských sborů, záchranných spolků a obcí Slezska a Poznaňska. Předsedou svazu se stal Rudolf Becker (1807- 1877) z Vratislavi. Iniciátory sjezdu byli hasičští aktivisté a představitelé samospráv z Bolesławi, Hlubčic, Legnice, Poznaň a Vratislavi. Jednali ve Velkém sále vratislavského Střeleckého bratrstva. Sdružení se připojilo k celostátnímu Německému hasičskému svazu (Deutscherfeuerverband), který byl založen o deset let dříve. Cílem sdružení bylo: vytváření hasičských jednotek, sjednocení předpisů a nařízení, výcviková činnost a zlepšení technického stavu hasičských jednotek.

1864 Až do roku 1863 patřili krejčí z Pietrowic Wielkich ke krejčovskému cechu v Sudicích. Tento cech, stejně jako cech ševců, existoval v Sudicích od roku 1696. V roce 1864 byl v Pietrowicích založen samostatný krejčovský cech; mnoho krejčích bylo hasiči.

1873 Slezské vojvodské úřady vydaly 2. února zákon, který nařizoval všem obcím s více než 50 domy s přiděleným číslem popisným vyvinout velké úsilí o zřízení placeného nebo dobrovolného hasičského sboru.

1877 Conrad Dietrich Magirus v roce 1877 uvádí ve Slezsku pouze 25 hasičských sborů, jinak v Bádensku a Württembersku uvádí 704 sborů a v Bavorsku dokonce 2920.

1878 Na IX. sjezdu ve Vratislavi v roce 1878 byly z iniciativy nového předsedy svazu Roberta Mendeho zavedeny výroční statistiky, tj. zprávy o činnosti hasičských sborů. Statistiky byly podnětem k získávání finančních prostředků pro sbory. Od té doby psali hasiči výroční zprávy.

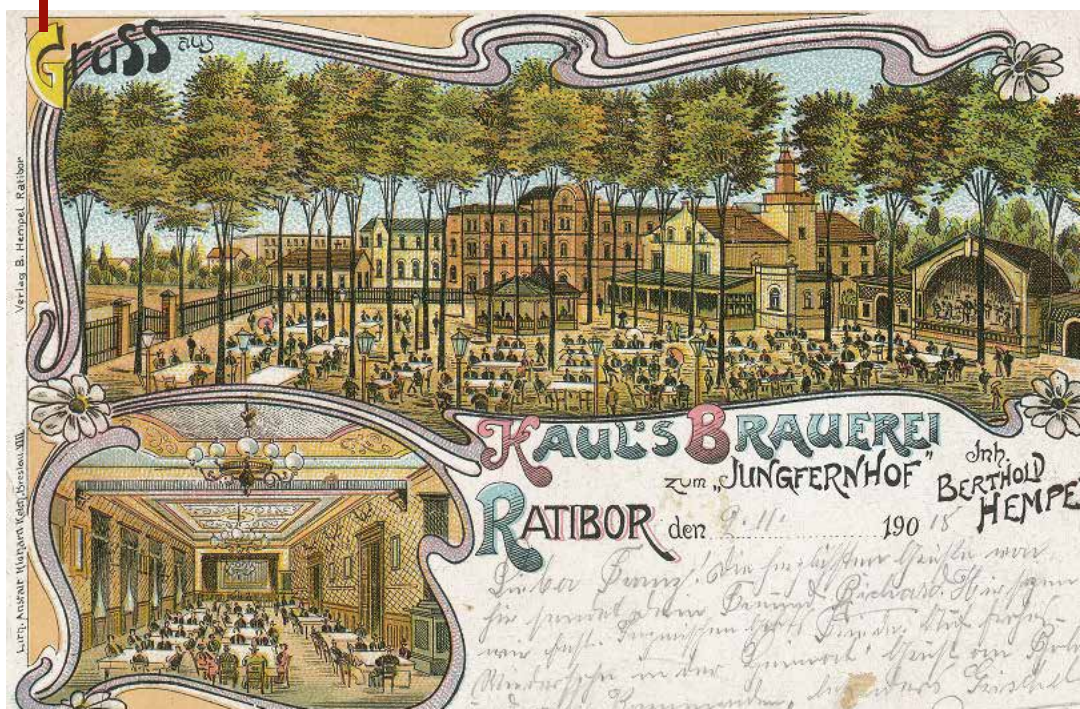
1881 Ve dnech 24. a 25. července se v Ratiboři za účasti 300 pozvaných hostů konal 5. okresní sjezd Sdružení hasičů Horního Slezska. Po sobotním večerním koncertu v pivní zahradě Kaula se konal sjezd delegátů pod vedením náčelníka Adlera z Hlubčic. Celkem 36 delegátů zastupovalo 17 hasičských sborů. Na sjezdu bylo rozhodnuto o založení dalších hasičských sborů ve venkovských oblastech. V neděli, druhý den sjezdu, se na náměstí konalo ukázkové cvičení, které mělo pozvané hosty povzbudit ke zřízení hasičských sdružení v jejich lokalitách.

Pamětní medaile z roku 1881

U příležitosti sjezdu byla vyražena pamětní medaile. Na medaili bylo napsáno: Zur Erinnerung An Den Fünften Oberschlesischen Feuerwertag Ratibor 24 and 25 Juli 1881 a po obvodu – Gott Zur Ehr Dem Nächsten zur Wehr. (Na památku 5. sjezdu hornoslezských hasičů v Ratiboři 24. a 25. července

Pivovar a restaurace Kaula v Ratiboři

1881 a na obvodu – K slávě Boží a k záchraně bližního). Kaulův pivovar se nacházel v dnešní ulici Stalmacha. V 90. letech 19. století postavil Gustaw Kaul budovu restaurace a hotelu (dnešní budova Kulturního centra mládeže). K budově byl přistavěn celý komplex pivovarských budov. Za zmínku stojí pivní zahrádka, rozložená před budovou restaurace. Byla to největší pivní zahrádka v Ratiboři. Byla zde postavena dřevěná koncertní mušle a před ní taneční pódium. Blíže k restauraci byla postavena dřevěná restaurační budova, vysázeny hustě stromy a umístěny zahradní židle a stoly. Myslelo se také na hrací místa pro děti. Kaul pravidelně zval vojenské orchestry, které hrály ve středy a v neděle.

V Hlučíně a Dolním Benešově byl založen sbor dobrovolných hasičů.

V prosinci 1881 byla ve Vídni, den po požáru Ringtheateru, založena Společnost dobrovolných záchranářů. Při požáru přišlo o život 380 lidí. Spoluzakladatelem „Freiwilige Rettungs Gesellschaft” byl hrabě Johann Nepomuk Wilczek (1837-1922), který pocházel z okolí Ostravy. Vídeňská záchranná služba měla obrovský vliv na vývoj koncepce záchranné služby v Evropě.

1883 Dne 10. března se konala první ustavující schůze hasičského sboru v Pietrowicích Wielkich. Toho dne bylo v návaznosti na stanovy hasičského sboru města Ratiboř zvoleno prozatímní představenstvo ve složení: Retslag (předseda, majitel sladovny na ulici Fabryczna), Albert Glania (místopředseda, zemědělec), Walenty Zaruba (tajemník), Henryk Klösel (pokladník, obchodník) a technická rada: Jan Glania (velitel, mlynář), Antoni Newerla (zástupce velitele, přezdívkou Kolorz), Franciszek Wachtarz (mechanik, kovář), Karol Waclawczyk (zemědělec, přezdívkou Nyra). Jako aktivní členové se přihlásili: Wilhelm Sebrala (Szewc), Franciszek Mludek (Cyglorz), Karol Dyrszlag (Fydrych), Ignacy Smuda, Adolf Gotzman (Kapsik), Antoni Kafka (Simon), Czabania, Adolf Mludek (Kowaliczek), Robert Nega, Karol Benek, Marcinek (Ondrysek), Franciszek Burda (Burdzik), Józef Herud (Łukosz), Teodor Kafka (Ostri), Mikołaj Kolar.

O dva týdny později, 23. března, se konala valná hromada, na které byly přijaty stanovy hasičského sboru v Pietrowicích Wielkich. První oficiální představenstvo podle stanov tvořili: Albert Glania, Walenty Zaruba, Retslag, Henryk Klösel a František Newerla. Prvním velitelem hasičského sboru byl Jan Glania (majitel mlýna), jeho zástupcem Antoni Newerla. Na začátku bylo aktivních 25 hasičů. Pietrowický hasičský

sbor je nejstarším hasičským sborem v obci Pietrowice Wielkie. O šest let později, v roce 1889, byl založen hasičský sbor v Makowě.

Zachoval se diplom uznání pro **Adolfa Gotzmana** (1866-1933), který byl hasičem od založení hasičského sboru v roce 1883 až do roku 1919. Diplom byl vydán v březnu 1924 představenstvem hasičského sboru v Pietrowicích. Jeho dcera Maria se v roce 1948 provdala za Geoga Kladziwa z Hlučína. Tento voják několika armád chtěl na stará kolena vstoupit do hasičů. Na otázku – proč? Odpověděl, že hasiči mají pěkné pohřby s orchestrem.

1883 Diplom Adolfa Gotzmana

1884 Článek z německy psaných hlubčicko-ratibořských novin z 10. dubna 1884 popisuje velký požár v Žerdzinách. Psalo se v něm: „...Včera o půl desáté večer vypukl požár ve stodole chalupníka Gieronia. Oheň se rychle rozšířil, nejprve na dům Gieronia, pak na majetek chalupníka Pientky a chalupnice vdovy po Kostkovi. V krátké době shořely čtyři domy a dvě stodoly. Přijeli hasiči s hasičskými vozy z Pawłowa, Pietrowic, Ostrogu, Płoni, Ratiboři, Starejwsi, Wojnowic, Kornice a Janowic...”.

1885 Obec Pietrowice Wielkie má 2444 obyvatel (2381 katolíků, 60 evangelíků a 3 židovského vyznání). V 334 domech žije téměř 600 rodin.

1886 Úsilím hasičského sboru, za podpory obyvatel, obce, a především pojišťovny byl zakoupen ruční přenosný hasicí přístroj a tlakové hadice.

22. února shořel větrný mlýn v Pobiehově v hodnotě 3600 marek. Mlýn nebyl pojištěn a spolu s ním shořelo i 30 pytlů obilí. Majitel, mlynář Mateusz Franz, mlýn již nikdy neobnovil. Bydlel na *Malé Straně* (ulice Osvobození 5) a jeho přezdívka *Viatrok* se dochovala dodnes. Rodina Franzových provozovala na svém pozemku také obchod. Byli evangelického vyznání a po roce 1945 nechtěli Pietrowice opustit. Po válce zde OD (Obecní družstvo) zařídil prodejnu alkoholu. Dnes je na *větrném mlýně* dětské hřiště.

Sudice. V roce 1886 byl založen hasičský sbor z iniciativy Arnošta Petruschky, učitele na evangelické škole v Sudicích, který byl předsedou sdružení až do svého odchodu do důchodu v roce 1920. Významná osobnost obce Sudice. Oceněn mnoha císařskými vyznamenáními.

1887 Dne 26. března 1887 přijal pruský parlament celostátní zákon o hašení požárů, první v historii německé požární ochrany (Gesetz über das Feuerlöschwesen). Podle jeho ustanovení spočívalo financování hasičských sborů na místních úřadech a sbory byly podřízeny policejním orgánům. Kromě toho byly policejní orgány povinny vydávat místní požární předpisy.

Dne 26. března 1887 vydal vrchní prezident pruské provincie Slezska policejní vyhlášku, která upravovala organizaci požární ochrany ve venkovských obcích. Stalo se prvním nařízením v Prusku, které se vztahovalo přímo na venkovské oblasti. Ukládalo majitelům zemědělských usedlostí povinnost vybavit se protipožárním zařízením v podobě žebříků, vědra a trhacích háků. Venkovské obce byly rovněž povinny zakoupit a udržovat tzv. veřejnou požární techniku. Přesto zřizování dobrovolných hasičských sborů záviselo na vůli obyvatel. V případě její absence byly organizovány povinné stráže.

Heinrich Ludwig Meyer, okresní kominický mistr, založil hasičský sbor v Kietrzy a byl jeho předsedou.

1889 Ratibořský okresní hejtman jmenuje Brandmeistera Kliema instruktorem a kontrolorem hasičských sborů v ratibořském okrese.

NR (Nowiny Raciborskie) 29. června 1889. Č. 26 Pawłów. „Z dosud neznámé příčiny vypukl před několika dny v kůlně sedláka Hildebrandta požár, který zničil stodolu, chalupu psance a stodolu a několik menších

stavení zahradníka Kuroczika. Jako první přijela na pomoc hasičská stříkačka z Makowa, následovala ta z Ratiboře, ze Starewsi a z Pietrowic. Škody způsobené požárem jsou značné.”

NR. 17. července 1889. „Minulý pátek postihlo několik hornoslezských okresů velké neštěstí. Po dlouhém období veder, která vše zničila, se toho dne strhla velká bouře, která způsobila zemědělcům nezměrné škody. Nejstarší lidé nepamatují bouři takového rozsahu. Pohybovala se od západu k východu a zasáhla okresy Prudník (pol. Prudnik), Hlubčice, Ratiboř, Rybnik a Pština (pol. Pszczyna). Bouře před sebou hnala mraky krup, které zničily veškerou úrodu. Zrna krup někdy dosahovala velikosti holubích vajec... Děsivé zprávy k nám dorazily z Pietrowic a Makowa. Tam prý vítr a kroupy řádily tak zběsile, že na polích a zahradách nezůstalo téměř nic...”

NR. 24. srpna 1889. „V úterý se nad naší obcí přehnala strašná bouře. První blesk udeřil do domu chalupníka Mendzigala a vyrval kus domu, druhý udeřil do stodoly kostelníka, třetí blesk udeřil do země u našeho poštovního. Požár, díky Bohu, nevypukl nikde.”

NR. 18. prosince 1889 č. 75: „Kietrz. Silnice vedoucí odtud do Pietrowic je v důsledku velkých závějí v žalostném stavu. Těžší vozy po ní sotva projedou. Závěje se zatím nepodařilo odklidit, ale nyní se používají pluhy v naději, že konečně pomůžou.”

Tyto těžké pluhy se používaly ještě v 60. letech 20. století. V zimě stál tento těžký pluh na náměstí před Neumannovým hostincem. Táhlo ho až šest nebo sedm párů koní. Nejdříve se k pluhu postavil sedlák Glania. Když byli jeho koně zapřaženi první od strany pluhu, mohl si pak na chvíli sednout na rám pluhu.

1890 NR. 15. ledna 1890: „Raczany: V pátek v šest hodin večer vypukl požár na zdejším dominiu [feudální panství, dvůr]. Oheň zachvátil dvě největší stodoly naplněné shora dolů obilím. Oheň byl tak silný a prudký, že se nepodařilo nic zachránit. Na místo nejprve dorazili hasiči a hasičský vůz z Pietrowic a jejich zásluhou se podařilo zachránit sousední budovy a chlévy. Teprve později dorazily hasičské vozy z Kietrza, Kórnice, Janowic, Makowa, Langowa a Strzebońe. Ta poslední nebyla použitelná, protože když chtěli stříkat, ukázalo se, že hadice je zamrzlá. Nádhera! Nejvíce se dařilo hadici z Pietrowic. Škody nejsou velké, protože vše bylo dobře pojištěno. Jak požár vznikl, není známo. Lidé říkají, že se

opravovala parní mlátička (lokomobila) a že oheň vznikl tam. Mlátička také shořela. Račanské dominium patří [pruskému] státu a má ho v nájmě pan Selchow z Rudniku.”

NR. 13. srpna 1890. Č. 64: „Wielkie Pietrowice. Obyvatele naší obce vyděsila zpráva, že na půdě jistého domu vypukl požár. Okamžitě přijeli hasiči a začali požár všemi prostředky likvidovat. Je nepochybné, že právě díky rychlé a odvážné pomoci našich hasičů se požár nerozšířil a podařilo se ho zlikvidovat hned v zárodku. Naši stateční hasiči si zaslouží pochvalu.”

NR. 18. října 1890. Č. 83: „Wielkie Pietrowice. V naší obci došlo k dalšímu požáru. Tentokrát ho způsobila neopatrnost pokrývače, který na střeše vařil dehet. Když se od ohně na delší dobu vzdálil, dehet z kotle vyvřel a vylil se na střechu. Když střecha vzplála, přijeli na pomoc naši hasiči a požár se jim nakonec podařilo uhasit”.

„Naši zemědělci si stěžují na obrovské množství slimáků, kteří ničí letní ozimé plodiny. Doufejme, že co nejdříve přijdou mrazy, které by této pohromě jistě učinily přítrž.”

NR. 25. října 1890. Č. 85. „V našem domě by vznikl požár, a to následujícím způsobem. Několik chlapců si rozdělalo oheň přímo pod chalupou, která byla pokryta slámou. Soused si toho všiml a oheň uhasil”.

1891 Ve dnech 27.-29. června oslavili hasiči v Hlučíně 10. výročí založení svého dobrovolného hasičského sboru (Feuerlosch und Rettungsverein – hasičský a záchranný spolek). Těto oslavy se zúčastnilo 21 delegací pozvaných hasičských sborů: z Bytomi, Dolního Benešova, Frýdlantu, Katovic (pol. Katowice), Hlubčic, Moravské Ostravy, Myslovic, Horního Hlohova (pol. Głogówek), Pyskovic (pol. Pyskowice), Ratiboře, Rybníku, Tarnovských Hor a Pietrowic Wielkich a dalších.

„Nowiny Raciborskie” píše:

29. srpna 1891 č. 61 „Vážení čtenáři, a zvláště na vesnicích! Dávejte nyní pozor na své děti, protože si nyní na polích při pastvě dobytka zakládají ohniště, a když se to naučily, chtějí si stejným způsobem hrát i doma. Za poslední rok u mě dvakrát vypukl požár, který založily děti sousedního komorníka, ale podařilo se nám ho rychle uhasit. Letos děti mého vlastního komorníka škrty sirkou pod slaměnou střechou, ale naštěstí jsem je při této pěkné hře přistihl a dal jim pořádný výprask.”

12. září 1891 č. 73 „V úředním týdeníku (Kreisblatt) okresu Ratiboř z to-

hoto týdne uveřejnila landratura veřejnou pochvalu pro místního pokrývačského tovaryše Adolfa Mludka [Kowaliczka] za záchranu dítěte. Toto dítě spadlo 18. června do 8 m hluboké studny a bylo by se utopilo, kdyby Mludek neriskoval vlastní život, aby ho odtud dostal.”

Adolf Mludek (1846-1907) byl jedním ze zakladatelů hasičské jednotky v roce 1883. Jeho syn Johann Mludek (1889-1966) byl velitelem hasičského sboru. Jeho vnuk Jan (Hans) Mludek (1932-1996) byl dlouholetým pokladníkem v hasičském sboru. Jeho pravnučka Jadwiga se stala lékařkou.

25. listopadu 1891. Č. 94 „Minulé úterý se zde konala svatba řezníka P. W. Nevěsta byla oblečena v městském stylu. Když šla se svíčkou k oběti, vzplál jí závoj (szlajer). Kdyby se k ní ihned neseběhli družbové a oheň nezadusili, stalo by se pravděpodobně velké neštěstí.”

1892 „Nowiny Raciborskie” píši

13. dubna 1892. Č. 30:

„V pátek kolem poledne vypukl v centru obce požár v domě kováře Osadnika. Tento požár zachvátil během 1 hodiny 5 obytných domů a 8 stodol. Všechny stodoly stály u silnice do Strzebonie, poměrně daleko od hlavního ohniska požáru, a vznítily se od jisker zavátých tímto směrem. Jen díky usilovné práci a společnému úsilí našich hasičů a několika jednotek hasičů z okolních obcí se podařilo požár uhasit. Postižení majitelé, všichni až na jednoho, byli pojištěni, bohužel jen na malé částky. Ale i tak dostali alespoň drobné odškodnění, zatímco nepojištění přišli o všechno a nedostali nic.”

2. 7. 1892. č. 53 „V neděli uspořádali naši hasiči velmi pěkný večírek na louce šenkýře Glani (louka před šlajsnou, v té době vlastnila rodina Glaniů hospodu u Banhofu, dnes majetek rodiny Jokelů). Oslava proběhla velmi dobře, jen jeden nezvaný host se pustil do rvačky a musel být násilně vyhnán. Večírek trval až do dvou hodin po půlnoci.”

10. září 1892 č. 73 „V pondělí v 11 hodin dopoledne k nám [do Pietrowic Wielkich] přijel velebný biskup Asamann. Již na nádraží ho přivítaly oba naše svazy, vojanský a hasičský, a oba cechy, ševcovský a krejčovský. Bohužel v tu chvíli začalo pršet jako z konve a průvod se nemohl uskutečnit. Na faře přivítala biskupa řada místních kněží. O půl jedné se biskup vydal přes naši krásně vyzdobenou vesnici do Kietrza. K hranicím ho doprovodili naši sedláci na koních a na hranicích už na

našeho vzácného hosta čekali sedláci z Ketře. Ve středu biskup udělil biřmování 378 osobám z naší farnosti.”

1893 „Nowiny Raciborskie píše”

2. května 1893 č. 52 „Ve čtvrtek v poledne vypukl požár u chalupníka Jana Posmyka a zachvátil tři domy a jednu stodolu. Kromě pietrowické stříkačky přijela i stříkačka z Makova. Obě pracovaly statečně, ale i přesto Gotzmanův dům zcela vyhořel. Není známo, jak požár vznikl „.

13. července 1893 č. 82: „V neděli 2. července se konala velká slavnost, totiž oslava 10. výročí založení hasičského sboru a svěcení praporu. Pozváno bylo 16 hasičských svazů, náš válečnický svaz a oba cechy: ševcovský a krejčovský.

Slavnosti se zúčastnilo deset hasičských sdružení: z Ratiboře, Staré Vsi, Ostrogu, Bosace, Płoni, Makowa a dalších. O půl desáté se konalo svěcení praporu, po kterém následovala mše svatá. Ve tři hodiny proběhlo cvičení, které se vydařilo. Poté se konal průvod přes vesnici do parku pana Rezlaga. Tam se konal koncert.”

[Nejstarší obyvatelé Pietrowic pod pojmem „park” rozuměli prostor mezi budovou obecního úřadu a železniční tratí. V minulosti to byl pravděpodobně areál zámecké zahrady. V „parku” si v 19. století postavil sladovnu podnikatel Retslag, jinak první předseda pietrowických hasičů. Tato sladovna byla zbourána až v 70. letech 20. století. Dnes terén patří obecnímu úřadu].

Sladovna předsedy Retslaga

1894 NR. 26. dubna 1894 č. 50 „V pondělí dopoledne hořela chalupa a stodola Filipa Wierzchorka. Byl pojištěn, takže ztráta nebyla příliš velká”.

1895 NR. 21. listopadu 1895 č. 140: „Minulou sobotu zde shořely 2 stodoly. Majitel jedné z nich, Wieder, byl pojištěn, ale přesto utrpěl určitou škodu, druhý majitel nebyl pojištěn vůbec a stejně tak obchodník Kitel, který měl v jeho stodole umístěny značné zásoby sena. Děti zřejmě založily oheň hned vedle stodoly a od něj se dřevěná budova vzňala.”

„Katolické zprávy...” 14. září 1895: „Z Velkých Pietrovic. Dne 8. září se u nás konala největší slavnost k výročí bitvy u Sedanu. V sobotu večer se na půl hodiny rozezněly kostelní zvony a v neděli se při bohoslužbě zpívalo Te Deum. V neděli večer se konal průvod s pochodněmi (fakulemi). A v pondělí ráno se konala zádušní mše za všechny vojáky padlé v prusko-francouzské válce v roce 1871. Všichni veteráni této války, a bylo jich ještě 32, byli ozdobeni věncem přes rameno. Po mši měl před kostelem vzpomínkové kázání páter děkan Kamradek. Velká byla radost našich vojáků, když zjistili, že pan faráři byl v této válce s nimi. Na děkanův povel všichni bouřlivě křičeli: „Sláva” císaři pánu. Od poledne se naši veteráni shromažďovali v Kornici v pivní zahrádce Staňka, kde je navštívili naši kněží. Společně s orchestrem zazpívali „Bože chválíme tebe”. V zahradě až hučelo. Ve stejnou dobu měli hasiči (Hasičský spolek) svou zábavu *na kutách u mlýna*. Večer pak všichni společně uspořádali ples.”

„Katolické zprávy...” 27. dubna 1895: „Z Velkých Pietrovic. Naše fara je stará a nehezká a budova nezdravá. Vůbec bych se nedivil, kdyby tam strašilo. Pietrowští by také rádi postavili novou faru, *pokud by to šlo zdarma*. Letos byla vystavěná v Pietrowicích nová elegantní hasičská zbrojnice, jako palác. Stála 12 000 marek a nyní je pokladna mělká. A zaplatit novou faru by nebyl takový problém. Obec by zaplatila třetinu a nejtědřejší olomoucký arcibiskup kníže jako patron kostela by zaplatil zbývající 2/3.” A tak se stalo.

Zpočátku bylo hasičské vybavení uloženo v kůlně vedle budovy, kde se nacházela věznice, na školním dvoře. V roce 1895 začala obec kvůli rozšíření školy stavět novou patrovou budovu, v níž byly umístěny kanceláře pro obecní úřad, byt pro úředníka a přízemí bylo věnováno hasičskému sboru. Bylo zde uskladněno vybavení a později byla budova využívána jako garáž pro hasičské vozy. Tak vznikla první skutečná hasičská zbrojnice, která byla v provozu od roku 1896 do roku 1983.

Po roce 1983 zde několik let fungoval obchod s potravinami manželů Makieľových. V prvním patře byl do roku 1972 obecní úřad, pak zde byla několik let knihovna.

V polovině července 2016 nechala obec zbourat budovu bývalé hasičské zbrojnice v Pietrowicích Wielkich, která stála několik let prázdná.

1896 V roce 1896 byl na 18. sjezdu svazu ve Świdnici zvolen nový předseda, kterým se stal Johannes Hellmann, rodák ze Sudic. Hellmann, právní poradce z Nysy, dal svazu nový impuls. Hellmann se brzy stal spoluautorem ministerského výnosu, který mu umožnil udělat pořádek v nálehavých organizačních záležitostech uvnitř svazu. Na základě tohoto dekretu Hellmann rozdělil Provincionální svaz na 3 regiony (vládní obvod): Opolské, Legnické a Vratislavské, které se shodovaly se správními hranicemi Slezska. Tyto regiony byly následně rozděleny na okresní a obecní struktury.

Zařízení z továrny bratří Kieslichů v Paczkowě, založené v roce 1868

Okres Ratiboř patřil samozřejmě do opolského regionu. Každý sjezd doprovázela výstava hasičské a záchranářské techniky, tehdy ještě poměrně skromné. Teprve na přelomu 19. a 20. století se objevila nová technická řešení. Slezsko začínalo být lídrem ve výrobě hasičské techniky v Prusku. Vznikaly zde takové továrny na výrobu vybavení pro hasiče jako např.: továrna bratří Hofmannů ve Vratislavi (Maschinen-Bau Fabrik Gebr. Hof-

Gegründet
1868.

Gebr. Kieslich, Patschkau i. Schl. Spezialfabrik für Feuerlöschgeräte aller Art

empfehlen sich zur Lieferung sämtlicher in das Feuerlöschfach schlagender Artikel in anerkannt vollkommener und solider Konstruktion, wie

Dampf- und Handdrucksprizen in allen Größen und Preislagen

Mannschafts-, Geräte- und Wasserwagen, letztere zwei- und vierrädrig, Schlauch- und Hydrantenwagen, Hydrantenstandrohre, Normal-Kupplungen, sowie Kupplungen aller Systeme, Schläuche, Schlauchwaschmaschinen, Feuerhähne, Strahlrohre, Verschraubungen, Einreiß-Werkzeuge, Beleuchtungsmittel, Rettungsgeräte, Rauchschutz- und Sanitätsmittel etc.

Sämtliche Gegenstände zur persönlichen Ausrüstung des Feuerwehrmannes:

Helme, Mähen, Tuch- und Dreiljoppen, Steiger- und Mannschafsgurte, Beile mit Taschen, Steigerleinen, Isalernen, Achselstücke, Armbinden etc.

Mechanische Leitern und Steigergeräte aller Art, für Hand- und Pferdezug

in erprobter und vollendeter Konstruktion, 2-, 3- und 4 rädrig, für alle Steighöhen, sowie Anstell-Leitern, Bakenleitern, Stehleitern, Stedkleitern, Stockleitern, Klappleitern, Montage-Leitern u. s. w.

Drehleitern

in modernster und praktischster Ausführung für jede Steighöhe.

Konstante Zahlungsbedingungen! Feinste Referenzen!

Kostenanschläge und Kataloge werden auf Wunsch gratis und franko zugesandt, ebenso erfolgen die Besuche unserer Ingenieure und Vertreter kostenlos.

Die Besichtigung unserer Fabrikanlage nebst reichhaltigen Lagern wird Rückelantanten sehr empfohlen.

Stříkačka Bräunet

fmann in Breslau), továrna bratří Kieslichů v Paczkowě (Schlesische Feuerwehrgeraete und Maschinenfabrik Gebr. Kieslich, Patschkau), firma Fischer ve Zgorzelci (Feuerloesch-Geraete Fabrik G.A. Fischer in Goerlitz) vyrábějící motorová čerpadla.

Hasičská stříkačka z roku 1896 je ve vlastnictví jednotky. Jedná se o ruční hasicí stříkačku, kterou obsluhují dva hasiči. Na štítku stříkačky je napsáno: „BRÄUNET Spezial fabryk für Feuerlöschgeräte Bitterfeld“. Tato specializovaná továrna na hasicí přístroje v Bitterfeldu byla založena již v roce 1820. Jedná se o město v Sasku-Anhaltsku. Výše uvedené čerpadlo bylo uvedeno v katalogu firmy v roce 1896 a po roce 1945 bylo nalezeno v Pietrowicích.

„Katolickie Nowiny...“ ze 7. listopadu 1896 z Wielkých Pietrowic. „Minulý týden shořela panu Lewicovi kůlna. Sedláci [pacholci] si tam chtěli udělat pohodlné ubytování, když je majitel trochu hrubě vyhnal, sedláci, mstíce se, kůlnu zapálili“.

1897 „Katolické zprávy...“ z 6. března 1897 z Wielkých Pietrowic. „Minulý týden ve čtvrtek kolem čtvrté hodiny ranní vypukl požár na statku u Wolnika, který nedávno koupil chalupník Plura. Škoda nebyla velká, protože stavení bylo na spadnutí (bylo zničený)“.

1899 V Horním Slezsku bylo v tomto roce 92 hasičských sborů. V členění na 9 okresních sdružení to vypadalo následovně: Bytom- 13, Katowice a Pština- 14, Hlívce (pol. Gliwice), Zabře, Tarnowskie Góry- 8, Ratiboř a Rybnik- 7, Kozlí (pol. Koźle), Hlubčice, Prudnik- 12, Grodków a Niemodlin- 9, Opole a Wielkie Strzelce (Opolské) - 3, Lubliniec, Olesno, Kluczbork- 5. V roce 1906 se jejich počet zvýšil na 190, v roce 1908 na 302. Na přelomu let 1911/1912 bylo v 19 okresních sdruženích Opolského vládního obvodu registrováno 352 sdružení.

1900 Dne 4. ledna vydalo Ministerstvo vnitra předpisy pro vyplňování statistických listů o požárech. Byly vedeny přesné statistiky o požárech a jejich příčinách. Byla zavedena instituce okresního požárního inspektora (Kreisbrandmeister nebo Feuerlöschinspektor).

Dne 24. června se v Rybniku konal 25. sjezd Hornoslezského hasičského sdružení. Při této příležitosti byla vyražena pamětní medaile.

1901 Bylo založeno Okresní sdružení hasičů v Hlubčicích, které tvoří 34 dobrovolných hasičských sborů.

NR. 17. srpna 1901 Pietrowice. „Minulé úterý odpoledne se tudy prohnala strašná bouře. Obilí na polích a v *mondélách* bylo krupobitím a deštěm silně vymláceno. Vichřice byla tak silná, že vyvracela stromy a lámala větve. Zahrady byly posety popadaným ovocem. Na silnicích vichřice převracela vozy.”

1902 28. května bylo v Ratiboři založeno Okresní sdružení hasičů. Okresní hejtman jmenoval předsedou výboru sdružení radního města Ratiboř Kliema. Tajemníkem byl jmenován Werder - velitel hasičů v Ratiboři, jeho zástupcem dh Raczek a pokladníkem dh Hendrich.

NR. 22. února 1902 č. 22 „V Pietrowicích vyhořela dřevěná stodola majitele pozemku Klösła.”

1903 Byla zakoupena čtyřkolová ruční stříkačka. Stříkačka byla těžká, protože ji musely táhnout dva páry koní. Byla také nepohodlná. Aby bylo možné vodu dávkovat, musela se do nádrže na stříkačce nalévat po vědrech. To byla práce nejméně pro osm statných hasičů. Hasičský vůz byl brzy prodán majiteli nějakého pozemku.

V témže roce byla od firmy bratří Kieslichů z Paczkowa zakoupena moderní čtyřkolová stříkačka tažená koňmi, která dodnes stojí v hasičské zbrojnici a je atrakcí soutěží stříkaček tažených koňmi. Slouží také jako pohřební vůz pro hasiče. Na nákup finančně přispěla pojišťovna (Schlesische Provinzial Feuerversicherung se sídlem ve Vratislavi).

1904 NR. 23. srpna 1904 č. 99. „Ve Wielkých Pietrowicích shořela v pátek odpoledne stodola chalupníka Weinaera”.

„Katolickie Nowiny...” ze dne 6. února 1904 z Pietrowic Wielkich. „Večer, den před výročím císařových narozenin, uspořádal svaz vojanský spolu se svazem hasičů pochodňový průvod (Fakellzug).”

1905 NR. 11. května 1905 č. 55 „V noci na pondělí vyhořela stodola krejčího Štefana Benka a obytný dům a chlévy sousedního zednického políra Antonína Fabiana. Dobytek se podařilo zachránit.” [roh ulic Wyzwolenia a Daszyńskiego].

Z časopisu „Der Norddeutsche Feuerwehrmann” č. 14/1905 s. 110 se dozvídáme o výjezdu pietrowického hasičského sboru do sousedních Sudic. Tam se konala slavnost svěcení nového praporu spojená s okresním hasičským dnem:

„Okresní sdružení hasičů v Ratiboři (Kreisfeuerwehrverband) uspořádalo 4. června v Sudicích Okresní hasičský den, který byl spojen se svěcením nového praporu místní jednotky. Již o půl deváté ráno bylo plánováno shromáždění (Schulexer) a hasičské sbory provedly cvičné pochody. V devět hodin byla v kostele odsloužena slavnostní mše svatá. Po církevním obřadu byl v 11.30 vyhlášen poplach a proběhlo cvičení, kterého se zúčastnily sousední OSP Oldřišov, Pietrowice Wielkie, Kobeřice a Krzanowice (tehdy obce v okrese Ratiboř). Cvičení velebranddirektor Amelang z Ratiboře a městský brandmistr Werder rovněž z Ratiboře. Úkoly a cíle cvičení byly ve všech částech a všemi jednotkami splněny (mutergiltiger), což ve shrnutí cvičení uvedli Werder z Ratiboře a Sukásch z Hlučína. Výroční schůzi hasičů z ratibořského okresu zahájil ve 12.45 předseda Amelang, ředitel vodárenské a plynárenské společnosti v Ratiboři. V ratibořském okresním zastupitelstvu je 25 hasičských jednotek s 975 členy a obec Ratiboř s 31 000 obyvateli. Jednotlivé jednotky mají své členy: Ratiboř-70, Hlučín-40, Dolní Benešov -38, Brzezíe-31, Velké Hoštice-36, Kouty (dnes okres Krava-

ře)-24, Kobeřice-20, Německý Kravař -56, Oldřišov-49, Bosacz-Ost-róg-Plania-54, Wielkie Pietrowice-48, Petřkovice-38, Šilheřovice-44, Zábřeh (okres Opava)-25, Starowieś-64, Hař-30, Krzanowice-35, Lud-geřovice-40, Sudice-30, Markowice-46, Lubomia-42, Studzienna-29, Kozmice-18, Babice-27, Kuźnia Raciborska-43. Celkem 25 hasičských jednotek čítalo 975 přátel. K okresnímu sdružení se zatím nepřipojily hasičské sbory z: Krowiarek, Makowa, Turzy a Bohuslavic. V Sudi-cích bylo na ohlašovací schůzi zastoupeno 18 jednotek a obec Ratiboř. Finanční zprávu předložil pokladník Raczek z Ratiboře. V roce 1904 bylo na účet spolku připsáno 28 944 marek, vydáno bylo 15 723 marek, takže na rok 1905 bylo zaúčtováno 13 221 marek. Pokladník obdržel stvrzenku. Prvním místopředsedou představenstva byl zvolen Dr. Gü-ter – ředitel Buckway ze Šilheřovic a druhým místopředsedou Dr. Te-uber – okresní kominický mistr z Ratiboře. Členy představenstva byli zvoleni Dr. Malisch z německých Kravař a druh Glania, majitel mlýna ve Wielkých Pietrowicích. Předsedou představenstva byl zvolen ředi-tel Amelang, tajemníkem Brandmeister Werder a pokladníkem druh Raczek”.

1906 Na naléhání spolku vstoupilo v roce 1906 v platnost policejní naříze-ní, které upravovalo všechny záležitosti týkající se požární ochrany ve Slezsku. Všechny místní stanovy, a bylo jich mnoho, byly sjednoceny podle jednoho vzoru. Obce byly povinny vybavit své jednotky techni-kou a prostředky pro boj s požáry a záchranu životů.

Ve dnech 28. a 29. září uspořádal okresní svaz školení pro všechny funkcionáře stávajících OSP. V prosinci byla provedena změna stanov.

1907 Od 1. července 1907 začaly pravidelně vycházet svazové noviny s ná-zvem „Schlesische Feuerwehr- Zeitung” (Slezské hasičské noviny). Re-dakce tohoto dvoutýdeníku sídlila z počátku v Nise a později ve Vra-tislavi. Dnes slezští hasiči vlastní noviny nemají. Při psaní této knihy byla často využívána archivní vydání těchto novin.

1908 Ratiboř letos oslavil 50. výročí založení hasičského sboru a Pietrowice 25. výročí založení. Ratiboř slavil své jubileum ve dnech 15.-17. srpna a pozváno bylo 60 hasičských sborů, včetně jednotek z Ruskem a Ra-kouskem anektovaných území.

O týden později slavili hasiči z Pietrowic. Podle vyprávění nejstarších hasičů, které v roce 1983 zapsal Paweł Suchanek, se v sobotu 22. srpna konal pochod obcí s pochodněmi a orchestrem (Fakelzug). V neděli byla sloužena slavnostní mše a odpoledne se konala slavnost spojená se cvičením. Hasičská výročí mají podobný scénář jako v současnosti. V tomto roce byl předsedou Jan Glania a velitelem Franz Badziong (obecní písař, Gemiendeschreiber). Celkový počet aktivních členů byl 50. Na pamětní fotografii jsou tehdejší hasiči na pozadí hasičské zbrojnice.

V tomto roce byla také v blízkosti školního dvora uvedena do provozu věž na sušení hadic, která sloužila i jako cvičná věž. Od té doby se požární cvičení na školním dvoře konala vždy v neděli v pět hodin ráno. Cvičení byla různá a trvala asi dvě hodiny. Tak tomu bylo od jara do poloviny července, tedy až do žní. Rozvrh těchto cvičení trval až do poloviny sedmdesátých let 20. století.

1910 „Katolickie Nowiny...” z 10. září 1910. „Sbory dobrovolných hasičů z ratibořského okresu měly v neděli v Krzyżanowicích výroční valnou hromadu. 40 delegátů zastupovalo 33 hasičských sborů. Ze zprávy vyplývá, že na konci loňského roku bylo v ratibořském okrese 32 hasičských sborů s 1153 členy. Na konci letošního roku je v okrese 33 hasičských sborů s 1162 členy. Příjmy v loňském roce činily 603 marek a výdaje 179 marek, v pokladně zůstává 424 marek. V loňském roce se všechny vesnické sbory chtěly oddělit od města Ratiboř. Delegáti se nějak dohodli, že ponechají současné uspořádání. V tomto duchu hovořil i starosta Ratiboře a nebylo těžké o tom delegáty přesvědčit. Do okresního představenstva OSP byli zvoleni: Holuschka z Benešova (starosta), Jeloszke z Ratiboře (zástupce starosty), doktor Mierzowski z Hlučína (zástupce starosty), okresní písař Christen (zapisovatel), obchodník Bimmler z Kužni Raciborské (účetní). Členy představenstva byli zvoleni: Nowak z Benešova, Werder z Ratiboře, Glania z Pietrowic Wielkých a Plachtzik ze Sudic. Čestným předsedou byl zvolen ratibořský starosta Wellenkamp”.

NR. 11. června 1910 č. 68. „V kolonii Zawodzie u Pietrowic včera před polednem vzplála usedlost Siedloka Jokla. Majitel usedlosti byl pojištěn.”

Gemeinde

1908 - pamětní fotografie u příležitosti jubilea
25. výročí založení sboru

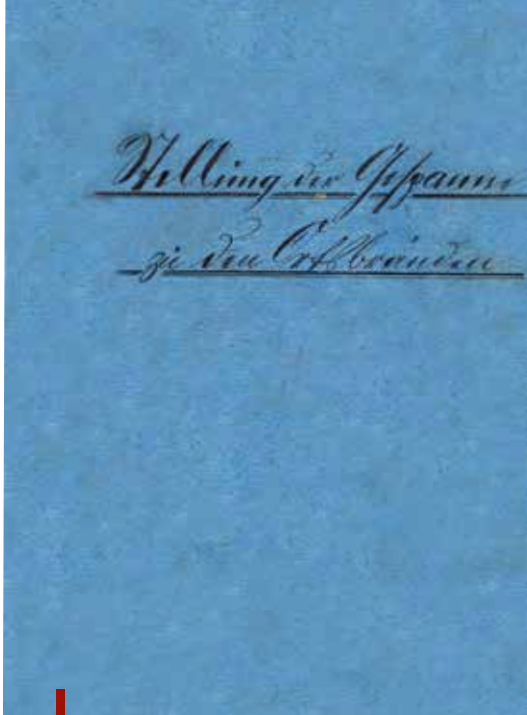
Sdružení hasičů Slezské provincie zavedlo poplachový řád požární a cvičné signalizace. Ještě na začátku 70. let minulého století vydávala hasičská poplachová siréna v Pietrowicích krátké a dlouhé signály. Obyvatelé podle signálů poznali, zda se jedná o požár v obci, mimo obec nebo se jedná o signalizaci cvičení.

1911 NR. 21. února 1911 č. 22 „V Pietrowicích vyhořely ve středu v poledne hospodářské budovy Zachweye. Požár vznikl z nedbalosti”

V roce 2021 byla na *Malé Straně u Kladziwy* nalezena kniha s názvem „Stellung der Gespanne zu Ortsbränden” (Rozpis hlídky koňských povozů pro případ požáru). Dokument má rozměry 33 cm x 21,5 cm. Tmavomodrá obálka je vyrobena ze silnějšího papíru. Kniha je psána německy, pečlivým rukopisem v tzv. gotice, černým silným inkoustem. Čítá 29 popsaných stran, několik stran je nepopsaných. Kniha byla založena 16. prosince 1911, poslední zápis je datován 3. října 1940. Zápisy z let 1915 až 1920 chybějí. Knihu vedl představený samosprávy nazývaný nejprve Gemeindevorsteher a poté Bürgermeister (zde starosta). Těmi byli postupně Pientka, Mludek, Marcinek, Pelka, Czisch a Glogowski. Na začátku knihy je napsán právní základ, v němž čteme:

Na základě § 9 obecního statutu z 21. května 1907 a nařízení výše uvedeného statutu z 10. října týkajícího se záležitosti hašení požárů na území obce Pietrowice Wielkie a na základě § 10 výnosu hejtmana [opolského vládního obvodu] ze 4. září 1906 byla uložena povinnost koňským potahům poskytovat pomoc při požárech a cvičeních s [hasičským] vybavením.

Tímto oznamuji, že při požárech na území obce Pietrowice Wielkie, jakož i při velkých cvičeních s technikou, musí být po zaslechnutí tří krátkých poplachových signálů [troubení] po sobě nebo při předem naplánovaných cvičeních přivezen pomocí vašeho koňského povozu sud předem naplněný vodou. Tuto dodávku opakujte, dokud nebudete od této činnosti osvobozeni. Pokud nemůžete poskytnout povoz, musíte si náhradní povoz obstarat sami. A povinnost zajistit koňský potah bude plnit výše uvedená osoba při nejbližším požáru v obci. Nedodržení výše uvedených pokynů povede k zařazení do statistik obce na základě § 26 policejního nařízení slezského zemského hejtmana ze dne 4. září 1906. Policejní úřad v obci uloží pokutu.

Obálka zřízené knihy z roku 1911

Pietrowice Wielkie 16. února 1911 Předseda obce (Gemeindevorsteher) – Pientka.

Následuje 20 stran textu o přidělování povinných služeb koňským povozům pietrowických sedláků postupnými předsedy pietrowické samosprávy. Zde je první přidělení:

Na základě předchozích ujednání jsou dnes ve službě koňské povozy:

1. Albert Glania
2. Joseph Wieder
3. Adolf Wieder
- 4.

Karl Wollnik Pietrowice Wielkie 20. února 1911

Dne 15. dubna se místního požáru nezúčastnily určené koňské povozy sedláků Adolfa Wiedera a Josepha Wiedera a Karla Wollnika. Jsou proto povinni se se svým koňským povozem zúčastnit dalšího požáru v obci. Pietrowice Wielkie 29. dubna 1912. Předseda obce – Pientka

Dne 9. června 1912 se místního požáru nezúčastnily určené koňské povozy sedláků Josefa Wiedera a Wiktora Klobuczka. Mají proto povinnost se se svým koňským povozem zúčastnit dalšího požáru v obci. K příštímu požáru jsou určeni tito: 1. chalupník Wiktor Klobuczek 2. hospodář Josef Wieder 3. chalupník Theodor Juretzka 4. hospodář Ludmilla Mothil. Pietrowice Wielkie 18. června 1912 Předseda obce – Pientka

Není náhoda, že se tento dokument našel na půdě právě tam. Tchánem Georga Kladziwa z Hlučina byl aktivní hasič Adolf Gotzmann. Dochovalo se jeho čestné uznání.

1912 V moravsky psaném časopise „Katolické Nowiny...” z 20. dubna 1912 se píše:

„Z Wielkých Pietrowic. V pondělí kolem půlnoci zachvátil strašlivý požár během hodiny 3 mohutné stodoly. Požár vypukl ve stodole sedláka

Petra Skerhuta [Baňka], a protože foukal poměrně silný vítr, rychle se rozšířil na sousední chlévy a řezníka Petra Waclawczika [Alexandra]. V mžiku byly všechny tři stodoly v plamenech. Přestože přijelo mnoho hasičských vozů z celého okolí, dokonce i z Ratiboře, nepodařilo se nic zachránit. Sláma, seno, stroje a všechno ve stodolách shořelo. Je nepochopitelné, že stará dřevěná stodola Alberta Glanii, která byla od požáru vzdálená jen 10 kroků, zůstala nepoškozená. Majitelé vyhořelých stodol byli pojištěni.”

V polsky psaném časopise „Nowiny Raciborskie” z 18. dubna 1912 č. 45 se píše:

„V Pietrowicích shořely v pondělí večer dvě farní stodoly.

Tento velký požár pravděpodobně neunikl ani pozornosti německy psaných novin, kterých v té době v Ratiboři vycházelo hned několik. Archivní kopie těchto novin se však nacházejí v archivu ve Vratislavi a jsou velmi neúplné.

Paweł Suchanek ve své knize „Historia wsi ...” vydané v roce 1983 na straně 68 píše: ... požáry, které se podařilo zjistit z paměti obyvatel ... v roce 1913 byly do požáru zapojeny stodoly Baňky, Skerhuta, Aleksandra a stodola fary.

Paweł Newerla ve své knize „Pietrowice Wielkie...” vydané v roce 2017, na str. 150 píše: „ V roce 1913 vyhořela stodola u fary a tři sousední stodoly (směrem na východ).”

Navíc bylo rozhodnuto: Skerhutovi s přezdívkou Baňka žili na nynějším pozemku rodiny Augustynů až do roku 1945. Hans Skerhut (1931-2008) žil v Německu, ale byl pohřben zde v Pietrowicích. Byl to poslední „Baňka”. Byl pohřben do hrobu svého dědečka Petra Skerhuta (1859-1936). Peter Waclawczik (1841-1924) měl syna Aleksandra narozeného v roce 1877. V matrice je zaznamenáno, že měl „Rufname” (říkalo se mu) Aleksander. Další Skerhut s přídomkem Masarz, Josef Skerhut (1866-1923), se oženil s Emilií Waclawczik, dcerou Petra. Jejich syn Adolf Skerhut, narozený v roce 1893, si na pozemku svého tchána otevřel zámečnickou dílnu. V té době již oba sousední domy patřily rodině Skerhutů. Zajímalo by mě, zda věděli, že mají společného předka, kterým byl Vitus Skerhut (1713-1772). V rodině Skerhutů se přízvisko Masarz objevuje již u Thomase Skerhuta (1801-1893) (bekannt auch Masarz). Byl praprapradědečkem Waltera a Ingy. Autoři popisující požáry používali buď příjmení, nebo přezdívku. Jeden letopočet uvedli

špatně, ale při ústním předávání je to přijatelné. Stodola na faře je dvojitá. Lze ji považovat buď za jednu, nebo za dvě.

NR. 6. července 1912 č. 78 „V Pietrowicích zničil v pondělí v poledne požár chalupu dělníka Franciszka Koterby. Ve stejnou dobu vypukl požár v domě rolníka Konstantyho Motyla, ale plameny se podařilo ztlumit”.

V roce 1912 bylo v Horním Slezsku: 333 dobrovolných hasičských sborů, 73 povinných obecních hasičských sborů, 15 továrních (závodních) sborů a 7 obecních sborů. Hornoslezské hasičské sbory byly vybaveny: 640 hasičskými stříkačkami, 202 výsuvnými žebříky, 97 mechanickými žebříky.

1913 V roce 1913 se na 24. sjezdu svazu ve Świdnici slavilo 50. výročí založení hasičských svazů ve Slezské provincii. Delegáti hrdě hodnotili činnost a úspěchy, kterých svaz dosáhl za uplynulé půlstoletí. Počet hasičských sborů patřících do svazu v té době činil 1 043. Tehdy byly zavedeny uniformy slezského vzoru.

První okresní sjezd hasičského svazu se konal 8. června 1913 v Ratiboři. V té době bylo v ratibořském okrese již 14 hasičských sborů, nepočítaje hasičský sbor města Ratiboř.

NR. 1. května 1913 č. 51 „V Pietrowicích vyhořela včera v noci následkem úderu blesku stodola rolníka Wolnika i s 20 centýři žita a všemi zemědělskými stroji”.

NR 31. července 1913 č. 89 „V Pietrowicích udeřil během sobotní bouřky blesk do bytu krejčího Mludka, rozbil několik oken, poškodil zdi, ale nezpůsobil požár”.

1918 Na konci knihy „Stellung der Gespanne zu Ortsbränden” se nachází „Notizen über statgefunden Brände” (Seznam vzniklých požárů v obci), který obsahuje stručný popis 31 požárů v Pietrowicích Wielkich, k nimž došlo v letech 1918-1940 a které jsou v této publikaci uvedeny chronologicky.

1. prosince 1918 o půl šesté večer vyhořel starý obytný dům krejčího a chalupníka Alojze Przewosnika. Požár pravděpodobně založily děti.

1919 Dne 23. února o půl páté odpoledne u domu Jozefa Siwońe [Mikasiek] a Julia Palety [Herudka] [sousední nemovitosti] shořely staré kůlny.

Požár pravděpodobně založily děti.

Vzniká Hornoslezská provincie se sídlem v Opolí – nejmladší pruská provincie. Provinční úřady mají rozhodující slovo v oblasti požární ochrany.

NR. 22. prosince 1919 č. 153 „V Chuchelné ve čtvrtek 18. prosince shořel velký závod na zpracování lnu. Závod patřil knížeti Lichnovskému. Škoda činí několik milionů marek. Požár byl způsoben jistým strojem, který se přehřál”.

1920 Dne 31. března o půl čtvrté odpoledne se v Neumannově hostinci v Pietrowicích Wielkých konala schůze předsednictva Okresního svazu hasičů v Ratiboři (Schlesische Feuerwehr Zeitung č. 7/1920 str 49).

Po skončení první světové války se 28. června 1920 konal v Ratiboři okresní sjezd a následující den oblastní sjezd Hasičského svazu, zatímco srpnu téhož roku se konal sjezd celé provincie. Delegátem na těchto sjezdech za hasičský sbor Pietrowice byl Badjong. Byla to opět bouřlivá doba, doba referenda v roce 1921.

J. Kowalewski, odborník na tuto problematiku, napsal v roce 1920 o hasičských sborech v Horním Slezsku následující: „Velkou pochvalu lze vyslovit hasičskému hospodářství v Horním Slezsku. Vzorně zařízené hasičské stanice, situační plány, docházkové knihy, sušárny hadic, lezecké stěny, auta, velké mechanické žebříky (Magirusy), kasárny, vozy, spřežení, zdravotníci, lékárníčky, elektrická signalizace a další hasičské bohatství jsou zajímavým materiálem pro každého našeho bratra ve zbrani”.

1921 Dne 20. května v 9 hodin ráno vypukl požár v hospodářských budovách Fuhsova hostince (vedle Komarka). Požár vznikl pravděpodobně z nedbalosti. Dne 12. září v 9:30 vypukl požár v domě Marty Pohl v ulici Fabryczna č. 392. Hořela podlaha bytu, pravděpodobně od komína. Pojistná smlouva číslo 267 poskytla odškodnění ve výši 4200 marek.

1922 Dne 1. května v osm hodin večer vzplála u Adolfa Gottsmanna na Johannestr. č. 267 stodola a kůlna. Požár pravděpodobně založily jeho dvě dcery. Dne 12. září v devět hodin večer shořela stodola u domu Alberta Glanii. Měla slaměnou střechu. Pravděpodobně šlo o úmyslné zapálení.

1924 Dne 10. srpna v půl sedmé ráno vzplál dům chalupníka Roberta Bar-
tosche, Leobschützerstr. č. 130. Byl to krejčí a měl přezdívku *Bula*. Požár
vznikl pravděpodobně od komína.

Dne 8. listopadu došlo k požáru v domě chalupníka Józefa Miky na
ulici Janowska č. 311. Požár založil syn majitele.

V prosinci 1924 se v knize „Stellung der Gespanne zu Ortsbränden” ob-
jevil zápis hasiče Wiktora Klobuczka: „Zavazuji se a tímto potvrzuji, že
pro všechny požáry vzniklé mimo území obce Pietrowice Wielkie musí
být k hasičské stříkačce zapřaženo koňské spřežení. Tuto povinnost je
třeba splnit i v případech, že je obtížné takové spřežení rychle zajistit. Za
předjednaný výjezd koňského povozu náleží náhrada ve výši 20 marek.
Tato povinnost [vyplacení] však zaniká 31. prosince 1925. Je pro mne
otevřenou otázkou, zda budou moji dva koně v roce 1925 pojištěni obcí
proti úrazu”. Zápis se prováděl vždy po požáru, aby se zjistila „pohoto-
vost” selských koňských spřežení pro případ dalšího požáru v obci. Pak
zde byla ještě jedna podmínka: „Vozka a zapřažení koně jsou obecním
úřadem pojištěni proti úrazu. Sud na vodu má mít otvor 25 x 25 cm.
Voda by měla být bez kalu a slámy.” A tak se také stalo.

1925 Dne 8. května 1925 byl proveden soupis všech koňských povozů pi-
etrowických sedláků (Datum der Pferdegeställung, der sämtlichen
Pferdebesitzer in der Gemeinde Gr. Peterwitz), aby bylo možno z moci
úřední určit spřežení konkrétních zemědělců, kteří se budou podílet na
hašení venkovských požárů. Vedle jmen zemědělců byla ve sloupcích
zaznamenána data účasti na hasičských akcích nebo cvičeních. Ten-
to soupis je přílohou knihy „Stellung der Gespanne zu Ortsbränden”
(Rozpis hlídky koňských povozů pro případ požáru). Je zhotoven na
jiném papíře a do knihy je všit. V soupisu je uvedeno 84 hospodářů
s koňskými povozy, včetně farářova hospodářství, a sečtení byli i koně
pietrowického cukrovaru. Díky laskavosti a paměti Huberta Posmika
známe i počet koní na jednotlivých statcích.

L.p.	Číslo domu	Jméno a příjmení hospodáře	Koňská síla	Datum požáru	Datum požáru	Datum požáru	Datum požáru
1	18	Lux Franz (pekař)	?	18.04.28			
2	22	Wollnik Josef (Jurek)	2	18.04.28	2.09.34		
3	25	Wollnik Karl (Liberus)	2	9.06.12	14.07.29	12.05.34	
4	26	Glania Waldemar	2		9.06.29	15.08.32	

L.p.	Číslo domu	Jméno a příjmení hospodáře	Koňská síla	Datum požáru	Datum požáru	Datum požáru	Datum požáru
5	28	Schymitzek Ernst	?				
6	38	Klobuczek Wiktor	2	20.04.24	18.04.28	14.02.36	
7	35	Kletzka Josef	1				
8	38	Machnik Franz	1	7.03.28	9.10.31		
9	40	Glania Albert, Bernhard	2	15.04.12	15.08.27	18.04.28	15.08.32
10	41	Kaffka Anton (Simon)	1	9.11.31	15.08.32		
11	44	Krause Julius (Julisek)	2	?02.21	14.07.29	14.02.36	
12	46	Skerhut Peter (Baňka)	2	10.05.24	6.10.29	15.08.32	
13	49	Pfarrei (farní kostel)	3			15.08.31	
14	52	Gotzmann Franz (Rzehorzek)	3	10.08.24	6.10.29	15.08.32	
15	54	Mende Josef (Lacny)	3	8.11.24	6.10.29	15.03.32	
16	55	Gotsmann Emanuel (Kucik)	3	25.04.25	23.03.31		
17	58	Skerhut Josef (Masorz)	3	7.06.25	23.03.31	15.08.32	
18	59	Kittel Pfilipp	1	-----	14.07.29		
19	61	Klemenz Wilhelm	3	15.08.27	15.08.32		
20	62	Machnik Anton (Hunczek)	2	14.03.26	15.09.32		
21	64	Pientka Alois (Gruszka)	2	16.08.26	18.04.34		
22	65	Witeczek Johann	2	8.11.24	6.10.29	14.02.36	
23	72	Mludek Franz (Cyhlorz)	3	10.08.24	6.10.29	23.12.37	
24	73	Wieder Josef (Matula)	2	13.02.14	21.05.28	18.04.34	
25	75	Pientka Josefa, A. Herud (Łukosz)	2	-----	15.08.32		
26	76	Mludek Maria (Marika Szynkyrka)	?	-----	15.08.32		
27	79	Gillar Karl	2	15.08.27	9.11.31		
28	85	Kretek Jakob (Balcar)	3	?02.21	14.07.29	13.05.34	
29	87	Pientka Erban	3	17.09.22	6.10.22		
30	89	Marczinek Johann (Kretek)	2	7.03.28	18.04.34		
31	91	Kubiczek Konstantin (Kachel)	2	18.08.26	15.08.32		
32	93	Skerhut Robert (Zimny Kowol)	3	7.06.25	23.03.31		
33	95	Skerhut Josef (Schebesta)	3	25.04.25	23.03.31	23.12.37	
34	97	Tzieply Franz (později Glania)	3	10.08.24	6.10.29		
35	99	Kubiczek, Pientka Franz II (Rzeha)	2	20.04.14	27.05.28	13.05.34	14.02.36
36	100	Pelka Theofil (později Czogała)	2	10.05.24	23.03.31		
37	100a	Plura Josef	2	? ? 21	14.07.29	23.12.37	

L.p.	Číslo domu	Jméno a příjmení hospodáře	Koňská síla	Datum požáru	Datum požáru	Datum požáru	Datum požáru
38	116	Newerla Peter	2	-----	23.03.31		
39	118	Krettek Josef	1	21.05.28	nemá	koně	
40	123	Labud Johann	?	-----	-----		
41	253	Dürschlag Franz	2	9.02.31			
42	128	Ottlik Josef	?				
43	146	Mludek Peter	2	20.04.14	14.07.29		
44	172	Jambor Urban	2	10.07.27	23.03.31	15.08.32	
45	181	Skerhut Alois (probošt)	2	27.05.28	2.01.34		
46	184	Newerla Karl (později Mika)	3	7.03.28	2.09.34		
47	192	Krettek Ludwig	2	3.03.29	23.03.31		
48	195	Zachwey Alphonse	2	7.03.28	30.03.29	23.12.37	
49	201	Kittel Josef	2	18.04.28	14.02.36		
50	205	Wieder Adolf (Cichowloz)	3	9.06.12	14.07.29	23.12.37	
51	206	Juretzy Theodor	2	? 10. 12	14.07.29	13.05.34	
52	208	Steuer Josef (později Szczepon)	?	21.05.28	nemá	koně	
53	213	Nový Max (Marosz)	2	25.? 24	23.03.31	14.04.34	
54	215	Newerla Emil, Martha	2	10.08.24	6.10.29	14.08.32	
55	218	Mludek Robert (Kurdas)	2	14.03.26	9.02.31	-----	
56	220	Pientka Franz (později Tobiasz)	2	18.08.26	15.08.32		
57	222	Latta Franz	2	27.05.28	18.04.34		
58	223	Zachwey Anton	2	27.05.28			
59	225	Mendzigall Paul	2	21.05.28	18.04.34		
60	226	Zachwey Alois	2	15.08.27	23.12.37		
61	228	Posmik Anton	1	23.06.31			
62	228	Posmik Martha	1	18.04.28	23.12.37		
63	229	Newerla Josef	?	-----	-----		
64	241	Wyczisk Karl (Hernes)	2	10.08.24	18.04.28	18.04.34	
65	243	Wollnik Anna (Hunczek)	2	30.03.29	23.12.37		
66	245	Mothil Karl (Albert)	2	3.11.24	6.10.29		
67	247	Pientka Wiktor (Krzizoszek)	2	? 02.21	14.03.26	5.07.31	
68	248	Martzinek Victor (Ondrysek)	3	26.09.26	18.04.34	2.09.34	
69	251	Kollar Johann	3	17.09.22	15.08.27	18.04.34	
70	253	Martzinek Emil (později Dyrschlag)	2	27.05.28	23.03.31		
71	258	Schiwon Josef	2	18.09.28	23.4.35 cvičení		
72	260	Paletta Julius (Herudek)	2	18.04.28	18.04.34		

L.p.	Číslo domu	Jméno a příjmení hospodáře	Koňská síla	Datum požáru	Datum požáru	Datum požáru	Datum požáru
73	267	Gotzmann Adolf (později Kladziwa)	2	14.03.26	23.03.31	15.08.32	
74	271	Herud Karl	1	23.03.31			
75	296	Wieczorek Franz	?	-----	-----	-----	
76	302	Martzinek Julius	2	25.04.24	6.10.29	23.04.35	
77	305	Neumann Johann	?	14.07.29	5.07.31		
78	308	Latta Josef	?	-----	15.08.32		
78	307	Steuer Josefa	?	-----	15.08.32		
79	312	Posmik Josef		10.07.27	9.11.31		
80	338	Cukrovar Pietrowice Wielkie	?	-----	-----		
81	17	Jockel Josef	2	14.07.29	13.05.34	23.04.35 cvičení	
82	67	Marczinek Georg	2				
82	107	Steuer Josefa	1		23.4.35 cvičení		

1925 V Prusku bylo povinné pojištění budov proti požáru zavedeno v roce **1928** 1836. Po první světové válce řádila v Německu a v mnoha evropských zemích inflace, která narušila i systém pojištění. Obyvatelstvo bylo přesvědčováno k uzavírání dobrovolných, ale vyšších pojistných smluv. Obyvatelé vesnic se k tomu stavěli odmítavě a nové smlouvy uzavíralo jen několik málo z nich. Pak podivnou shodou okolností začínaly hořet budovy a stodoly pojištěné na nízkou částku nebo nepojištěné. Někdy docházelo k několika požárům denně. Jasně se hovořilo o žhářství pojišťovacích agentů, někteří lidé viděli cizí auta, např. na ulici *Zehumniu Małostrąnským* (nyní Świętokrzyska ulice), kde to stodolami překypovalo. Žhářská kampaň trvala asi tři roky a skončila v roce 1928 požárem malé stodoly Antoniho Bulloka na dnešní ulici Daszyńskiego.

1926 Dne 14. března hořela kůlna a část stodoly (Schwarzviehstall) u Karola Mothila (Albert), Johannesstr. 245. Příčina požáru nebyla objasněna. Dne 12. srpna ve 23.45 hod. vzplála kůlna u hostinského Johanna Neumann. Příčina není známa.

1927 Dne 15. srpna v devět hodin večer začala hořet obytná přístavba v zadní části lékárny. Majitelem byl Johann Koterba.

1928 Dne 7. března ve 3.20 hodin ráno hořela stodola obchodníka Johanna Posmika. Příčina požáru neznámá.

Dne 21. května v půl druhé ráno vzplály stodoly Makse Newerla (Marosz), Józefa Krzikalla (Pyrold) a Jozefa Steuera (Szymek) na *Końcuwsi*. Stodolu Jozefa Steuera brzy obnovil jeho syn Leon Steuer. Na rekonstrukci byl použit dar jeho manželky Anastazie roz. Pientka (Rzeha). Tuto novou stodolu nechal v roce 2018 zbourat majitel Wilhelm Posmyk.

Richard Jelaffke, Oskar Vogt z Ratiboře

Dne 24. května 1928 v jedenáct hodin v noci vyjízděli hasiči z Pietrowic hasit požár stodoly na panství v Gródczankách. Příčina je neznámá, pravděpodobně se jednalo o úmyslné zapálení.

27. května ve dvě hodiny ráno vzplála stodola Antona Bulloka na Garden Street. Příčina požáru není známa, pravděpodobně se jednalo o zapálení otevřeným ohněm.

Slezské hasičské noviny (Schlesische Feuerwehr- Zeitung) z 5. května 1928 uvádějí: „V rosírně v Pietrowicích Wielkých (Oberschlesischen Flachsindustrie G. m. b. H. in Gross Peterwitz, kreis Ratibor) vypukl 18. dubna před polednem požár, k němuž byl zalarmován i městský

hasičský sbor z Ratiboře (Ratibor I). Ukázalo se, že továrna na zpracování lnu v Pietrowicích byla osm dní odstavena, aby se mohly provést nezbytné práce a opravy před novou jarní výrobní sezónou. V sedm hodin ráno 18. dubna továrna zahájila běžný provoz. Požár části suchého lněného odpadu, který se používal k vytápění kotlů vyrábějících páru, vypukl kolem 11:00. Sotva zaměstnankyně, která ucítila zápach spáleniny, vyhlásila poplach, už se z oken sušicí budovy linuly ohnivé jazyky. Požár se v zárodku snažili zlikvidovat hasiči z Pietrowic Wielkich a okolí s 12 [koňskými] hasičskými stříkačkami a 7 [koňskými] vozy s vodou. V 11.15 hodin byl o požáru informován hasičský sbor v Ratiboři. Branddirektor Jelaffke a Oberbrandmeister Vogt, oba z Ratiboře, převzali velení. Ratibořští hasiči přijeli v hasičském autě s přívěsem, na kterém bylo motorové čerpadlo (Motoranhängerspritze). V době příjezdu ratibořských hasičů byla budova sušárny zachváčena jasnými plameny a oheň začal zachvacovat střechu sousední budovy. Na zuřící požár útočily 3 hasicí proudy, hadice z motorového čerpadla. Razantně a s velkým množstvím vody se podařilo požár uhasit. Kolem druhé hodiny odpoledne byl požár v hlavní hale uhašen. Ve čtyři hodiny odpoledne hasiči ukončili i úklidové práce. Likvidaci požáru byl přítomen ratibořský okresní starosta Dr. Schmidt s asesorem Dr. Quabbem a okresním nadinspektorem Christenem. Od vedení rosírny víme, že škody utrpěla pouze budova sušárny a střecha sousední budovy. Hlavní budova nebyla díky obezřetné protipožární ochraně zasažena. Ztráty na budovách a ztráty na strojním zařízení byly v poměru k hodnotě celého závodu nepatrné. Se svolením pojišťovny a v souladu se zákonem bude moci rosírna zahájit provoz během dvou až tří dnů. Obezřetná pomoc ratibořských hasičů při likvidaci požáru si zaslouží vyznamenání a všeobecné uznání.”

S velkým zpožděním, tedy o devět let později v roce 1928, došlo k nevyhnutelnému rozdělení svazu. Na XXIX. sjezdu ve Vratislavi 5. ledna 1928 bylo přijato usnesení o rozdělení svazu na dva, Dolnoslezský a Hornoslezský. Vznikl nový Hornoslezský zemský hasičský svaz se sídlem v Ratiboři. Jeho předsedou se stal Otto Schulz, ředitel plynárny v Zabři. V čele Dolnoslezského svazu nadále stál Karol Voigt. Poslední sčítání lidu před rozdělením se uskutečnilo v dubnu 1927 a dopadlo následovně: Celkem 1 737 hasičských sborů, z toho 1 630 dobrovolných sborů, 81 podnikových (továrních) sborů 7 profesionálních sborů a 19 povinných sborů.

1929 V Nise byla založena Hornoslezská krajská hasičská škola (Oberschlesische Provinzial-Feuerweherschule in Neisse). Zástupcem ředitele a od začátku války i ředitelem této školy byl Anton Krzikalla, který pocházel z Pawłowa.

Na konci 20. let 20. století obec ve Widonczi vybudovala kanalizaci z velkých oválných trubek. Dříve zde tekł potok napájený z polních pramenů za pozemkem Jerzyho Gotzmanna *na Ketrzerské ulici*. Při této příležitosti zde byly vybudovány tři požární nádrže o objemu 60 m³, jedna u pekárny Posmyk (Szczepun), druhá ve Widonczi vedle pozemku Alfonse Marcinka, třetí nádrž se nacházela na konci bývalého potoka z Widoncze, poblíž mlýna, na místě dnes stojícího obchodu „Delikatesy“. Na této nádrži bylo umístěno elektrické čerpadlo, které umožňovalo plnění sudů pro hasičské účely. Služba byla přidělena koňským povozům se sudy. Tento systém zůstal v provozu až do roku 1960. V roce 1953 nebo 1954 se v Pietrowicích u *Banhova konala* soutěž hasičských vozů tažených koňmi. Soutěže se zúčastnilo asi 7 až 8 požárních vozů OSP které byly ve službách tehdejších OSP obce Pietrowice Wielkie. Nechybělo ani hasičské auto z Kornic zapřažené do Staňkových koní. Hasičské vozy startovaly u nádraží a jezdily ke *kamplům* (nádrž na mlýnském potoce) poblíž dnešního obchodního domu „Delikatesy“. Tam museli být koně odstrojeni a z kampla se musela nabrat voda spuštěním ruční hasičské stříkačky, kterou uvedli do pohybu čtyři hasiči.

Ve dnech 15. a 16. června 1929 se v Ratiboři konal první hasičský den pro celou Hornoslezskou provincii. Akce se zúčastnilo celé nově zvolené zemské vedení a mnoho jednotek hasičů z Horního Slezska.

V Ratiboři byly také vyhlášeny 3 mimořádné cvičné poplachy: u příležitosti 1. Dne hasičů v Horním Slezsku, dále 30. výročí sanitní kolony na podporu hasičů a podzimního hasičského cvičení.

Do určených obcí byly dodány malé hasicí přístroje na motorovou naftu (motorová čerpadla), které financoval Oberschl. Provinzial=Feuersozietät. Ředitel provincie přikládal zvláštní význam jednotnému školení týmů obsluhujících zmíněné hasicí přístroje. Z tohoto důvodu se ve dnech 8. a 9. března uskuteční na požární stanici hasičského sboru v Ratiboři kurz pro mechaniky motorových čerpadel. Na kurz byli vysláni po dvou dobrovolných hasičích z Pokoje (dříve Carlsruhe) a Pruszkowa z okresu Opole, Braníc a Baborowa z okresu Hlubčice, Krzanowic a Pietrowic Wielkich z okresu Ratiboř, Jaszkowa Dolna (dříve Niederhannsdorf) z okresu Nisa a dva hasiči z okresního sdružení dobrovolných hasičů Prudnik. Představenstva výše uvedených hasič-

ských sborů byla povinna nahlásit jména účastníků kurzu na adresu: Racibórz, Reymonta 8. Účastníkům kurzu bylo poskytnuto stravné, přičemž cestovní doklady musela každému z nich vyřídit obec. Okresní velitelé hasičů obdrželi oznámení písemně.

Za představenstvo: Dr. Warmbrunn (člen představenstva), Krzikalla (tajemník představenstva)

Zdroj: Schlesische Feuerwehr= Zeitung, 22. ročník 5. března 1929 číslo 5
Hornoslezské provincionální sdružení hasičů hlásí: Ve dnech 8. a 9. března se ve školící místnosti hasičské stanice v Ratiboři konal kurz. Přesně v 10 hodin v pátek 8. března zahájil kurz Konrad Krzikalla, správní ředitel (Geschäftsführer) Hornoslezského provincionálního sdružení hasičů. Přivítal účastníky kurzu, představil plán školení, stanovil počet účastníků (24 hasičů) a přidělil ubytování na noc. Ohňomistr (Oberbrandmeister) Vogt z ratibořského velitelství poděkoval spolku za přátelskou spolupráci, Konrad Vogt přivítal účastníky kurzu a vyslovil přání, aby si domů odvezli co nejvíce znalostí, které jim umožní dobře a správně používat techniku. Témata vzdělávacího kurzu: 1. přednášky o spalovacím motoru, 2. přednášky o různých typech čerpadel se zvláštním důrazem na vysokotlaké čerpadlo, 3. přednášky o provozu motoru a čerpadla, 4. přednášky týkající se možných poruch při používání čerpadla, 5. přednášky o malém čerpadle poháněném spalovacím motorem.

Přednášky vedli střídavě druh Konrad Krzikalla a zástupce firmy Fischer ze Zhořelce – montér Schubert. Přednášky byly vedeny v přátelské atmosféře a způsobem, který byl účastníkům kurzu srozumitelný. Jen málo z nich mělo zaměstnání spojené s mechanikou. Teoretické přednášky byly propojeny s praktickými činnostmi. Každý účastník kurzu musel sám obsluhovat motorové čerpadlo a odstraňovat případné závady. V sobotu v 16.00 hodin byl kurz ukončen teoretickými a praktickými zkouškami. Zkoušky proběhly za přítomnosti Landesamtmana Sallmanna, který vyjádřil potěšení nad tím, že se v tak krátkém čase podařilo předat účastníkům znalosti o obsluze a používání hasičské techniky. Ocenil pozitivní přístup hasičů a jejich ochotu učit se. Požádal účastníky, aby si i nadále prohlubovali své znalosti o hašení požárů, byli vždy připraveni používat techniku a střežit majetek národa. Na závěr kurzu vystoupil Branddirektor Jelaffke. Srdečně hasiče přivítal a pozdravil je slovy „Ke slávě hasičstva“ (Gut Wehr). Druh Krzikalla rovněž poděkoval účastníkům školení a představenstvu hasičským pozdravem. V Ratiboři se účastníci kurzu obohatili o potřebné hasičské znalosti.

Zdroj: Schlesische Feuerwehr= Zeitung. 22. ročník 1929 č. 8 (str. 98, 99)
Dne 30. března v 11.45 hod. došlo k požáru stodoly Piotra Posmika (Czabania) na Bernardstr. 228. Příčina neznámá, pravděpodobně žhářství.

Dne 7. dubna v 5 hodin ráno vzplály krovy na budově chléva chalupníka Johanna Lakomka.

25. června o půl dvanácté v noci hořel mlýn Konstantyho Chmiela v Janowicích. Příčina požáru není známa. Chmiela mlynář odjel do Prahy.

14. července čtvrt hodiny po půlnoci vypukl ve sladovně Johanna Neumannova rozsáhlý požár. Příčina požáru není známa. V budově dnes sídlí kulturní centrum Pietrowice.

6. října hořely tři sousední stodoly v domě Antona Machnika, Wilhelma Klemenze a Philippa Kitla. Stodoly byly plné obilí. K požáru došlo v deset hodin před obědem. Příčina požáru neznámá. Snad byla příčinou jiskra ze sousedova komína. O dva dny později, 8. října ve třičtvrtě na devět ráno, bylo oznámeno, že hoří stodola Franze Posmika. Šlo o zákeřné zapálení, protože v deset hodin dopoledne už byla Posmikova stodola v plamenech.

Město Kietrz zakoupilo svému OSP motorovou hasicí stříkačku Daimler Benz se šesti válci.

1930 Dne 16. dubna došlo k požáru u Koterby a Neumanna.

Dne 12. června hořela lékárna v Pietrowicích.

Nešťastnou ztrátou pro hasičský sbor bylo úmrtí čestného člena ratibořského hasičského sboru Hanse Piontka. Dr. Hans Piontek zemřel 2. února 1930. Vzpomínkové bohoslužby, která se konala 4. a 5. února, se zúčastnili všichni hasiči [z Ratiboře] a s vděčností uctí jeho památku.

Hans Piontek se narodil v roce 1876 jako syn sedláka v Polské Cerekwi. Vystudoval práva na univerzitě ve Vratislavi. V letech 1922-1924 byl nadstarostou města Ratiboř. Následně byl v letech 1924-1930 krajským hejtmanem Hornoslezské provincie v Opolí. Staral se o rozvoj hasičů a byl bratrancem Ferdinanda Piontka, významné osobnosti diecézní kapituly ve Vratislavi.

1931 23. března v deset hodin došlo k požáru v domě chalupníka, zednického mistra Lukase Glogowského, v ulici Ogrodowa 275. Shořela stodola,

obytný dům byl zachráněn. Příčina požáru neznámá. Při hašení požáru byl zraněn Jockel, zraněn byl také krejčí Franz Pieczarek.

12. listopadu 1931 přijeli do Ratiboře zástupci opolského vládního obvodu. A byli to: stavební inspektor (Baurat) Reck, opolský a zemský požární ředitel (Oppelln und Provinzialbranddirektor) Schulz a Hindenburg. Ti zalarmovali hasičský sbor okresního města Ratiboř. O tři minuty později se hasiči objevili na místě hypotetického nebezpečí. Na místě cvičného poplachu byli starosta města Kaschny, ředitel hasičů Jelaffke, městští radní Dr. Kreis a Cludius a policejní velitel major Sterke. Před hasiče byl postaven nelehký úkol: V hotelu došlo k výbuchu plynu. Výbuch byl tak silný, že vytrhl jednu ze stěn hotelu a odmrštil ji na sousední pozemek. Z trosk museli být vyproštěni hoteloví hosté. Někteří lidé po výbuchu utekli na střechu a volali odtud o pomoc. Ze sousední budovy školy vyletěla okna. Ve škole vypukla panika, ale všechny studenty se podařilo v klidu evakuovat. Nikdo nebyl zraněn. Zásahu velel velitel (Oberbrandmeister) Vogt. Byla použita tři motorová čerpadla a nasazeno 10 požárních hadic. Pomoc zraněným poskytovali zdravotníci Červeného kříže pod vedením pana Kloße. K dispozici byly dva sanitní vozy (Sanitätswagen). Policie zajistila místo události. Již na požární stanici vyjádřil ředitel hasičů Schulz uznání za úkol, který byl hasičům z Ratiboře svěřen. Zástupci opolských úřadů ocenili výborné splnění úkolu. Velitel hasičů Vogt byl povýšen na brandinspektora.

Zároveň byl dobrovolný hasičský sbor v Ratiboři uznán za profesionální hasičský sbor (Berufsfeuerwehr). Hornoslezská provincie tak bude mít třetí profesionální hasičský sbor, který se připojí k Bytomi a Zabři. Zvláštní slova uznání adresoval primátor Kaschny již brandinspektrovi Vogtovi. Ředitel Jelaffke poděkoval vedení provincii v Opolí a ratibořskému starostovi za jejich angažovanost v oblasti požární ochrany, která slouží obecnému blahu.”

Zdroj: „Der Oberschlesische Feuerwehrmann” Č. 12. S11v.1.12.1931

1932 Hasičský sbor v Pietrowicích obdržel své první motorové čerpadlo značky Fischer s výkonem 600 litrů za minutu a dvoukolový přívěs. Bylo zakoupeno z prostředků obce a pojišťovny. V tomto roce přijali hasiči jednotné stanovy sdružení. Statut obdržel každý člen a zároveň to byl členský průkaz, do kterého se zapisovala zastávaná funkce v hasičském sboru, absolvované školení, obdržená vyznamenání a další.

15. srpna v půl třetí ráno vzplály stodoly sousedů Josefa Mendeho a Franze Gottzmanna plné snopů. U domu sedláka Mendeho navíc shořela kůlna. Příčinou požáru bylo pravděpodobně vznícení motoru mlátičky při mlácení.

1933 Hasičský sbor oslavil v červnu 50. výročí svého založení. V sobotu večer prošel průvod s pochodněmi (Fakelzug) po Wielké a Malé Straně. V neděli dopoledne se konala mše za hasiče, odpoledne následovala slavnost s ukázkami kondičního cvičení a večer hasičská zábava, pravděpodobně v hospodě Jokla. Předsedou byl tehdy František Badziong, současně tajemník obce (1870-1945), jeho zástupcem Johannes Neumann (1881-1935) - majitel restaurace a sladovny, a velitelem krejčovský mistr Alojzy Pohl (bratr slavného zápasníka Johanna Pohla). Jeho syn Karl (1908-1967) byl hasičem, druhý syn Alojz (1904-1963) byl knězem misionářem na Slovensku. Starostou obce byl Teofil Pelka (1881-1965), hospodář z *kuńcuwsi*. Hasičský sbor měl v té době 63 členů, kteří pózují na památeční fotografii: Zleva od dolního okraje stojí:

Josef Baja dostává diplom u příležitosti svého nástupu k hasičům

Pamětní fotografie u příležitosti jubilea 50. výročí založení sboru

1933

König-Georg-Abteilung
Annenstraße

50

1. řada: Robert Wróbel, Franciszek Herud, Antoni Kafka, Jan Wachtarz, Józef Kleczka, Wiktor Klobuczek, Franciszek Badjong, Alojzy Pohl, Marcinek

2. řada: Franciszek Weczerek, Albert Hermet, Antoni Dyrszlag, Karol Modla, Antoni Bulok, Józef Herud, Adolf Mludek, Jan Mludek, Jan Herud, Antoni Pientka, Piotr Witzisk, Józef Bartosz, Józef Trzepli, Paweł Gotzman, Maksymilian Jurecki, Piotr Chmiela, Piotr Muszal

3. řada: Franciszek Otlík, Emil Dyrszlag, Konrad Fabian, Jan Posmyk, Alojzy Smuda, Franciszek Klobuczek, Alojzy Kaul, Tomas Herud, Alojzy Wieder, Karol Kolar, Paweł Wieder, Emil Herud, Franciszek Trzepli, Franciszek Pieczarek, Emil Newerla, Jan Szewior, Józef Baja

4. řada: Karol Pohl, Witus Koterba, Konstanty Dyrszlag, Alojzy Posmyk, Jan Marcinek, Alojzy Pieczarek, Jan Newerla, Adolf Herud, Eryk Wachtarz, Wiktor Pientka, Alojzy Skerhut, Józef Bartosz a Karol Neuman

Josef Baja dostává diplom u příležitosti svého nástupu k hasičům.

V říjnu 1933 vydali hasiči v Pietrowicích krejčovskému mistru **Robertu Wrobelovi** děkovný list za jeho službu ve funkci velitele hasičů.

1934 Stanovy byly změněny. Hasičský sbor byl zpolitizován a podřízen státní policii. Uniformy a hodností byly změněny tak, aby se podobaly policejním. Barva uniforem byla změněna na tmavě modrou. Barva hasičských vozů byla rovněž nahrazena granátovou barvou. Byly také zrušeny hasičské prapory – ten pietrowický byl s obrazem svatého Jana Nepomuckého.

1935 Pietrowičtí hasiči v nových uniformách: v 1. řadě zleva – Anton Posmik, Johann Herud, Johann Mludek a Peter Muschiol (Muszal), ve 2. řadě zleva – Johann Hermeth, Franz Wollnik, Josef Mludek, Bernhard Chmiela, ve 3. řadě zleva – Peter Chmiela, Johann Paletta, Franz Klobuczek, Josef Baja, Emil Dürschlag, Konrad Fabian, Paul Newerla a další dva, kteří zůstávají nepoznání.

Dne 23. srpna ve 14 hodin byl ohlášena požár v cihelně bratří Mludků. Požár byl rychle zpozorován a v zárodku zlikvidován. Příčina požáru nebyla objasněna.

Dne 22. listopadu v 11.35 hodin byl zpozorován požár u chalupáře Pavla Posmika (Marek na Malé Straně), který byl zlikvidován hned

Hasiči v nových uniformách

v zárodku. Pošťák Johann Kubitzek (otec kněze Joachima Kubiczka) požár zpozoroval, když roznášel dopisy. Upozornil své sousedy a společně ještě nerozšířený požár uhasili. Přijíždějící hasiči neměli co dělat. Požár založil čtyřletý Paweł, syn Pawła Posmika (1889-1967).

Johann Kubitzek (1884-1960) byl nesmírně srdečný člověk s velkým smyslem pro humor. Záznamy v matrikách uvádějí jeho zaměstnání jako: Poštovní úředník. Dochoval se dokument o jmenování poštovního posla Johanna Kubitzka poštmistrem. V listině čteme: Z pověření krále byl poštovní posel Johann Kubitzek jmenován poštmistrem na plný úvazek od 1. února 1917. Na jeho místo se vztahuje tříměsíční výpovědní lhůta. Očekává se, že výše jmenovaný poštmi-
str bude věrně a poslušně sloužit Jeho Veličenstvu a královskému domu, že bude svědomitě plnit povinnosti svého úřadu a že bude jednat tak, jak se na královského úředníka sluší.

Opole, 18. ledna 1917. Vyšší ředitelství císařské pošty

(Im namen des Königs der Postbote Johann Kubitzek wird hiermit vom 1 Februar 1917 ab als Landbriefträger etatmäßig angestellt. Die Anstellung erfolgt mit dem Vorbehalt einer dreimonatigen Kündigungsfrist. Es wird erwartet das derselbe Seiner Majestät dem Könige und Allerhöchst Der o Königlichem Hause ferner treu und gehorsam sein, die ihm obligenden Amtspflichten gewissenhaft erfüllen und siech stets so betragen werde, wie es sich für einem Königlichen Beamten geziemt. Oppeln den 18 Januar 1917 Kaiserliche Ober-Postdirektion)

Rodina Kubiczků měla přezdívku *Kachel*, což také znamená například kachle na kamna. Při jedné příležitosti jela rodina Johanova bratra s vozíkem na pole. Když to viděl pošťák Johann, ozval se: „*Jeruuna, jede pylni vozík kachli* (tam jede plný vozík dlaždiček)“. Když byli pošťákovu vnuci posláni k Anně Abrahamczik s výslužkou *ze zabijačky*, jejich dědeček jim řekl: „*My jsme přivezli zabijačku, a oni o spropitném nic neřekli*“. „*Ach tyn Johann,*“ komentovala to Anna s úsměvem a dala dětem drobné peníze.

1936 Hasičský sbor byl vybaven automobilem Mercedes vhodným pro přepravu 6 osob, vybavení a přizpůsobený k tažení dvoukolového přířvesu s motorovým čerpadlem. Auto opravoval Johann Schewior (1901-1988), narozený v Ma-

Takto mohlo vypadat první hasičské auto v Pietrowicích

Razítko hasičského sdružení z roku 1936.
Sídlo sdružení bylo v té době v Nise.

kově, který se v roce 1925 oženil s Annou Schitko z Pietrowic. Ernst Wy-cisk (Hernes) vyprávěl, že když se auto jednou porouchalo, Schewiorovi při demontáži a pozdější montáži vozu zbyly nějaké díly. A když přijeli mechanici z ratibořského hasičského sboru, došly jim při skládání auta součástky. Johanna Schewiora, ceněného zámečnicka z Pietrowic, bylo možné

ještě vidět, jak dohlíží na provoz vesnické mlátičky, která byla postavena u *malcowni na* Fabryczné ulici na konci 60. let. Bydlel v malém domku na konci ulice Fabryczna. Ve sklepě tohoto domu měl zámečnickou dílnu a před domem stála spousta zemědělských strojů určených k opravě. Tento vůz sloužil až do roku 1945. Během březnové evakuační akce byl zrekvírován, pravděpodobně ustupujícími německými vojsky u Šternberka na Moravě.

Dne 7. února došlo během dne k požáru v bytě Ernsta Nitsche na Friebeustr.137 (ul. Ligonja). Byl uhašen majitelem domu, hasiči nebyli zalarmováni a událost nebyla hlášena. O týden později, 14. února, vypukl požár v domě Karla Mydly, hořela stodola a střecha zámečnické dílny. Ve čtvrt na čtyři odpoledne byl požár zpozorován a hasiči byli zalarmováni. Hašení pokračovalo až do devíti hodin večer. Ještě téhož dne se dostavil prokurátor, kterému se nepodařilo zjistit příčinu požáru.

Ve dnech 27. a 28. června 1936 se v Hlubčicích konaly Hornoslezské hasičské dny.

Při sčítání dobytka v roce 1936 se v Pietrowicích zjistilo: 221 koní, 975 kusů skotu, 1 ovce, 1158 prasat, 486 koz, 4134 slepic, 703 hus, 124 kachen, 81 perliček a 132 včelích rojů. O koně pro hasičské vozy tedy nebyla nouze.

1938 23. prosince došlo k velkému požáru v rosírně, která obnovila provoz v roce 1935 a zaměstnávala 150 dělníků. Požár vypukl ráno. Odpoledne se ho podařilo částečně dostat pod kontrolu. Nečekaně se však četné plameny rozhořely znovu. Vzhledem k zamrzajícím hadicím bylo hašení požáru velmi obtížné. Požár nakonec dosáhl takových rozměrů, že boj s ním skončil až 27. prosince. Shořel len v hodnotě 200 000 marek. Tři hasiči byli zraněni, když se budovy rosírny zřítily. Požár zasáhl hlavní výrobní budovu, sklad osiva a hotových výrobků. Teplota a pohyb vzduchu způsobily, že se hořící lněné snopy přenesly k budovám ve vsi. Přes den panoval až 25 stupňový mráz, bylo hodně sněhu a zamrzlé přívody vody. Na likvidaci tohoto požáru se podílelo 26 jednotek. Přijeli hasiči z Kozlí, Hlubčic, Opolí a hasičské školy v Nise. S požárem se bojovalo přes Vánoční svátky a byl uhašen až 27. prosince. Byl to největší požár v Pietrowicích v meziválečném období.

Dvě z továrních budov byly spojeny s byty pro zaměstnance. V kotelně a strojovně byly dva velmi cenné stroje. Na skladě bylo více než 30 tun lnu, který bylo třeba zachránit.

Pietrowice Wielkie měly necelých 3 200 obyvatel, z nichž se téměř polovina živila zemědělstvím a druhá polovina krejčovským řemeslem. Obec ležela na železniční trati Ratiboř-Hlubčice. V dolní části obce protékala řeka Zinna, která byla pro obec dostatečnou zásobárnou vody. Z větších podniků se zde kromě rosírny nacházely dvě sladovny, cihelna, mlýn a lékárna. V posledních 10 letech v obci docházelo k velkým požárům. Část rosírny hořela již o několik let dříve. Později hořela sladovna [Neumann] a plamenům padly za oběť 2/3 továrních budov. O něco později vzplála chladárna – sklepní sklad pietrowické lékárny [Klöslova lékárna ve staré obci]. Nebyl to velký požár, ale jeden policista při něm přišel o život. Dalšími oběťmi požáru v Pietrowicích byly tři velké stodoly naplněné úrodou.

Tehdejší vedení hasičského sboru v Pietrowicích cítilo povinnost výrazně zlepšit bezpečnost obce. Vedení obce pochopilo situaci a souhlasilo s vyčleněním potřebných finančních prostředků. Hasičský sbor byl motorizován [byl zakoupen automobil s motorovým čerpadlem]. Pro lepší zásobování horní části obce vodou na hašení požárů zajistil místní policejní velitel vodovod, který byl výborně organizován. Funkci splnilo elektrické čerpadlo trvale instalované u mlýnského kanálu. Sboru dobrovolných hasičů se podařilo udržet

padesátičlenný sbor a organizace a akceschopnost sboru se neustále zlepšovala. Doplňovalo se a zdokonalovalo také vybavení posádek. Všichni velitelé a dva strojníci byli vyškoleni v hasičské škole v Nise. Podrobnosti o vypuknutí požáru v rosírně viz [Feuerwehr- Verbands- Zeitung Č. 2 v. 15. 01. 1938].

Rosírna byla postavena v továrním areálu bývalého cukrovaru. Tyto budovy byly plně využity pro zpracování lnu. Budovy bylo potřeba neustále rozšiřovat, aby bylo možné udržet ziskovou výrobu. Požár vypukl krátce po snídaňové přestávce, tj. kolem 9:15. V místnosti, kde požár vypukl, se nacházely pracovnice zaměstnané při zpracování lnu. Náhle si jedna z pracovnic všimla kouře a poté plamene vycházejícího z hromady lnu. Okamžitě vyhlásila poplach. Hasiči z Pietrowic byli zalarmováni v 9.30. Kolegyně pracující poblíž okamžitě přiběhly a snažily se ještě malý požár uhasit . Dvě zaměstnankyně přitom osobně riskovaly život. Aby se chránily před strašlivým chladem, ovazovaly si nohy a ruce suchými lněnými otýpkami, které se při pokusu o uhašení požáru vznítily. S hasícími přístroji přibíhající muži (typ hasících přístrojů: mokré s chemickou látkou) nejdříve zachraňovali o pomoc volající ženy , . To už se plameny rozšířily na další zásoby surovin. Šíření požáru usnadňovalo velké množství suchého prachu, který se vznášel ve výrobních prostorách. V důsledku toho plameny brzy zachvátily další výrobní prostory. Vedení továrny vyhlásilo okamžitě telefonicky i tovární sirénou rozsáhlý požární poplach.

Místní hasiči dorazili na místo v krátké době. Velitel úředního obvodu a technický vedoucí rosírny Adolf Czisch sám nastartoval motorové čerpadlo, protože technici přijeli až později. Když hasiči dorazili, plameny požáru již zachvátily okna horních pater, a dokonce i střešní plášť. Vrchní velitel hasičů [Johann] Herud nařídil útok třemi hadicemi typu C k ochraně obytných budov. V reakci na poplach (rozsáhlé ohnisko požáru) přijely z místa události jednotky sousedních hasičských sborů z měst Ratiboř a Kietrz. Dorazily také zástupy lidí s ručními čerpadly z Kornic, Janowic, Lekartowa, Samborowic, Tłustomost, Gródczanek, Makowa a Pawłowa.

Dvě motorová čerpadla byla umístěna na nádrži čistírny a na řece Cině, osm hadic bylo vedeno přes železniční trať a devět vodních proudů bylo nasměrováno na hlavní ohniska požáru – tehdy bylo

k útoku na požár ze západní strany použito ruční čerpadlo, které chránilo kotelnu a strojovnu. Všechna ruční čerpadla byla zásobována hasební vodou dodávanou v barelech. Z profesionálních hasičů přijely týmy „Druckmannschaften“. Mezitím dorazil okresní velitel hasičů Groeger Kreuzenort a převzal řízení hasebních prací. Zanedlouho dorazil velitel pobočky četnictva Reinhold s deseti četnickými úředníky (policisty), kteří odborně zajistili místo události. Rychle dorazil také okresní hejtman Hütheroth a státní zástupce Dr. Kutzig s vlastním znalcem, takže bylo možné neprodleně začít zjišťovat příčinu požáru. Z Opolí dorazil také velitel četnictva major Hohrzog. Přibližně ve 13 hodin se podařilo zastavit další šíření požáru. Díky společnému úsilí se podařilo zachránit obytné budovy na severu s administrativními kanceláři a obytné prostory dělníků na jižním konci tovární budovy, kotelnu a strojovnu, jakož i dva velmi drahé stroje a 30 000 kg lnu. Celková škoda dosáhla částky v řádu 150 000 marek, kromě toho přišlo o práci asi 80 dělníků.

V pozdních večerních hodinách byl při hašení zraněn hasič Tsiepli, kterého zasáhla padající část okapu. Jak již bylo uvedeno, hasiči hadice motorových čerpadel musely být vedeny přes koleje. Za těchto podmínek vzniklo pro hasiče další nebezpečí kvůli poměrně hustému vlakovému provozu na této trase. Vedení železniční stanice Pietrowice Wielkie okamžitě vyslalo příslušníky železniční bezpečnosti, aby zajistili bezpečnost zde zaměstnaných hasičů. A zde je třeba obecně říci, že velitelé a jejich zástupci splnili své úkoly v plném rozsahu a s naprostým nasazením. Zcela promočení, v krutém zimním počasí, bez jakéhokoli jídla stáli hasiči na svém stanovišti, dokud nebyli po šesti hodinách náročné práce vystřídáni. Z tohoto požáru si chceme vzít poučení do budoucna.

Dne 23. prosince 1937 byl ohlášen rozsáhlý požár v rosírně lnu v Pietrowicích Wielkých. Tovární prostory byly zcela zničeny. Škoda činila přibližně 200 000 RM (marek). Dělníci ihned určili, že požár vznikl kolem 9.30 hod. ve Schwingraumu poblíž Reisflacksmaschine. Jedna ze zaměstnankyň vykonávala svou činnost vedle místa vzniku požáru. Celou událost spolehlivě a podrobně popsala. Vzhledem k tomu, že příčina požáru byla zjištěna již hodinu po vypuknutí požáru, rozhodlo se státní zastupitelství učinit vše pro to, aby byly všechny postřehy pracovnice zaznamenány: Požár vznikl od stohu vymláčeného lnu (Knickflaschhaufen), na kterém ležela zapnutá elektrická

ruční lampa (Handlampe). Lampa tam byla přinesena z opravny o několik hodin dříve, protože došlo k poruše na sušičkách lnu. Tato ruční lampa měla ochranné stínítko a ochranný koš. Zřejmě kvůli lepšímu světlu bylo stínítko i koš odstraněny. Během přestávky na snídani ležela zapnutá lampa na hromádce lnu a její váha způsobila, že se stále více propadala až ji len částečně zakryl. Po 35 až 40 minutách svědek zpozoroval, že hromádka lnu hoří. Ačkoli byl oheň stále malý, nebylo již možné šířící se plameny uhasit. Výpověď svědka ohledně vzniku požáru byla považována za věrohodnou. Bylo rozhodnuto provést pokus, který by potvrdil, zda žárovka o výkonu 40-60 wattů umístěná na hromádku lnu může způsobit její vznícení. Na odpovídající množství lněné slámy byla umístěna přenosná elektrická lampa bez stínítka nebo ochranného koše tak, aby se žárovka o výkonu 40 wattů z poloviny dotýkala lnu. Zaznamenáno: po 8 minutách slabé šíření kouře, po 13 minutách silnější kouř, po 20 minutách velmi silné šíření kouře, po 34 minutách při slabém přívodu vzduchu otevřený plamen, který záhy zachvátil horní část hromady lnu. V rámci experimentu byl v blízkosti lampy umístěn teploměr, který v průběhu času ukazoval následující teploty: po 5 min. - 50, po 7 min. - 90 a hustý kouř, po 8 min - 105, po 9 min - 120, po 10 min - 135 a silnější kouř, po 11 min - 145, po 12 min - 158, po 13 min - 170, po 14 min - 180, po 15 min - 185, po 16 min - 190, po 17 min - 200. V tomto okamžiku dosáhl teploměr maxima na stupnici měření a byl z hromady lnu odstraněn. Kouř byl již tak silný, že se každou chvíli dal očekávat otevřený plamen. Po 21 minutách se bílý plamen skutečně objevil. V důsledku tohoto požáru bylo definitivně prokázáno, že je nebezpečné používat 40 nebo 60wattovou lampu. Poté byl proveden stejný pokus se 60wattovou lampou. Již po 14 minutách se na hromadě lněné slámy objevil otevřený plamen. Tehdy jednoznačně konstatováno, že používání elektrické lampy bez ochranného skla a bez ochranného koše zvyšuje nebezpečí požáru. Pokutu nikdo nedostal, protože řemeslník používající přenosnou elektrickou lampu nebyl přeškolen v oblasti požární ochrany. Je zajímavé, že provedené pokusy ukázaly, že 40wattová lampa může vést k teplotám přes 200 stupňů C. [Feuerwehr- Verbands- Zeitung Nr. 21 v.01.11.1938].

1938 Obec má 3152 obyvatel.

Meziválečné období.

Zleva: hasičská zbrojnice, majetek rodiny Kawallů, pomník padlým vojákům, dům pekaře Steuera.

1939 15. března 1939 vyšlo poslední číslo dvoutýdeníku „Schlesische Feuerwehr-Zeitung“ (Slezské hasičské noviny). Pod změněným názvem – „Die Feuerlösch-Polizei“ („Hasičská policie“) – vyšel časopis 1. dubna 1939 a změna byla diktována ukončením procesu rušení svazových struktur německých dobrovolných hasičských sborů a podřízením hasičských sborů pořádkové policii – Ordnungspolizei. Slezské hasičské noviny vydával od 1. července 1907 Slezský zemský hasičský svaz (Schlesische Provinzialfeuerwehrband).

1940 2. října v 15.25 hodin vypukl požár v domě zámečnicka Leonarda Pohla (1895-1961) na Feldstr. 275 (ul. Karola Miarki). Hořelo užitkové podkroví, kde bydlela rodina Buglových. Požár pravděpodobně založily děti hrající si se zápalkami. Byl vyrozuměn státní zástupce. Svědkyně události Elzbieta Libera, narozená v roce 1932, pásala s několika dětmi husy na pastvině u Ciny, když požár vypukl. Protože byla nejmladší, zůstala s husami, zatímco ostatní děti odběhly sledovat požár. Když se blížil večer, husy se samy začaly vracet domů a osmiletá Elzbieta je následovala.

Poslední zápis do „Rejstříku koňmi tažených požárních stříkaček“ provedl 3. října 1940 starosta města Glogowski. Tentokrát radní nasadil: hasičský vůz tažený koňmi – Gotzmann Franz I, vůz se sudy na vodu tažený koňmi - [farář] Weidler, koňský vůz na vodu – Lux Franz, Machnik Franz, Tzieply Johann, Pelka Theofil, Mludek Peter, Krettek Georg, Mothil Karl, Posmik Josef, Pllura Karl.

1941 Jednotka byla vybavena druhým motorovým čerpadlem značky Flader. Jednalo se o třístupňové čerpadlo s výkonem 1200 l/min. Hasičů však bylo stále méně, umírali na frontách druhé světové války.

Požár u Hunczka na *Malé Straně*. Hořely hospodářské budovy a chlévy. Bylo to ve dne, určitě 5. srpna, protože svědek měl tehdy narozeniny, rok požáru je nejistý.

1943 Na příkaz úřadů byly organizovány ženské a mládežnické oddíly. Velitelkou ženského oddílu, který čítal 26 žen, byla Maria Dürschlag (1924-2013). Jan Newerla a Jozef Tzepli (Cieply) naopak veleli 28 mužům a mládeži. Řidiči a mechanici v té době byli: J. Glogowska, Bartoszek a Franciszek Newerla. Na podzim roku 1943 mělo

hasičské auto Mercedes, které řídil Franciszek Newerla, při služební jízdě do Gródczanek nehodu. Řidič ve snaze vyhnout se dítěti na silnici prudce vybočil v zatáčce u Svatého Kříže na krajnici a sjel z náspu. Lidem ani vozidlu se naštěstí nic nestalo. Vzhledem k povolání velitele Franciszka Klobuczka v roce 1943 do armády, se velitelem stal Jan Newerla (Kolorz). Druh Johann Herud (Łukosz) byl okresním (obecním) velitelem.

Výbuch bomby na podzim 1944 u pekaře Baruchy způsobil požár na pozemku rodiny Marcinků, souseda Baruchy, sestávajícího ze dvou domů a stodoly, která byla dosud pokryta slámou. Stodola již nebyla obnovena a v roce 1967 zde byla otevřena záchytná stanice mléka (nyní ulice Ligonia). Při stejném náletu spadla bomba na zázemí hostince u Wankeho a zabila zde ubytovaného vojáka.

V listopadu 1944 došlo k náletu spojenců na rosírnou. Jedna bomba zasáhla kotelnu. Výbuch byl velký, bylo ho cítit až v domech na konci Fabryczné ulice. V domě Johanna Libera stál na venkovním parapetu *bunclok*, spadl a roztříštil se na kusy. Jeden dělník v rosírně (cizinec) byl zabit. V noci vybuchovaly časované bomby. Nálet proběhl ve dne, zdá se, že se letadla vracela zpod Kandřína Kozlí, kde byly továrny na syntetický benzín.

1945 Během evakuace dojelo hasičské vozidlo Mercedes do Šternberka na Moravě, na zbrojnici se již nevrátilo. Zbrojnice nebyla během války po-

Vysvědčení pro hasičku Marii Dürschlag z Pietrowic Wielkich, která od 7.1.1945 do 13.1.1945 absolvovala kurz pro hasičské pomocníky v Hasičské škole pro Hornoslezskou provincii v Nise. Podpis – Krzikalla [pocházející z Pawłowa] Maria byla dcerou aktivního hasiče Alojze Dyrschлага. Provádala se za krejčího Pieczarka.

škozena. Nové polské úřady zařídily v garážových boxech sklad hnojiv, v místnostech v patře (dříve sídlo obecního úřadu) bylo uskladněno obilí. Byl učiněn pokus o zřízení státem ustanoveného hasičského sboru, do kterého bylo jmenováno 21 mužů. Předsedou byl jmenován Stanisław Knap a velitelem Władysław Ciuła. Naprostý nedostatek vybavení znemožňoval jakoukoli akci.

Dne 4. července 1945 se v Pietrowicích konal sjezd inženýrů a stavebních úředníků z ratibořského okresu. O měsíc později, 4. srpna, s odvoláním na setkání v Pietrowicích sepsal přednosta Okresního stavebního úřadu zprávu o „válečných škodách na levém břehu Odry“. V Pietrowicích zaznamenal následující škody: „Jedna školní budova k opravě, druhá je zcela vyhořelá a chybí jí všechny dveře a okna. Chybí jakékoli školní vybavení, 48 m² oken je třeba zasklít. Co se týče obytných budov v obci, 155 budov je ze 70 % zničených. Kostel je zničen z 15 %. Bohoslužby se konají. Hospodářské budovy, kterých je 22, jsou zničeny z 35 %, je třeba opravit střechu, okna a dveře. Stodol je zničeno 49, u 35 % z nich je třeba opravit střechu.“ [Státní archiv Ratiboř. Okresní úřad.sygn.69].

Na jaře 1945 spadla na pozemek Offika v části obce Zawodzie bomba, která zničila dům i sousední dům rodiny Lakomek. V domě Lakomkových a souseda bylo tehdy 11 lidí a nikdo nebyl zabit. Záhy přijel kněz Weidler a ptal, kolik jich bylo zabito. Když se dozvěděl, že nikdo nebyl zraněn, považoval to za zázrak. Bomby padaly také na ulici Fabrycznou. Letadla chtěla pravděpodobně bombardovat německé tanky vykládané na železniční rampě u nádraží. Několik bomb spadlo na Zawodzie u řeky Ciny vytvářející trychtýře. Jedna spadla na pozemek Petra Libera a zdemolovala polovinu stodoly. O několik týdnů dříve spadla bomba na budovu Mydli v ulici Młyńska. *Drzyli prawie perze*, když 15. března došlo k pravděpodobně ruskému náletu. Jedna z bomb spadla na dům majstra Karola Mydli. Bomba zdemolovala polovinu domu. Marika Paleta stála v době výbuchu *we futrach od dwerzi*, která přežila, stejně jako ona. V pohřební knize na faře bylo zaznamenáno, že u Mydliů zahynulo pět lidí. O nějaký den později spadla ruská bomba na dům Alfreda Suchanka, otce Pawła. Částečně zdemolovaný dům odhalil v prvním patře sedící ženu s nemluvnětem, nájemnici Panczik. Nikdo nebyl zabit. Výbuch bomby na konci března 1945 na náměstí u Mendzigallů na Świętokrzyské ulici smetl střechu jejich domu. Nějakou dobu spali u Dyrzslaga, *susieda naprociv*. Jeden ze svědků vyprávěl, že dva ruští vojáci chodili po *Zehumniu Małostrąńskim* a střelbou do slámy ve stodole zakládali požáry.

Když byl Pulowský les v rukou ustupujících německých vojáků, dostali vojáci zprávu, že na věži kostela v Pietrowicích jsou ruští pozorovatelé. Střelci se tedy rozhodli kostelní věž sestřelit svým dělem, což se jim druhou ranou podařilo. Kopule věže se rozpadla. Do původní podoby byla obnovena až v roce 1984. U Pulova se znovu rozpoutaly boje, v jejichž důsledku byla vypálena místní hájovna a němečtí vojáci ve skrytu noci ustupovali přes Żerdziny směrem do Čech. (podle vyprávění Wilhelma Manila, vojáka z této podjednotky, s nímž se Franciszek Sitek těsně po válce setkal ve svém rodném městě u Rýnu).

Na konci ledna se obyvatelé Pietrowic evakuovali vlakem. Krátce po evakuaci spadla jedna bomba na budovu starosty obce v Ogrodowé (nyní Daszyńskiego) ulici, ale nikdo tam nebyl zabit.

Po obsazení Pietrowic Rusy byly vypalovány domy osob, které byly nějakým způsobem spjaty zejména s nacistickým Německem (členové NSDAP, ředitelé, úředníci, ...). Na seznamu domů určených ke spálení byla i vila rektora Königovy školy, která sousedila s domem krejčího Alojze Dürschlaga. Dvěma sovětským vojákům, kteří měli splnit rozkaz ke spálení domu na *Kurnické*, bylo řečeno, že „eta krasnyj dum” (červený dům). Skutečně, rektorův dům měl a dodnes má červené tašky (žila v něm rodina Posmykových), ale sousední, předchozí dům byl také červený, protože byl z červených cihel. Navzdory vysvětlení přítomné tety Alojze Dürschlaga, která upozorňovala na krejčovskou dílnu, vyslaní vojáci Dürschlagův dům vypálili. Když omyl vyšel najevo, byli ruští vojáci svými nadřízenými na břehu Ciny a nedaleko silnice zastřeleni. Zdá se, že šlo o jinou věc: v Dürschlagově domě bydleli nějakí ruští vojáci, teta jim vařila a měli tam nějaké dokumenty, které při požáru domushořely.

První dům na Fabryczné ulici vyhořel (bydleli v něm Liberus, Kaczyna a Ebama Wycisk). Tento dům už nebyl zrekonstruován.

Dům Maixnerů (žili v něm Steuer a Regulla) na Fabryczné ulici vyhořel. Po válce nebyl obnoven.

Na konci ulice Fabryczna byl zapálen dům s obchodem Františka Nieszporka. „Při této příležitosti” shořely domy sousedů Johanna Libera a rodiny Mludkových (Ujcula), Weczerka a dům Proszowskuli.

V ulici Daszyńskiego shořel jeden z domů předválečného starosty Głogowského.

Nedaleko nádraží byl zapálen *hostinec u Joklů*. V té době shořel i sousední dům pekaře Julia Gotzmana.

V Raciborské ulici vyhořely (možná přímo během válečných operací) tři domy: krejčího Oswalda a Alojze Gotzmannových a Michly (později Eichlerovy, dnes rodina Majer). Vyhořel také dům krejčího Jozefa Klobuczka (1905-1965) *na Sudzické*. Když vypukla válka, Józef nebyl povolán do armády kvůli nefunkční noze. V roce 1945 se rodina se čtyřmi dětmi vozem evakuovala do Šternberka jižně od Opavy. Před Velikonoce obsadila Pietrowice Wielkie sovětská armáda. Ubytovali se v domě krejčího Jozefa Klobuczka, zatímco na jeho a sousedově zahradě stály sovětské tanky. Po nějaké době Rusové obsadili Šternberk a jeden ze sovětských vojáků přišel ke krejčímu Józefovi a jeho ženě a řekl jim, aby se nevraceli domů, protože jejich dům byl vypálen. Poznal je podle svatební fotografie, která visela v ložnici domu během zastavení jeho jednotky v Pietrowicích. Na otázku, co si ještě z domu pamatuje, odpověděl, že tam byl klavír a housle, což byla pravda, protože rodina byla velmi muzikální. Přesto se Klobuczkoři rozhodli vrátit, protože kam jinam než domů. Takové rozhodnutí přivítal ruský velitel s hrdým výrazem: „Ot Kozak“, což lze přeložit – o hrdina. Skutečně, dům našli zcela vypálený. Krejčovská dílna i se strojním zařízením byla zdevastovaná. V té době byl dům Klobuczkořů ze všech stran obklopen poli a nejbližší stodoly na *Zehumniu* byly také vypáleny. Proč Rusové vypálili hostitelský dům Klobuczkořů? Možná to považovali za formu úklidu po sobě. V době, kdy byl vyhořelý dům obnoven, byla krejčovská dílna znovu zřízena v rodinném domě manželky na ulici Wyzwolenia, kde celá rodina dočasně bydlela. Činnost dílny však byla omezena kvůli nuceným pracím pro sovětskou armádu. Rusové, kteří pobývali v naší oblasti, přijížděli v pondělí na koňském povozu do Pietrowic, vzali Jozefa Klobuczka a dalšího krejčího Wiedera (Cichowloze) a odvezli je do Dzierzysławi, kde byli nuceni vykonávat krejčovské práce pro ruskou armádu. V sobotu je přivázeli zpět domů a hlídali je až do neděle, aby je v pondělí odvezli zpět na práci do Dzierzysława. Dobré na této situaci bylo, že rodina měla zajištěny zásoby masa, mléka a dalších produktů. Senior Klobuczkoř rychle přestavěl vyhořelý dům a na přelomu let 1947/48 se rodina, rozšířená o dvojčata – Elżbietu a Gepharda – vrátila do *Sudzické*. Dům, postavený v roce 1936 z ještě teplých cihel z cihelny Mludka, tak byl o deset let později znovu přestavěn. Rodina tehdy čítala 8 osob.

Vyhořela stodola Ericha Paletty z *Malé Strany*. Po roce 1945 bylo hospodářství Erichovi protiprávně odebráno pole sousedící s rosírnou. Mimo jiné zde byly postaveny stohy lnu, protože se zde po válce pěstovalo hodně lnu. Teprve po navrácení nezákonně zabaveného pole si Erich

mohl dovolit obnovit vyhořelou stodolu, a to již na počátku padesátých let 20. století.

Reinhardovy domy vyhořely, první nemovitost na Reinhardstrasse před válkou (dnes ulice Świętokrzyska), *říkalo se jí Reinhardek*. Po válce už tam tato rodina nebyla. Provádělo se zde kolektivní mláčení obilí pro drobné zemědělce. Tato pole kdysi patřila Grzesiovi (Kretek), pak je obdělával Pollak a nyní tam prosperuje jen pekárna OD. V *Kuńcuwsi vyhořel* dům sedláka Newerla (Marosz) a jejich stodola. Chlévy, které byly uprostřed, zachránili sousedé, také Newerlovi (Pawlasek).

Bomby dopadly na stodolu u Łaty na *Malé Straně*. Vyhořela také sousední stodola u rodiny Herud (Łukosz) a u Hofriechter (Labud, po válce Tobiasz). Rodina Łata *se vydala na trek* 21. března a, trasou vedoucí přes Čechy, došla až k německým hranicím. Na cestě tam jim Češi pomáhali, ale na zpáteční cestě už ne. Když požádali o vodu, odkázali je na tekoucí potok. Łatovi měli měsíční dítě (holčičku narozenou 7. března). Po dobytí Pietrowic Rusy létalo všude spousta peří; Rusové trhali syčky, protože potřebovali červené plátno na vlajky.

U Polaka, Wochnika (Wochnik) a Wyciska (Hernes) shořela stodola, také u Hunczka (Szulce). *Lidé poviedaju, že Carl Ambrosius Wollnik (Hunczek), narozený v roce 1861, byl velmi bohatý sedlák. Říká se, že celá tehdy budovaná Sudzická ulice byla od něj vypůjčena. Když mu začali půjčky splácet, vypukla hyperinflace (konec 20. let 20. století). Údajně někdo prodal své dýně a poté šel splatit dluh Honczkowi a to stačilo. Jeho dcera Angela se provdala za Wincentyho Szulce z Kornowace.*

Na Wielké Straně vzplála od bomby stodola u Wiktora Marcinka (Kretka). Z Marcinkova dvora byl tehdy výhled až na Tlustomosty. Snopy z první poválečné sklizně skladovali ve farní stodole.

Stodola u Kretků (Balcar) také vyhořela, stejně jako stodoly u Wiktora Dyrschlaga a Bernarda Kollara, v obou případech po dvou stodolách (přední a zadní). Sousedka Wiktora Dyrschlaga, Anna Jambor se svými syny, polévala plechové střechy chlévů vodou a tím je zachránila. Z náměstí bylo vidět na budovy rosiřny. Dodnes můžete u Wiktora vidět ohořelý první krov starých chlévů.

Vyhořela stodola u Wolnika (Jurek), u Wiedra (Cichowloz). Dřevo na krovky obnovované stodoly přivezl Emil Meller z Czerwieńcic. Byl to Wiedrův zeť, ženatý s Annou. Vyhořela stodola u Gotzmann (Kucika), stodola u Glanii na *zehumniu* a polní stodola (Feldschöne) směrem na *Schlois*. Vedle stodoly vyrostl malý *lesík* od Kalika Zaruby. V poválečných letech zde bylo hřiště na *schlagball*.

Hořela stodola Franze Machnika (*za hřbitovem*).

V Janovské ulici shořel po výbuchu bomby dům Rudolfa Ofika (dnes před domem Bronka). Ve stejné době padaly bomby na Zawodzi.

Shořela budova školy (dnes obecní úřad).

Hořela stodola u Pientky (Krzizoszek) a u domu souseda Reinholda Martzinka (Slama). Poslední obyvatelé Pietrowic prchali na Velký pátek na vozech *ulicí Raczańska* směrem na Třebom, v té době viděli vpravo hořet budovy cihelny rodiny Mludek.

Rodina Wiktora Klobuczka putovala až do jisté vesnice v Rakousku. Do Pietrowic se vrátili na koních půjčených od Mludka (Kurdasa), rodičů jeho matky. Koně Klobuczům zabavili Rusové, když se vraceli z Rakouska domů. Jakmile byli v Pietrowicích, Poláci po nich koně požadovali. Ti jim koně nedali, protože nebyli jejich. Večer s nimi šli ke Kurdasovi. Druhý den jejich statek zapálili, shořela stodola, chlévy i kůlna. Velkou ztrátu při tomto požáru utrpěli Rusové, kteří ve stodole garážovali dvě auta naložená válečnými trofejemi a v kůlně měli malý sklad munice. Rusové spali v jednom domě u Klobuczka. To všechno lehlo popelem. A koně v Kurdasově domě byli také ukradeni.

Krejčí Konrad Przewosnik (1909-1970) se vrátil z války do vyhořelého domu. Jeho chalupa, stejně jako mnoho dalších domů na *Siedlungu*, byla zapálena přesně 9. května 1945, více než měsíc po obsazení Pietrowic Rusy. Toho dne byla u Przewosníků na návštěvě teta z Ratiboře ze Starewsi, proto je známo přesné datum požáru. Vyhořelo sedm domů: Bernadta, Schmelly, Lamly, Alkra, Kleczka, Kaula a Przewosnika. Osmý hořící dům zachránil železničář Rudolf Wieder (1882-1947), který měl tehdy službu na dnes již neexistujícím železničním přejezdu se závorymi a přístřeškem před železničním mostem před Cyprzanowem. Když uviděl požáry v blízkosti svého domu, běžel tam a svůj dům zachránil. Dnes tam žije jeho vnuk Bernard Mludek. Tehdejší vláda tímto způsobem oslavovala konec druhé světové války.

Podnikový odborný hasičský sbor v rosírně lnu v Pietrowicích Wielkych byl založen v září 1945. Spolupracoval s OSP v Pietrowicích.

1946 V dubnu byli hasiči upozorněni na rozsáhlý lesní požár v Rudach, tehdy Wielkych. Zásah byl obtížný, protože v lese explodovala nevybuchlá poválečná munice. Akce trvala 3 dny, shořelo 1500 ha lesa.

V prosinci 1946, po návratu mnoha bývalých členů hasičského sboru, byla svolána valná hromada. Za přítomnosti starosty Žemelky, rodáka

z Pawłowa, bylo zvoleno nové představenstvo. Předsedou byl zvolen Jan Newerla (otec Pawła) a velitelem Jan Mludek (Kowaliczek, otec Hanse). Byla získána hasičská stříkačka tažená koňmi; ležela v příkopu za Gródczankami, již na českém území, a byla bez kol a kování. Této nebezpečné operace se zúčastnili Jan Biegun, Paweł Suchanek a Franciszek Klobuczek. Majitele páru černých koní se nepodařilo zjistit. Stříkačku opravili kolář Bochenek a kovář Henryk Modla, oba hasiči z Cyprzanowa.

1947 Výtlačné hadice byly za částečný poplatek získány od Okresního požárního inspektorátu v Ratiboři. První okresní velitel hasičů st. ohn. Eugeniusz Kurczyński ze Sosnowce také přidělil hasičskému sboru v Pi-

**Poválečná léta, cvičení,
Steueroва pekárna v pozadí.**

etrowicích první pracovní uniformy. Vojenské přilby byly přebarveny a zařazeny do užívání. Hasiči vypadali jako partyzáni, tak se jim také říkalo.

9. dubna zahájila činnost Provinční hasičská škola v Nise a do konce roku vycvičila v 11 kurzech 259 velitelů oddílů OSP a 37 velitelů čet. Škola byla umístěna v objektu bývalé německé hasičské školy.

1948 Látka na uniformy, v odstínu světlé námořnické modři, byla zakoupena od okresního inspektorátu hasičů. Strih uniforem navrhl předseda Alojzy Dyrschlag a krejčí-hasiči si je ušili sami. Alojzy Dyrschlag (1886-1973) byl předválečný krejčovský mistr, který pocházel z rodiny Dyrszlag-Fydrych. Když byla v březnu 1946 založena Městská rada OSP, stal se jejím předsedou druh Alojzy Dyrschlag. V té době patřily pod obec Pietrowice tyto obce: Janowice, Hradczanki, Kurnica, Lekartów, Ocice Górne, Pietrowice, Szamarzowice a Żerdziny. V roce 1950 byly struktury obecního představenstva zrušeny, v těžkých válečných dobách byla velitelem ve stráži předsedova dcera Maria, která se v roce 1949 provdala za krejčího Josefa Pieczarka. Alojzy Dyrszlag získal v roce 1949 titul čestného předsedy. V hasičském sboru se zaangażoval kominický mistr Jan Biegun, rodák ze Lvova. Byl zvolen do čela OSP a v tuto funkci zastával více než 10 let. V roce 1958 byl polskými úřady propuštěn pro „aféru“ s hasičským praporem s náboženskými symboly. Byl pravděpodobně jediným přistěhovalým občanem z obce po roce 1945, který se v poválečných letech stal členem OSP. Rodilí místní hasiči dlouho hájili svou nezávislost na vlivu „jiných“. Ze statku Alojze Skerhuta byl přivezen poškozený čtyřkolový sud bez jediného kola. Opraven byl díky odborné pomoci druhů z Cyprzanowa. Druh Jan Schewior zprovoznil zdevastované elektrické čerpadlo.

V hale OD proběhl několikadenní základní kurz pro členy OSPz celé obce, který se těšil velké účasti. Školení vedl ve večerních hodinách velitel okresních hasičů por. Eugeniusz Kurczyński. Shrnutím a zakončením tohoto školení byla v roce 1949 provedena ukázka zásahu jednotky v Ratiboři na náměstí, kde byl zapálen starý dům určený k demolici a provedeno cvičení v podmínkách skutečného požáru. Funkcionáři byli naopak delegováni do Hasičské školy v Nyse, kde byli školeni velitelé úseků, velitelé a mechanici motorových čerpadel. Po likvidaci této školy se tato školení konala na velitelství v Ratiboři, kde se nacházelo Zemské hasičské školící středisko v Opolí, a od druhé poloviny roku

1975 Zemské hasičské školící středisko v Katovicích, pobočka Ratiboř. Příslušníci kurzu byli rovněž ubytováni (kasárna) v Ratiboři.

1949 Po druhé světové válce obdržel OSP Pietrowice počátkem roku 1949 první motorové čerpadlo od profesionálního hasičského sboru v Ratiboři. Předání provedl starosta Werner. Jednalo se o motorové čerpadlo značky „Selva”, těžké a neskladné. Díky péči tehdejšího hospodáře, druha Franciszka Mludka (*Wudynka*), sloužila motorová pumpa mnoho let. V souvislosti s předáním motorové pumpy byla 8. května uspořádána hasičská slavnost s cvičením a ukázkami hašení. Slavnosti se zúčastnili hasiči z Cyprzanowa, Kornic a Lekartowa. Začaly církevními obřady a skončily tradiční hasičskou zábavou. Stojí za to zmínit program:

8:45 Sraz aktivních a zasloužilých hasičů u hasičské zbrojnice.

9:00 Slavnostní předání motorového čerpadla a přívěsu.

9:00 Pochod jednotek do farního kostela.

13:00 Sraz u hasičské zbrojnice.

13:30 Ukázkové cvičení s motorovým čerpadlem na školním dvoře pod velením Alojze Smudy.

14:00 Pohotovostní pochodové cvičení pod velením Franciszka Klobuczka.

14:15 Ukázkové cvičení s koňmi taženou stříkačkou z Cyprzanowa pod velením Antoniho Backy.

14:30 Cvičení v podání OSP Cyprzanów pod velením Józefa Dyrschlaga.

14:45 Bojové cvičení s koňmi taženou stříkačkou OSP Lekartów pod velením předsedy Floriana Siwoń.

15:00 Cvičení v podání OSP Kornica pod velením Ziętka.

15:20 Bojové cvičení čtyř s motorovým čerpadlem z Pietrowic a koňmi taženou stříkačkou z Lekartowa, velitelem byl velitel Jan Biegun.

19:00 Hasičský večírek u *Wankeho*.

Hasiči také obdrželi 10 poplašných trubek. V témže roce byl z vlastních prostředků OSP zakoupen pomocný nákladní automobil s otevřenou karoserií „Opel-Blitz” za 15 000 zł. Po renovaci, kterou provedl druh Jan Szewior, byl vůz používán k přepravě techniky a osob k požárům a na hasičské výlety. Výletů se účastnili hasiči s rodami. Řidičem tohoto vozu byl Herman Kufka (1904-1988), narozen v Rydułtovech (pol. Rydułtowy), který se v roce 1931 oženil s Pietrowičankou Annou Dürschlag. Byl profesionálním řidičem v ro-

sírně. Po odchodu do důchodu byl zvoníkem a klíčníkem ve farním kostele. Tento vůz byl vyřazen a prodán v roce 1958. Když byl v poválečných letech na služební cestě autem kdesi daleko v Polsku, zastavili ho jednou „lesní lidé“. Když u něj našli stranický průkaz PZPR (*Polská sjednocená dělnická strana*), donutili ho na místě průkaz sníst. Pak ho nechali jít. Členství ve straně bylo ve stalinských letech často podmínkou pro získání zaměstnání. Byl obnoven zvyk nedělních ranních cvičení (od 5.00 do 6.30) při účasti veškerého personálu.

Vedle *kampla na řece Młynówce* byl postaven malý domek, ve kterém bylo instalováno dříve renovované elektrické čerpadlo. Bylo to spolehlivé místo pro čerpání vody na hašení požárů. Pokladník OSP zaznamenal obrat v hotovosti ve výši 1 200 000 staré měny, což svědčí o úspěšném roce.

V červnu vydala rada hasičů diplom **Janu Mludkovi** (Kowaliczek senior).

1950 1. července bylo zřízeno Krajské velitelství hasičů v Opolí. Téhož dne vzniklo Opolské vojvodství, do kterého Pietrowice Wielkie patřily až do roku 1975. V letech 1968-1989 zastával funkci krajského (vojvodství) velitele požární stráže Zdzisław Filinger.

Hasiči před hasičskou zbrojnicí, kolem roku 1950.

**Skupinové foto. 1. řada zleva nahoře: Henryk Mludek (Cychlorz), Jozef Posmyk, Hans Machnik, Bruno Gotzmann, Herud (Dziwi), Alfons Pientka (Gruszka), Ewald Jokel, Hans Mludek ?, Georg Piecha
2. řada: Georg Hnida, Konrad Herud, Georg Newerla, Josef Herud, Georg Friedrich, Tomasz Smuda
3. řada: Leo Steuer, Franz Mludek, Franz Newerla, Józef Herud, Jan Schewior, Alfons Morcinek Karol Pohl, Tomasz Herud**

1951 Podle nových zákonů se totalitní komunistický stát, kterým Polsko v té době bylo, snažil bezpodmínečně podřídit strážě sobě. Hasičské představenstvo (rada, vedení) bylo zrušeno a nahrazeno hasičským velitelstvím, náčelník se stal velitelem. Starší zasloužilí hasiči byli odstraněni a nahrazeni mladšími, implicitně poddajnějšími. V hasičské stanici v Pietrowicích uspořádaly orgány Opolského vojvodství manifestační valnou hromadu. Tehdy byly také vyměněny uniformy. Na čepicích a výložkách se objevila červená barva (na znamení sympatií ke stalinskému Rusku). Předchozí stav byl obnoven po dlouhých intervencích v roce 1957.

1953 Johann Herud (1901-1953) z *Malé Strany* byl vysoký, statný muž. Byl krejčím a poválečným předsedou OSP Pietrowice. Kněz Weidler do úmrtní knihy zapsal: zemřel v nemocnici v Ratiboři na tyfus ? Tento otazník je důležitý, protože pravda byla jiná. Hasiči měli schůzi v hospodě u Wankeho. Po zakončení schůze vedení zůstalo a diskutovalo se i na politická témata. Johann Herud měl výrazný projev, výčepní ho

zaslechl a nahlásil téma rozhovoru pietrowické milici. Ve dvě hodiny ráno vyrazila policie dveře předsedova bytu a z postele ho odvěkla na policejní stanici. Domů se vrátil v rakvi.

1954 V letošním roce se poprvé konala okresní hasičská soutěž v Ratiboři. Ukázkové cvičení provedla profesionální hasičská jednotka pod vedením staršího ohňomistra Jana Krybuse. Družstvo z Pietrowic provedlo cvičení ve velmi krátkém čase, ale bylo diskvalifikováno kvůli poruše motorového čerpadla.

V tomto roce nastoupil do profesionálního hasičského sboru v Ratiboři Paweł Suchanek (1929-1990), první profesionální hasič z Pietrowic Wielkich. V ratibořském hasičském sboru pracoval až do odchodu do důchodu. Pracoval v prevenci a bylo ho možné zastihnout i v terénu, kam jezdil na požární kontroly. Sestavil kroniku obce a OSP. Bylo to první takto rozsáhlé dílo. Autor z jeho práce čerpal.

Další profesionální hasiči, kteří pocházejí z Pietrowic Wielkich:

Wilhelm Mendzigall (1930-2013) byl synem krejčího Franciszka Mendzigalla (1900-1963). Franciszek, který pocházel z rodiny Mendzigallů z ulice Bończyka, si v roce 1938 postavil dům na dnešní ulici Świętokrzyska. Dva týdny po nastěhování se mu narodila dcera Łucja. Často dodával hotovou práci krejčovskému mistru Klobuczskovi na Młyńské ulici, ale stříhárna a místo pro příjem objednaných prací se nacházelo nad restaurací Neumann (první patro vpravo při pohledu zepředu). Syn Wilhelm se u otce

Soutěž v Ratiboři

Soutěž v Ratiboři

učil krejčovskému řemeslu, ale na složení tovaryšské zkoušky rezignoval, protože ho toto povolání nezajímalo. Od mládí ho to táhlo k hasiččině, byl aktivním členem pietrowického dobrovolného hasičského sboru. Nakonec odešel pracovat do profesionálního hasičského sboru v Ratiboři a odtud přešel do podnikového hasičského sboru na dole „Anna” v Pšově. Po nějaké době se stal velitelem této jednotky a působil zde až do odchodu do důchodu. Byl ženatý s Joannou Rubin ze Staré Wsi, pracovnící administrativy hasičského sboru. Měl dvě dcery. V roce 1988 odjel do Německa.

Reinhard Marker (1934-2004) z Gródczanek působil krátce v ratibořském hasičském sboru v 50. letech 20. století.

Ginter Koterba (1943-1990) ze Sudzické (ulice Mickiewicza) byl také nějakou dobu profesionálním hasičem.

Jerzy Burda, syn Wilhelma, narozený v roce 1950, byl po dobu povinné vojen-

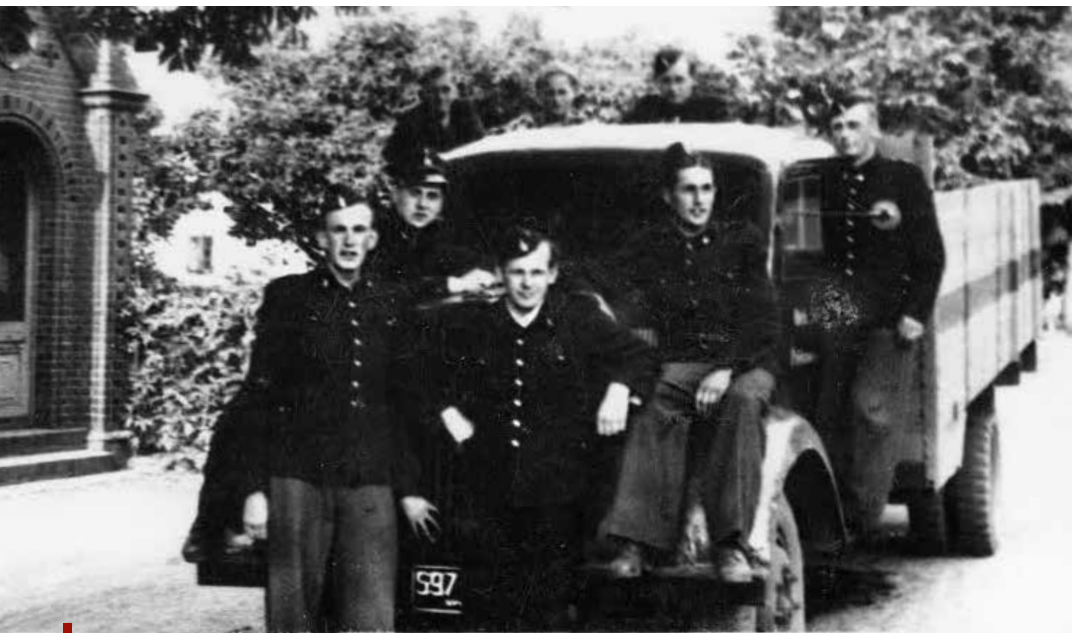
**Wilhelm Mendzigall.
Velitel hasičů v dole Pšov**

ské služby zaměstnán od 1. prosince 1969 do 15. dubna 1973 na velitelství Městského hasičského sboru v Ratiboři.

Hubert Herud, narozený v roce 1982, syn Adolfa Heruda, v současné době slouží u profesionální jednotky hasičů v Ratiboři.

1956 Delegace OSP Pietrowice Wielkie se účastnila slavnostního svěcení hasičského praporu v Cyprzanowě.

**Oplem v Cyprzanowě. Zleva: Reinhard Libera, Alfred Paleta
Jerzy Friedrich, Henryk Mludek, Toni Mludek, Alfons Pientka (Gruszka)**

Hasiči na pohřbu faráře P. Henryka Weidlera – červenec 1956

1958 Ve dnech 12. a 13. července oslavili hasiči v Pietrowicích 75. výročí svého založení. Byla to také příležitost pořídit nový hasičský prapor. Kvůli vyobrazení svatého Floriána na praporu (náboženský symbol) se po oficiální ceremonii rozpoutala pře. Zemské a okresní úřady kvůli tomu vznesly ideologickou námitku (komunistická země byla z definice ateistická). Předsedou byl v té době Franciszek Klobuczek a velitelem Jan Biegun, který se stal obětním beránkem politických zmatků a přišel o funkci velitele OSP. Podle postupu byla podoba nového praporu předem schválena okresním velitelem Edwardem Siedlokiem. Ten se však od něj po slavnostním ceremoniálu distancoval. Náklady na prapor byly hrazeny z vlastních prostředků OSP a dobrovolných příspěvků veřejnosti. Prapor hasičům předala Anna Kaczyna, předsedkyně gromadzského výboru v Pietrowicích Wielkych.

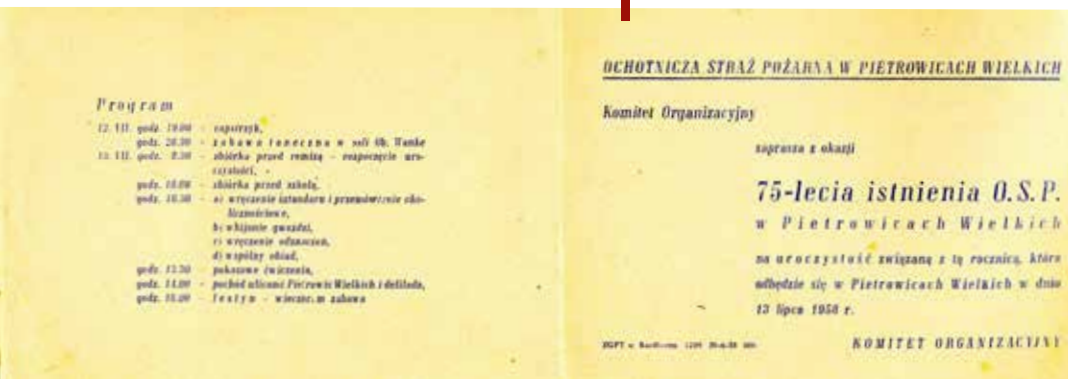
Kmotry praporu byli Alojzy Dyrschlag, Emil Newerla (Kolaska nebo Sveczek), Józef Kolar, Józef Klobuczek, Teodor Polak, Emil Dyrschlag, Jan Paleta, Paweł Gotzmann (Rzehirzek), Antoni Kretek (Balcar) a Paweł Wróbel.

Praporčíky byli Jerzy Newerla (Kolorz), Jan Mludek (Kowaliczek) a Leon Górny (Gotzmann).

Představenstvu předsedali: Franciszek Klobuczek (starosta), Jan Biegun (velitel), Alfons Marcinek (zástupce velitele), Alfons Pientka (tajemník), Jerzy Bulok (pokladník), Franciszek Mludek (Wudynek, hospodář) a členové představenstva: Leon Steuer, Jerzy Newerla a Tomasz Herud. Slavnostní projev přednesl Jan Serafin – předseda gromadzského výboru Fronty národní jednoty.

Pozvánka

Program slavnosti byl následující:

12. července (sobota)

19:00 Capstrzyk

20:00 Taneční večírek v sále Wankého

13. července (neděle)

8:50 Sraz před hasičskou zbrojnicí.

10:00 Sraz jednotek OSP a pozvaných hostů na školním dvoře.

10:30 Představení nového praporu a slavnostní řeč, zatloukání hřebíků, předání vyznamenání a diplomů, společný oběd.

13:30 Úkázková cvičení.

14:00 Průvod ulicemi obce.

16:00 Hasičský slavnost.

19:00 Hasičská zábava.

Foto 3 Veteráni se také bavili: Alojz Dürschlag, Muschal (pošťák z Fab-

**Veteráni se také bavili: Alojz Dürschlag,
Muschal (pošťák z ulice Fabryczna) s manželkou,
Johann Mludek (Kowaliczek) s Ludmilou Zebralla (snacha),
Johann Newerla (Kolorz) s Adelajdou Paleta (snacha),
a Hildegardou Mludek (snacha Kowaliczka)**

ryczné ulice) s manželkou(?), Johann Mludek (Kowaliczek) s Ludmilou Zebralla (snacha), Johann Newerla (Kolorz) s Adelaide Paleta (snacha) a Hildegarda Mludek (Kowaliczkova snacha). V hospodě u Jokla na *Banhofu se bavili fojermani*. Tam také zkoušel mužský sbor pod vedením učitele Kretschmera. Tento sbor vystupoval v kostele při velkých oslavách a před *Denkmalem* při státních slavnostech. Když Jockel v roce 1935 rozšířil své prostory, byl zde největší sál v obci. Toto místo bylo pravděpodobně nejmodernější, s otevřenými místnostmi kolem taneční desky pro zábavu hostů. Sál bylo možné využívat také jako kinosál, měl vlastní promítací aparaturu. Při obsazení Pietrowic Rusy byla hospoda podpálena a po válce již nebyla obnovena. Po roce 1945 zůstala pouze hospoda u *Wankeho*. Organizátory mnoha předválečných večírků byli Wiktor Steuer, Konrad Herud a Juliusz Kutschera. Všichni bydleli za Cinou, proto se jim říkalo „tři králové ze Zawodzia” (Der Drei Könige von Zowodzie).

Můj dědeček Johann Libera říkával, že *pyrwe se tančí bez kapesníku*. *Mládenec měl kapesník v kapse, a když šel tančit, vytáhl ho a vzal si ho do ruky, která byla na zádech paničky*. Dělal se to proto, aby pot z parterovy ruky neušpinil jemnou látku oblečení partnerky.

Johann Newerla je dodnes připomínán jako vynikající tanečník na pietrowických zábavách. [OSP-ples]PenS

Na zábavě u Wankeho, u stolu člena Henryka Wolnika, jeho žena, kadeřník Wałach a jeho žena, Rita Gotzmann, Jerzy Polak, Józef Wacławczyk s manželkou.

Za chvíli vyhlásí velitel Alfons Morcinek (vpravo) sraz před hasičskou zbrojnicí

Průvod se vydal do kostela na slavnostní bohoslužbu. Vpředu hrál orchestr. Za ním neslo šest dívek po svatém přijímání obklopených osmi staršími družičkami na stuhách nový prapor pro posvěcení. Za družičkami v bílém kráčeli podporující hasiči – sponzoři praporu. Za nimi šla vlajková četa. Poté následovali hasiči veteráni. Nakonec kolona hasičů z Pietrowic a delegace hasičů z okolních obcí s prapory.

Před hasičskou zbrojnicí se dodnes nachází pomník císařských vojáků z 1. světové války. V dále jsou vidět zaniklé budovy Obecního družstva. Na Wielké Straně je dláždění.

**Šest dívek
v oblečení pro sváté
přijímání
nese do kostela prapor
Jsou to: Maria Marcinek,
Urszula Filip, Maria Paleta,
Barbara Baja a dvě
neznámé osoby.
Jejich průvodkyněmi jsou
Barbara Pohl,
Krystyna Głogowska...**

**Dívky nesoucí prapor, obklopené družkami.
V pozadí majetek zámečnického mistra Skerhuta (Masorz).**

Delegace sponzorů praporu před farní branou: Teodor Pollak, Jan Paleta(?) (ulice Raciborska), Antoni Krettek (Balcar), Konrad Dürschlag (ulice Świętokrzyska), Józef Kollar (ulice Wyzwolenia)

Hasiči veteráni před branami farnosti

Pododdíl hasičů z Pietrowic pochoduje ke kostelu.

Velitelem je Alfons Marcinek. V první řadě stojí: Henryk Mludek (Cyglorz), Józef Herud, Johann Herud, Jerzy Bulok. Ve druhé řadě jsou: Walter Posmyk, Konrad Herud, Jerzy Chmiela a Alfons Sobola, Jerzy Friedrich, Jerzy Piecha, na konci jsou Jan Szewior, Antoni Mludek, Franciszek Newerla (Żurek)

Veteráni ozdobení kotiliony vstupují kostelní branou:

Johann Newerla (Kolorz). Franciszek Weczerek (90 let), Antoni Posmyk (Garandek), Johann Mludek (Kowaliczek), Bernard Chmiela (poštřmistr), Antoni Pientka (Szczyrba), Piotr Muschal (poštřmistr), Franciszek Klobuczek, Antoni Bulok.

Prapor před zábradlím.
Plný kostel věřících.
V lodi visí staré
obrazy křížové cesty
Dnes jsou v kostele
v Markovicích

Mše byla stále v latinském ritu. Farářem byl P. Józef Gołębowski.

Hasiči jdou od kostela na náměstí před tehdejší školou pod vedením Alfonse Marcinka

Delegace pozvaných hasičů vychází z kostela

Veteráni před apelem

**Veterán Josef Tzieply
(1892-1968)
- Cieplok z Kolonije**

Před apelem. Významní hasiči a fundátoři praporu sedí vpředu.

Apel na školním náměstí. Ze sedících hostů: Emil Dyrschlag, Fiegler z Zawodzia. Z žen: zleva - Renata Wieder (potom Cyranek), Edeltrauda Schewior (tehdy Bensch), Barbara Pohl (potom Halfar) zprava – hlava Marie Pientka (Gruszka), Maria Herud (potom Weiner), Emilia Steuer (potom Herud). První řada hasičů: Jerzy Bulok(3), Libera (?), Jan Biegun (9) Francek Mludek (předposlední), Konrad Herud (poslední)

Vlajková četa: Leon Gotzman, Jan Mludek, Jerzy Newerla

**Prapor předala Anna Kaczyna (Anusia)
předsedkyně Gromady - národní rady**

Na tribuně zleva: Jerzy Newerla (Kolorz), Henryk Wollnik, Karol Juraszek (předseda Obecního družstva), Jan Serafin, Leon Gotzmann, neznámý tajemník PSDS a Jan Mludek

Vyznamenání přijímají: Alfons Marcinek, Jerzy Newerla

**Velitel Jan Biegun, dh Konrad Herud, zástupce velitele Alfons Morcinek, dh Jerzy Newerla.
Anna Frank v okně starého domu vedle školy.
Dříve tam byla Kochschulle a místní policejní vězení.
Poblíž této budovy stála také dřevěná hasičská věž.
Ta byla zbourána v roce 1943 nebo 1944.**

**Vyznamenání přijímají druhové:
Antoni Posmyk, Antoni Pientka, Johann Newerla a Johann Mluddek**

**Pochod kolem vesnice. Na začátku pochodu
dh Alfons Morcinek a vlajková četa.**

**Pochod kolem vesnice. Křižovatka Wielké strany a ulicí Tlustomostska.
Viditelné jsou staré domy Mludka (Cychlorze), Wolnika (Hermana) a Libery**

Poté následovaly pozvané
vlajkové čety a delegace

Veteráni na voze

**Pamětní fotografie hasičů na srážu v sandgrubu (Raciborská ulice),
kde se odpoledne konaly slavnosti.**

1959 Dne 20. července byla jednotka podle distribučního seznamu velitelství vojvodské hasičské jednotky v Opolí vybavena požárním automobilem Star 20-GSBM, který byl předtím ve výbavě profesionální hasičské jednotky v Ratiboři. Vůz byl ve službě až do roku 1980. Předsedou OSP se stal Jerzy Bulok.

V rosírně se vznítilo pazdeří v zásobníku poblíž kotelny. Tento požár způsobil uzavření závodu na 14 dní. Po požáru byly nainstalovány závary v sacím potrubí ventilátorů.

Vždy, když hasič z Pietrowic slavil kulaté narozeniny „od Abraháma“ (50., 60., 70...), objevila se u něj doma delegace tří hasičů s dárkem a někdy i s dechovkou. Foto: Zasloužilý velitel hasičů v důchodu Johann Mludek slaví 70. narozeniny. Zleva: Maria Mludek s vnučkou Jadwigou, Johann Mludek-solenizant, Pawlasek, Tomasz Herud, Schewior, Jerzy Kolar, Rudolf Herud (Dziwi), Hubert Wolnik, Zygfryd Pawlasek. Dnes, u příležitosti svátku svatého Floriána, se dechovka vydává do domu nejstaršího hasiče s krátkou hudební směsí.

Na nádvoří u Kowaliczka

Novoroční setkání čestných druhů

Zleva: Piotr Muschal, Johann Newerla, Alojzy Dyrschlag,

Johann Mludek, Antoni Posmyk, Mikołaj Fiegler, Antoni Bulok

1961 V Ratiboři vzniká v sídle Městského velitelství hasičského sboru Ratiboř Zemské hasičské školicí středisko. Při jeho zřizování bylo využito vybavení Niské školy poddůstojníků hasičstva, která byla dříve přemístěna do Krakova. Výcvikové středisko v Ratiboři fungovalo do roku 1975. Školili se zde také dobrovolní hasiči.

1965 Dne 9. listopadu vypukl rozsáhlý požár stodoly a hospodářských budov v domě Alojze Palety. Požár vypukl ve večerních hodinách a nad vesnicí se vznášela velká záře. Ještě druhý den probíhalo dohašování. Oheň se naštěstí v husté zástavbě nerozšířil.

Medaile „Za zásluhy o hasičstvo“

se udělují: Franciszkovi Mludek (Wudynek)

Alojzemu Dyrschlag, Johannovi Newerla, Janovi Biegun

1966 Jednou, když se rozezněla siréna, nastoupil do auta řidič Tomas Smuda, mezi hasiči byli Henryk Wolnik, Adi Herud ... Jeli rychleji, než přemýšleli, protože když zastavili na místě požáru a podívali se na zadní část auta, ukázalo se, že cestou ztratili motorové čerpadlo.

Naštěstí o čerpadlo přišli ještě v Pietrowicích, na železničním přejezdě. Byly tam tehdy díry, stejně jako dnes. Hasiče však ospravedlňují jisté okolnosti – poplach byl při smuteční hostině po pohřbu hasiče Johanna Mludka a hasiči vyběhli z hostince u Neumannů.

Vysvědčení Bertholda Miensopusta

1967 Řidičem byl sedlák
-1970 Rudolf Wolnik (Jurek) a po něm Krystian Kubita. Hospodářem byl Franciszek Mluddek (Wudynek) (1903-1985), který byl vojenským záchranářem. Jeho manželka Anna pocházela z Chuchelné (Česká republika). Vyznal se v bylinkách a sbíral je. Působil jako vesnický felčar; chodilo se k němu v naléhavých případech, když nebyl dostupný lékař. Oplýval vtipy. Když k němu přišel chlapec se zakrváceným prstem, Wudynek se na něj podíval, zamyslel se a řekl: „*Nic yno trzo ostro lecić po sekyra na gnotku*”. A běžel do kůlny pro sekeru. K němu se chodilo třeba ještě čistit uši.

Kolem roku 1970 Do Pietrowic přijel na inspekci zemský velitel plukovník Zdzislaw Filingier. Ještě ve staré hasičské zbrojnici stiskl sirénu na poplach a chtěl změřit čas přípravy jednotky k odjezdu. A bylo už po čtvrté hodině odpoledne, mnozí muži, včetně hasičů z první směny, si už vychutnávali pivo v Neumannově hospodě, hned vedle hasičské zbrojnice. Když uslyšeli sirénu, trvalo jen několik desítek vteřin a 14 hasičů stálo na srazu v hasičské zbrojnici před zraky značně udiveného krajského velitele. Konrad Herud byl také vášnivým dobrovolným hasičem. Při jedné příležitosti vyhlásili hasiči v Ratiboři cvičný poplach s měřením času dojezdu do Ratiboře. Jakože poplach byl vyhlášen zrovna na fajrant

Na oslavu u sousedů přijela delegace z OSP Pietrowice Wielkie:
Henryk Wolnik, Jerzy Newerla, Jerzy Bulok,
Jerzy Herud, Jan Mludek, Jerzy Morcinek

(konec směny) v krejčířském družství, hasiči, z nichž mnozí tam pracovali, nasedli do hasičského auta a odjeli do Ratiboře, čímž překvapili časoměřiče. A když si Konrad oblékl vycházkovou uniformu, jeho žena Marta to komentovala: „*Kukejcie, litewku oblyko, a už se toczy!*”. Konradovi se také stalo, že usnul v kostele při večerní bohoslužbě. Tehdy mu někdo zašeptal přímo do ucha: „Konrad *hore!*”. Konrád se probudil, postavil se do lavice a energicky se zeptal – *kaj hore!*

1971 Ve dnech 27.-29. června 1971 se hasiči z Pietrowic podíleli na likvidaci nebezpečného požáru v rafinerii v Czechowicích. Za příkladný přístup při požáru byli vyznamenáni Alfons Marcinek (velitel jednotky), Wiktor Klobuczek, Józef Osadnik a Franciszek Wieder.

1973 Dne 1. srpna 1973 se konaly oslavy 90 let od založení hasičského sboru v Pietrowicích. Předsedou byl tehdy Jerzy Bulok a velitelem Alfons Marcinek. Oslava měla následující program:

12:00 Před hasičskou zbrojnicí se sešli hasiči z Kornic, Gródczanki, Cyprzanowa, Samborowic, Pawłowa, Żerdzin, Krowiarek a Krzanowic.

12:30 Sraz na školním dvoře.

12:45 Hlášení Franciszku Sitkovi – předsedovi Městské národní rady, projevu velitele okresu Zdzisława Drozda, udělení Alfonsu Marcinkovi

OT. STRAŻ POŻARNA

90

PIETROWICE - WIELKIE

KOŁOWA STRAZ P
W PIETROWICACH W

medaile „Za zásluhy pro Ratibořsko” a předání vyznamenání za odpracovaná leta.

13:00 Průvod ulicemi Pietrowic Wielkých a přehlídka,

14:00 Ukázky a cvičení na hřišti, společný oběd.

16:00 Slavnosti a večerní zábava.

Zastupitelstvo v té době tvořili: Jerzy Bulok (předseda), Alfons Marcinek (velitel), Jerzy Newerla (zástupce velitele), Alfons Pientka (tajemník), Jan Mludek (pokladník), Leon Górny (hospodář), členové: Jan Schewior, Jan Biegun, Tomasz Herud, Herman Wolnik, Franciszek Klobuczek. Praporečníky byli: Wiktor Klobuczek, Józef Osadnik, Jerzy Herud.

Na pamětní fotografii můžete rozpoznat (vždy zleva)

1. řada: Franciszek Newerla, Teodor Pollak, Franciszek Klobuczek, Alojzy Dyrszlag, Jan Newerla, Zygmund Buchman (načelník obce), Alojzy Benek, Alojzy Pieczarek, Franciszek Gotzman, Jan Posmyk

2. řada: Jan Mludek, Jerzy Newerla, Alfons Marcinek, Jan Biegun, Franciszek Sitek, Jerzy Bulok, Alfons Pientka I, Konrad Herud

3. řada: Stanisław Tomaszczyk, Alfred Paleta, Tomas Zmuda, Herman Wolnik, Antoni Mludek, A. Marcinek, Leon Górny, Jan Szewior II, Eryk Manderla

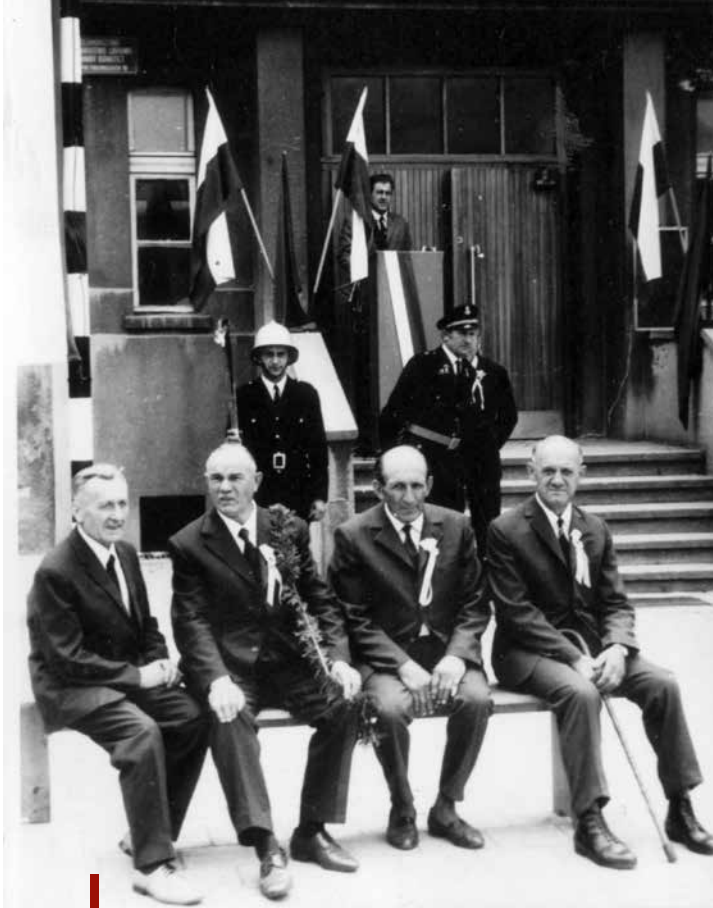
4. řada: Jerzy Pientka, Wilibald Newerla, Gerard Pientka, Józef Plura, Franciszek Wieder, Henryk Wolnik.

5. řada: Horst Fojcik, Manfred Kunisz, Wiktor Klobuczek, Jozef Osadnik, Jerzy Herud, Brunon Górny, Alfons Pientka II, na voze taženém koňmi jsou: Henryk Siwoń a Artur Newerla.

V početné skupině čestných členů je třeba zmínit osmdesátiletého Jana Newerla a čestného předsedu Alojze Dyrschlaga, organizátory OSP po druhé světové válce.

Jednotka OSP Pietrowice Wielkie je součástí odřadu. O náležitě akceschopnosti jednotky svědčí skutečnost, že doba výjezdu k požáru nepřesáhla 2 minuty od vyhlášení poplachu.

V letech 1967, 1970 a 1973 se jednotka OSP Pietrowice Wielkie umístila na prvním místě v hasičských soutěžích.

Na schodech před obecním úřadem: Franciszek Sitek – předseda GNR, Jerzy Bulok – předseda, vpředu na lavičce veteráni

Apel před obecním úřadem. Na lavičce sedí veteráni: Franciszek Klobuczek, Paweł Gotzmann, Józef Benek a Tomasz Herud (Tomek). Vzadu neexistující dům rodiny Muschalů, dříve Dyrschlagů.

**Na lavičce veteránů: velitel Zygmunt Buchman, ...,
Alojz Pieczarek, Teodor Pollak, ..., Konrad Herud, ...,
Johann Newerla, Franciszek Newerla, Franciszek Klobuczek,
Paweł Gotzmann, Józef Benek, Tomasz Herud**

**Okresní velitel
Zdzisław Drozd vyznamenává
Alfonse Marcinka
další stojí Alfred Paleta,
vedle stojí Jerzy Newerla
a Franciszek Sitek**

**Vyznamenání přijímá
Tomasz Smuda**

**Vyznamenání přijímá
Wiktor Klobuczek**

**Vyznamenání přijímá
Herman Wolnik z rukou okresního
velitele Zdzisława Drozda.
Vedle Thomas Smuda
a Reinhard Wieder**

**Průvod ulicemi Pietrowic. Před branami budov rodiny Posmyk
(Czabania). Zleva: Franiszek Sitek, Jerzy Bulok, Paweł Gotzmann,
Ratibořský velitel Zdzisław Drozd, dh Pieczarek,
dh Henryk Siwoń, starosta obce Zygmund Buchmann,
ve vlajkové četě Wiktor Klobuczek, Józef Osadnik, Jerzy Herud**

Kočár s veterány. Řídí Franciszek Wieder

Kolona hasičů z Pietrowic. V první řadě: Jerzy Newerla (Kolorz), Henryk Wolnik (Jurek), Herman Wolnik, Fryderyk Paleta. Autorem fotografií je Diter Mańka. V dalších řadách: Erich Manderla, Franciszek Wieder, Reinhard Wieder, Gerard Pientka, Jerzy Morcinek

**Artur Newerla řídí stříkačku taženou koňmi.
Průvod před hostincem u Wankeho.**

**Stříkačka o kousek dál – před Mikovým domem na Malé straně.
Vzadu jsou Józef Koterba, Berthold Miensopust a Helmut Kotula.
Sigfried Siwoň jede na kole.**

Na slavnostech na hřišti byla stříkačka rozpohybovaná

Na hřišti na lavičkách sedí: Franciszek Klobuczek, Józef Benek, Tomasz Herud, Franciszek Wieder, Jerzy Bulok a plk. Zdzisław Drozd.

1974 Hasiči se umístili na druhém místě v požární soutěži obcí ve skupině M- 800.

Dne 29. prosince byla předána společenská místnost hasičského sboru – prostory v prvním patře budovy hasičské zbrojnice, kde dříve sídlily obecní kanceláře. Slavnostní otevření provedl starosta obce Zygmunt Buchman.

Na jedné z hasičských slavností bylo hlavním bodem programu soupeření mezi starou koňmi taženou stříkačkou a hasičským vozem Star. Hasičskou stříkačku taženou koňmi vedl Artur Newerla (Pawlasek) a se svými koňmi uháněl od staré hasičárny na hřiště Startu podél silnice u hřbitova. Hasičské auto Star jelo po Tlustomostecké ulici a umožnilo tak koňskému spřežení získat určitý náskok. Ukázalo se, že to bylo zbytečné, protože koňský potah se řítil jako zběsilý a vzápětí dodal vodu na uhašení improvizovaného požáru.

1975 Dne 26. ledna se konala za účasti 62 členů volební schůze, prezentovaly se také zprávy o činnosti hasičské jednotky. Zprávu za rok 1974 přednesl předseda Jerzy Bulok. Finanční zprávu přednesl pokladník Jan Mluddek. Zprávu revizní komise přednesl její zástupce Henryk Siwoń, neboť předseda této komise Teodor Polák 12. ledna 1975 zemřel. V souvislos-

Posvěcení hasičského vozu Star 244 u Svatého Kříže.

**Hasičské vozy na pochodu
na Malé straně, 70. léta 20. století**

ti s přeložením Jerzyho Buloka do funkce velitele obce bylo ustaveno nové představenstvo: Alfons Marcinek (starosta), Herman Wolnik (velitel), Jerzy Newerla (zástupce velitele), Alfons Pientka (tajemník), Jan Mludek (pokladník), Manfred Kunisz (hospodář-řidič) a členové představenstva: Bruno Górný, Jan Machnik, Alfred Paleta a Berthold Miensopust. Revizní komise pracovala ve složení: Henryk Wolnik (předseda), Jerzy Friedrich, Henryk Siwoń a Józef Mika. Na seznamu čestných členů byli: Tomasz Herud, Konrad Herud a Franciszek Newerla.

Dne 12. července jednotka obdržela hasičský vůz GBAM. Starý Star GSBM byl předán OSP Ratiboř-Brzezic.

Auto posvětil u Svatého Kříže farář Ludwik Dziech. Stojící zleva:

1. řada: Józef Plura, Thomas Smuda se synem Beno, Jan Biegun, Johann Posmyk (Czabania), Johann Newerla (Kolorz), Jan Szewior, Franciszek Newerla (Żurek), Thomas Herud, Maksymilian Paleta, Alojzy Pieczarek.

2. řada: Alfred Paleta, Wili Newerla, Herman Wolnik, Leon Gotzman, Jan Mludek, Jerzy Newerla, Jerzy Bulok, Franciszek Wieder, Rudolf Wolnik, Jerzy Friedrich, Franciszek Sitek, Berthold Miensopust, Henryk Wolnik (Jurek),

poslední řady: Henryk Herud, Gerard Pientka, Jerzy Plura, Stanisław Tomaszczyk, Herud, Józef Smuda (Jupek), Wiktor Marcinek, Wiktor Klobuczek, Reinhard Wieder, Henryk Paleta.

V tomto roce se hasiči umístili na druhém místě v hasičské soutěži obcí.

1977 V tomto roce byla jednotka přeřazena do kategorie S2 (tj. má 2 vozy na skladě). Dne 11. června bylo na požární stanici umístěno druhé vozidlo značky Żuk- A-15 typ GLM.

Během nedělní odstavky, kdy se v rosírně prováděla údržba a čištění, se v sušárně vznítíl prach a zbytky lnu.

1978 Účastníci valné hromady konané 12. února vzali na vědomí blížící se sté výročí založení hasičského sboru, připadající na rok 1983. Tehdy byla zahájena organizace jubilea. Byl podán návrh na výstavbu nové hasičské zbrojnice. Po dlouhém hledání byl nalezen pozemek pro hasičskou zbrojnici. Jednalo se o pozemek OD, kde bývala Posmykova (Kubulkova) pila, v blízkosti nádraží a bývalého mlýna Glani. Dne 26. listopadu byl ustaven výbor pro stavbu nové hasičské zbrojnice: Jerzy Bulok (předseda), Berthold Miensopust, Erich Manderla, Jan Mludek, Adolf Herud, Alfons Paletta, Franciszek Sitek a za obecní úřad Franciszek Siara. Stavební práce byly zahájeny v březnu 1979 a místo pro základy hasičské zbrojnice bylo vytyčeno kůly. Předsedovi Bulokovi se zdálo, že je stavba příliš malá, a tak se během noci kůly posunuly, čímž se plocha hasičské zbrojnice zvětšila asi o třetinu. Ráno byli stavbaři trochu zaskočení, ale pokračovali v kopání základů podle přemístěných kůlů. Bylo také rozhodnuto, že zemědělci z Pietrowic

Před vozem značky Żuk stojí: Stanislaw Tomaszczyk, Roman Zuber, Jozef Sitek, Bernard Pientka, Roman Sobola, Berthold Miensopust, Ernest Kitel, Pawel Pawlasek, Jozef Kubanek

věnují hasičům nový prapor, samozřejmě s vyobrazením svatého Floriána.

Na hasičské soutěži v Samborowicích obsadili hasiči první místo.

Na obecní soutěži dorosteneckých družstev v Kornicích: Paweł Pawlasek, Józef Kubanek, Stefan Zuber, Ernest Kitel, Krystian Mika, Czesław Wąchała, Roman Zuber, Józef Sitek

Financování nového praporu předcházelo mnoho setkání budoucích dárců. Zleva: Leon Steuer, ..., Paweł Gotzmann, Jan Schewior, Franciszek Newerla, Adolf Herud, Jan Mludek, Berthold Miensopust.

**Zleva: Józef Benek, Leon Steuer, ...,
Paweł Gotzman, Adi Herud**

**Berthold Miensopust, Alfons Marcinek, Jerzy Bulok,
Jan Biegun, Alojzy Pieczarek**

Zleva: Józef Benek, Leon Steuer,...

Antoni Kretek, Józef Kaiser, Józef Kolar

**Berthold Miensopust, Alfons Marcinek, Jerzy Bulok, Jan Biegun, Alojz Pieczarek,
Alojzy Skerhut (Schebesta), Antoni Kretek (Balcar), Józef Keiser, Józef Kolar.**

1979 Pohřeb dlouholetého hasiče Johanna Hermetha (1900-1979)

**U příležitosti 30. výročí založení „Státních orgánů protipožární ochrany“ jako projev uznání Hlavní velitel hasičů gen. Zygmunt Jarosz předal OSP v Pietrowicích Wielkich kopii obrazu „K ohni“ s přáním dalších úspěchů
Obraz předal nadporučík Paweł Suchanek**

1980 K vybavení jednotky se dostal nákladní automobil Star 244, přezdívaný cola. Mělo vážné závady. Dne 7. prosince se zasedání rady zúčastnili Jerzy Bulok, Berthold Miensopust, Jan Mludek, Alfred Paleta, Gerhard Pientka, Adolf Herud, Alfons Marcinek, Eryk Manderla, Wilibald Newerla, Józef Koterba, Wiktor Klobuczek. Herman Wolnik a Tomasz Smuda nebyli přítomni. Na představenstvu se projednávaly tyto záležitosti: výroční a volební schůze: Zasedání rady a zastupitelstva se konalo 11. ledna 1981, záležitost řidiče OSP a záležitost karnevalového večírku: 17. ledna 1981 [výpis z knihy protokolů 1980-1988].

1981 Na výroční schůzi 11. ledna bylo tajným hlasováním zvoleno představenstvo: Jerzy Bulok (starosta), Berthold Miensopust (velitel), Jan Mludek (pokladník), Józef Koterba (tajemník), Alfred Paleta, Wiktor Klobuczek, Józef Sitek, Gerhard Pientka, Adolf Herud, Wilibald Newerla, Krystian Mika. Revizní výbor tvořili: Jan Cyfka, Józef Mika a Józef Kolar.

Na zasedání představenstva 1. února byla přijata tři usnesení:

1. Dne 18. února provede velitelství okresu Ratiboř fyzickou inventuru na požární stanici OSP.
2. Vyúčtování karnevalového večírku a valné hromady
3. Za neúčast na zasedání správní rady se ukládá pokuta ve výši 100 zł.

1981 Výstavba nové hasičské zbrojnice

1982 Aby se nezapomnělo na zesnulé hasiče, byl v roce 1982 z iniciativy rady OSP na náměstí u kostela postaven podstavec a pamětní deska s nápisem: „Bohu ke cti – bližnímu ku pomoci. Pocta a poděkování členům hasičského sboru v Pietrowicích Wielkych v letech 1883-1982. Necht' odpočívají v pokoji”.

V obecní hasičské soutěži se družstvo dorostu umístilo na prvním místě, družstvo starších na druhém místě a družstvo skautů na třetím místě. Řidičem v OSP se stal Stanisław Tomaszczyk.

1983 Oslavy 100. výročí založení sboru hasičů se konaly 11. a 12. června. Původně se měly konat o týden později, ale příjezd papeže Jana Pavla II. do Polska ve dnech 16.-23. června zapříčinil změnu termínu. S ohledem na tak významné výročí bylo rozhodnuto financovat nový prapor s obrazem svatého Floriána. Financovali ho zemědělci z naší obce a stál 120 000 zlotých. Kromě toho všichni hasiči: aktivní, čestní i z řad podporujících osob financovali sochu svatého Floriána za 18 000 zlotých. Aby se předešlo nedorozuměním z roku 1958, objednal obecní úřad druhý prapor, který stál 198 000 zł. Tento prapor finančně podpořily místní podniky, např. firma ZD Pietrowice dala 150 tisíc zlotých. Již v sobotu 11. června informovaly o výročí hasičů reproduktory na sloupech v obci. Odpoledne tři hasiči na ozdobených koních troubením na staré poplašné trubky ohlašovali a zvali lidi na hasičské jubileum. Těmito signalisty byli Adolf Herud, Jozef Koterba a Reinhard Wieder. Večer se v kulturním domě konala slavnostní akce. U příležitosti jubilea napsal Paweł Suchanek, rodák z Pietrowic, starší hasičský mistr profesionálního hasičského sboru v Ratiboři, knihu „Historie obce a kronika OSP Pietrowice Wielkie”. Tato kniha o formátu 275x350 a rozsahu 88 stran byla hasičskému sboru předána na slavnostní akci v kulturním domě. Vzhledem k tomu, že kniha byla napsána v komunistickém Polsku, je prodchnuta touto dobou a podléhala státní cenzuře. Přesto do ní Paweł Suchanek zahrnul cenné informace a jeho práci je třeba ocenit. Z tohoto díla vycházel i autor této knihy.

V neděli 12. června v 9 hodin ráno byl u staré hasičské zbrojnice nařízen sraz všech jednotek OSP, které přijely na slavnost z následujících obcí: Gródczanki, Kornice, Pawłów, Maków, Krowiarki, Żerdziny, Cyprianów, Lekartów, Samborowice, Kietrz, Pietraszyn, Sudół, Krzanowice a Tłustomy. Za zvuků orchestru se konal pochod do farního kostela na jubilejní mši. Pan farář naší farnosti pozval na tuto slavnost všechny kněze pocházející z Pietrowic a naše bývalé vikáře. Během mše svaté byl požehnán nový

prapor. Jménem sponzorů předali prapor Jerzemu Bulokovi – předsedovi OSP hospodáři Józef Kolar, Józef Mika a Paweł Gotzman. Předseda hasičského sboru předal prapor vlajkové četě ve složení: Mgr: Paweł Wycisk, Wiktor Marcinek a Józef Marcinek. Posvěcena byla také socha svatého Floriána. Po mši se na náměstí vedle kostela konal Apel (památka) padlých a zemřelých hasičů. Slavnostní projev pronesl předseda obecní rady Franciszek Sitek. Ve 12:45 hodin dostali příslušníci OSP rozkaz shromáždit se na náměstí před nádražím, odkud se vydali na pochod k nové hasičské zbrojnici. Během slavnostního nástupu byl předán druhý prapor, který financovala obec Pietrowice a místní podniky. Předsedkyně obecní národní rady Anna Marciniak předala prapor předsedovi Jerzemu Bulokovi, který jej předal vlajkové četě ve složení Joachim Kotula, Joachim Sitek a Ryszard Głombik. Poté byla Pietrowická hasičská jednotka vyznamenána Zlatým znakem Polského svazu OSP. Po shromáždění byla nová hasičská zbrojnice předána do užívání. Přestřižení pásky provedli předsedkyně obecní národní rady Anna Marciniak a starosta Franciszek Posmyk (Seweryn). Poté za zvuků orchestru jednotky pochodovaly ulicemi Pietrowic na sportovní hřiště, kde se konala další část slavnosti. Během pochodu jeli čestní hasiči v kočáře taženém párem černých koní, které řídil Reinhard Wieder. Před hasičskými vozy jela čtyřkolová koňmi tažená stříkačka, speciálně zrenovovaná pro toto výročí. Čtyřkolovou hasičskou stříkačku taženou párem šedých koní řídil Adolf Herud a u stříkačky pomáhali Ginter Gotzmann, Józef Koterba a Helmut Kotula. Na hřišti byli všichni, včetně obyvatel, pozváni na tradiční hrachovou polévku vařenou v pěti kuchyních – polních kotlích. Hasiči zakoupili dva krmníky (vykrmené vepře) a kuchaři byli místní řezníci: Józef Łata, Jan Wycisk, Roman Zuber, Paweł Pientka, Erich Libera, Max Herud, Franciszek Wieder a Gerard Steuer. Během slavnosti se konala tombola, jejíž výhrou byly dříve zakoupené hrnce ze Slezských železáren v Rybniku. Je vidět, že hrnce byly vyhledávaným zbožím, protože byl o tombolu velký zájem. Hosté, domácí i zahraniční účastníci se o prožití slavnosti vyjadřovali s velkým uznáním.

Hasiči se přestěhovali do nové hasičské zbrojnice na Nowé ulici. V té době to byla nejlepší hasičská zbrojnice v ratibořském okrese.

Usnesením Městské rady s OSP v Pietrowicích Wielkich č. 1/83 ze dne 1. června 1983 byli vyznamenáni odznaky za dlouholetou službu tito členové:

I (nad 50 let služby) - Franciszek Klobuczek, Alojzy Pieczarek, Leon Steuer, Thomas Herud, Józef Alojzy Benek, Józef Kaiser, Paweł Gotz-

mann, Franciszek Newerla, Franciszek Wieder, Alojzy Skerhut, Józef Koza, Alfons Marcinek, Antoni Kretek, Konrad Suchanek, Józef Kolar.

II (40 let služby) - Jadwiga Wróbel, Maria Dyrszlag, Marta Zuber, Franciszek Sitek, Paweł Suchanek,

III (35 let služby) - Franciszek Mludek, Jerzy Bulok, Herman Wolnik, Jan Biegun, Jan Mludek, Józef Herud, Alfred Paleta, Józef Mika, Leon Górny, Henryk Wolnik,

IV (30 let služby) - Walter Gocmann,

V (25 let služby) - Thomas Smuda, Józef Smuda, Stanisław Tomaszczyk, Gerhard Kania,

VI (20 let služby) - Wilibald Newerla, Wiktor Klobuczek, Eryk Manderla, Adolf Herud, Horst Fojcik, Reinhard Wieder, Józef Koterba, Jerzy Marcinek, Józef Plura, Gerhard Pientka, Reinhard Döhner, Jerzy Herud, Helmut Kotula, Berthold Miensopust,

VII (15 let služby) - Ryszard Głombik, Henryk Czogała,

VIII (10 let služby) - Artur Newerla, Franciszek Wieder, Jerzy Plura, Józef Marcinek, Martin Kubiczek.

Dne 13. července ve 22.30 hodin vypukl požár v prostoru rosírny. Hořel velký stoh lněné slámy. Škody byly odhadnuty na 4 mln zlotých, přičemž se podařilo zachránit stoh lněné slámy stojící v přímé blízkosti. Stohy se nacházely v blízkosti domů na ulici Sudzicka. Ohraničení plochy, na které byly stohy lnu postaveny, bylo dříve osázeno topoly. Ty byly v roce 1983 již velké a zachránily domy na Sudzické před požárem. Samy však ohořely. V bezpečném okolí stohů lnu, ale i na blízkých polích, bylo možné najít užovky.

**Akvarel Huberta Kwaśnicy
Stříkáčku taženou koňmi
řídí Reinhard Wieder
a Ginter Gotzmann**

WSPÓLNIE TWORZYMY — WSPÓLNIE CHRONIMY

100 LAT W SŁUŻBIE SPOŁECZEŃSTWU

ZAPROSZENIE

MNIEJ POŻARÓW —
WIĘCEJ CHLEBA
1883 — 1983

OCHOTNICZA STRAZ POŻARNA W PIETROWICACH W.
organizuje w dniach 11 i 12 czerwca 1983 r.

JUBILEUSZ 100-LECIA
OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ
POLĄCZONEJ
Z WRĘCZENIEM SZTANDARU I PRZEKAZANIEM STRAŻNICY

Serdecznie zapraszamy: _____
do wzięcia udziału w uroczystości.

KOMITET ORGANIZACYJNY

PROGRAM

- 11 czerwca 1983 r. — sobota
Godz. 20.00 Akademia w Gminnym Ośrodku Kultury
- 12 czerwca 1983 r. — niedziela
Godz. 12.45 Zgrupowanie jednostek straży na placu PKP
13.15 Raport i przegląd pododdziałów
13.20 Wręczenie Sztandaru
13.30 Przekazanie Strażnicy
13.40 Przemówienia władz terenowych i pożarniczych
14.00 Zwiedzanie przekazanej strażnicy
14.10 Przemarsz jednostek straży ulicami wsi na stadion
15.00 Ślubowanie członków młodzieżowych drużyn pożarniczych
15.10 Wręczenie odznaczeń, dyplomów, listów pochwalnych
15.30 Defilada pododdziałów straży pożarnych
15.40 Występ zespołu młodzieżowego Szkoły Podstawowej
16.10 Wspólny posiłek i Festyn Strażacki
19.30 Zabawa strażacka

Praperek awers

Praperek rewers

Po srazu odchodna pochod od staré hasičské zbrojnice směrem ke kostelu. Vpředu: dh Berthold Miensopest, dh Jerzy Bulok a Franciszek Sitek. Vlajková četa ve složení: Leon Gotzmann, Jan Mludek a Wiktor Klobuczek. Za nimi hasiči veteráni.

Poté následuje dechovka a vlajkové čety sousedních jednotek.

Druhny nesou nový prapor do kostela k posvěcení.

[Zprava: Gabriela Marcinek, Irena Kitel, Małgorzata

Kulig, Karina Muschal, Gizela Marcinek, Edyta Klobuczek,

..., Irena Zuber, Cecylia Schatke

**Veteráni: Alfons Marcinek, Józef Benek,
Franciszek Wider, Alojz Pieczarek, Jan Biegun,
Józef Kajzer, Antonii Kretek
Hasiči: Stanisław Tomaszczek,
Adi Herud, Eryk Manderla, Jan Cyfka**

**Vlajkové čety vstupují do kostela.
Vpředu starý pietrowický prapor.**

Po vysvěcení starosta sboru políbí nový prapor, který obdržel od dárců.
Jménem dárců: Józef Kolar,
Józef Mika a Paweł Gotzmann

Slavnostní svatá mše. Sedící zleva: Berthold Miensopust,
Józef Kaiser, Jan Biegun, Józef Koza, Franciszek Wieder
Alois Pieczarek, Józef Benek

**Další sedící: Alfons Marcinek
Jan Cyfka, Erich Manderla,
Leon Steuer, Józef Marcinek**

**Po mši svaté apel padlých. Jerzy Bulok a Franciszek Sitek
položí věnec. Vedle Henryk Masny a Henryk Manderla.
V pozadí P. Robert Wiktor, P. Joachim Kubiczek,
P. Ludwik Dziech P. Krystian Gemza**

Přehled pododdílů provádí velitel plukovník M. Zmiarczak za asistence staršího ohňomistra Pawła Suchanka z Pietrowic

Předsedkyně obecní národní rady Anna Marciniak předává prapor starostovi OSP Jerzemu Bulokovi

Starosta sboru Jerzy Bulok předává prapor vlajkonošovi Joachimu Kotulovi, kterému asistují pobočníci Joachim Sitek a Ryszard Głombik

Hasičské družstvo mládeže skládá přísahu na nový prapor. Nástupu přihlíží velké množství obyvatel. Před železničními budovami je vidět „dům“ váhy Obecního družstva, kdysi rodiny Wolníků (Jurek).

Starosta Pietrowic Wielkých Franciszek Posmyk (Seweryn) přestřihává pásku k nové hasičské zbrojnici

Předávání vyznamenání. Stojící zleva: Reinhard Wieder, Johann Mludok (Wudynek), vesnický felčar, který byl za války zachranářem), Alois Pieczarek, Leon Gotzman, Erich Manderla, Józef Koterba (Drab), Stanisław Tomaszczyk, Helmut Kotula, Wilibald Newerla, Józef Herud (Łukoszek), Józef Plura

10 LAT OCHOTNICZEJ STRAŻY POŻARNEJ
W PIETROWICACH WIELKICH

1984 Dne 15. února zasílal Paweł Suchanek svou knihu o historii hasičského sboru v Pietrowicích Pawlu Kletzkovi do Německa. Zásilka putovala téměř dva měsíce. Při této příležitosti Suchanek poslal také pohlednici, na které stálo: Milý Pavle. Dne 15. II. 1984 jsem pod číslem 19991 odeslal balík s „Historií obce a kronikou SDH“. Po usilovném snažení se mi konečně podařilo tuto věc odeslat, a to nebylo vše. Téměř jsem rezignoval, ale nějak se mi podařilo věc dokončit. Uvnitř jsou kromě knihy i fotografie a pamětní prapor. Doufám, že Ti zásilka dorazí celá. S pozdravem. Balíček dorazil 5. dubna 1984 [snímek pohlednice s textem].

Sál hasičské zbrojnice s rozsáhlou kuchyní byl často pronajímán ke svatebním obřadům.

1985 Na výroční schůzi 27. ledna bylo zvoleno představenstvo: Jerzy Bulok (starosta), Berthold Miensopust (velitel), Jan Mludek (pokladník), Stanislaw Tomaszczyk, Gabriela Marcinek, Wilibald Newerla, Helmut Kotula, Alfred Paleta, Gerard Pientka, Józef Sitek, Józef Mludek, Eryk Manderla, Józef Koterba, Wiktor Klobuczek a revizní komise ve složení: Jan Cyfka (předseda), Józef Marcinek a Gerard Krauze.

V červenci uspořádali hasiči dvě slavnosti.

Jako ocenění jejich příkladné komplexní hasičské činnosti uspořádalo 22. října Krajské představenstvo OSP v nové hasičské zbrojnici výjezdní zasedání krajského představenstva, na které bylo pozváno představenstvo pietrowické hasičské stanice a předsedové a velitelé ostatních jednotek z naší obce.

Požární cvičení - 80. léta 20. století

1986 Dne 25. ledna byla uspořádána karnevalová zábava.

Stará hasičská stříkačka tažená koňmi zůstala plně funkční a byla upravena jako pohřební vůz pro zesnulé hasiče. Ještě téhož měsíce byl pohřební vůz použit při pohřbu tajemníka rady druha Józefa Koterby. Jako druhý byl hasičským pohřebním vozem 14. listopadu odvezen Jan Biegun, bývalý velitel. Nečekaně zesnulého Jozefa Koterbu v představenstvu nahradil Joachim Kotula, pokračující ve funkci tajemníka představenstva od měsíce března. Použité hasičské auto

Star GBA (cola) mělo stále více technických závad. V této chvíli se představenstvo obrátilo na místní instituce a podniky s žádostí o pomoc při financování nákupu nového vozidla. RSP a Bank Spółdzielczy Pietrowice přislíbily podporu ve výši 840 000 zlotých, zatímco samotná OSP vyčlenila na nákup 300 000 zlotých. Nákup však musel počkat, protože na hasičské auto „dočasně“ nebyl přiděl. Tento okamžik trval až do roku 2020, kdy do hasičské stanice vjelo první nové hasičské auto. Dne 21. května došlo k požáru v pietrowické rosiárně.

1987 Představenstvo, které se sešlo na Tři krále přijalo řadu usnesení. Karnevalová zábava byla stanovena na 24. ledna. Bylo přijato usnesení o pokutě 200 zł za nepřítomnost a 100 zł za pozdní příchod na schůzi. Výnos dárcovské sbírky z prodeje hasičského kalendáře - 75 230 zł Zisk ze silvestrovské zábavy činil 34 620 zł. Náklady na uspořádání valné hromady 4. ledna činily 25 449 zł. Do představenstva přibyli dva členové: Paweł Wycisk a Ginter Gotzmann. Z představenstva odešli Gabriela Marcinek a Alfred Paleta.

Karnevalová zábava přinesla zisk 21 140 zł. Hasiči uspořádali „ostatky“ a Den žen pro dívčí družstvo. V květnu se hasiči vypravili do Makowa a Pawłowa na slavnostní předání praporu místním jednotkám.

1988 Do jednotky byl zařazen těžký nákladní automobil Jelcz 004 GCBA 6/32.

Ve dnech 24.-27. června hostili hasiči ve svých domech delegaci patnácti hasičů z Metjendorfu (Dolní Sasko, obec Wiefelstede).

Jednotka likvidovala 2 požáry v obci a 5 požárů mimo obec.

1989 Dne 18. dubna byla na schůzi výboru pro vyúčtování přínosu společnosti – výstavba hasičské zbrojnice v Pietrowicích Wielkich – prohlášena za definitivně dokončený úkol z let 1980-1985. Byl sepsán zápis a příloha s rozpisem nákladů. Celková hodnota vynaložených nákladů: 15 mln. zł., hodnota darů společnosti: 3,75 mln zł, což představuje 25 % přínosu veřejnosti na výstavbě požární stanice. Jerzy Bulok byl hlavním iniciátorem stavby a aktivně se podílel na její realizaci.

1990 Do vozového parku byl zařazen druhý hasičský vůz, Żuk A0007. Jednotka získala status S2.

Starosta Jerzy Bulok předává po 30 letech vedení hasičského sboru funkci starosty Joachimowi Kotulovi. Ten byl pravděpodobně posledním starostou, kterému nové hasičské uniformy ušil na *míru* krejčí z Pietrowic Jan Wollnik z dnes již zaniklého krejčovství „u Mudkeho“. Dnes se uniformy šijí v továrně. Nového starostu podpořilo představenstvo ve složení: Jerzy Bulok, Stefan Zuber, Berthold Miensopust, Erich Manderla, Krystian Herud, Henryk Paleta, Gerard Pientka, Erich Kretek, Paweł Wycisk a Gerard Steuer. Do revizní komise byli zvoleni Jan Cyfka (předseda), Jan Mludek a Alfred Paleta. Nový předseda a nové představenstvo se pustili do práce, renovovali a vymalovali hasičskou zbrojnici a její okolí. Pronájem hasičské zbrojnice pro svatby se těší stále velké oblibě. V devadesátých letech byly velmi oblíbené i hasičské karnevalové zábavy, na kterých hrála česká dechovka z Koberčic.

1992 Hasiči z OSP Pietrowice Wielkie se podíleli na likvidaci požáru, který vypukl v nočním klubu v Kietrzy v noci z 27. na 28. dubna 1992. Vzhledem k nedostatečnému telefonickému spojení byli informováni tamními hasiči osobně., Osobní kontakty měli s jistotou Erik Manderla a Berthold Miensopust, bývalí starostové OSP. Ten druhý jmenovaný byl u zřízení továrního OSP v Kietrzském podniku Welur. Druh Miensopust po sobě zanechal kroniku, v níž je fotografie tovární OSP z Kietrze.

Dne 24. května sloužil náš hasič Henryk Manderla svou primiční mši svatou. Vstoupil do františkánského řádu.

Zaznamenal to „Głos Pietrowic“ č. 11 z června 1992: Tradiční týden hasičů se slavil od 4. do 10. května. Tyto dny jsou vždy příležitostí ke společenským činům ve prospěch hasičů. V Pietrowicích hasiči důkladně zrenovovali celou hasičskou zbrojnici. Budova byla vymalována zvenku i zevnitř a mohutná vrata září červenou barvou. Dobrovolníci pilně pracovali téměř dva týdny. Byly dny, kdy jich bylo jen pár, ale byly i dny, kdy jich bylo ke dvaceti...

9. května v 19 hodin se konal tradiční pochodňový průvod ulicemi Pietrowic. Letos se průvodu zúčastnily kromě jednotky z Pietrowic také OSP z Cyprzanowa, Samborowic, Krowiarek, Kornic a Gródczanek. Před průvodem byl na stožár vyvěšen hasičský prapor a krátký projev pronesl předseda obecního představenstva OSP Franciszek Sitek. Na začátku

průvodu pochodoval dechový orchestr, po něm následoval velitel s praporem, a nakonec početný zástup hasičů a 5 hasičských vozů. Poté se v hasičské zbrojnici poprvé konala taneční zábava, na které hrála dechovka z Pietrowic. Jako nejvytrvalejší a nejlépe sehrazení se na zábavě ukázali členové z Gródczanek a Kornic.

V neděli 10. května se za hasiče konala v kostele mše svatá, po bohoslužbě byl položen věnec k pomníku zemřelých hasičů a přečten jmenný seznam zemřelých. Byli vzpomenu ti hasiči, kteří zemřeli v posledních 10 letech: Jan Newerla, Reinhold Döner, Maksymilian Paletta, Alojzy Skerhut, Artur Newerla, Franciszek Mludek, Horst Fojcik, Tomasz Herud, Jan Biegun, Jan Górszczyk, Józef Plura, Edward Jastrzębski, Józef Kajzer, Józef Koterba, Franciszek Newerla, Józef Herud, Franciszek Wieder, Józef Kolar, Rudolf Kretek, Alojzy Pieczarek, Artur Szmidt, Leon Gocmann, Józef Benek, Franciszek Klobuczek, Paweł Suchanek, Franciszek Siara, v zahraničí: Jan Schewior, Alfons Pientka, Jerzy Friedrich. „Staňte dnes s námi, druzi” - tak zněla slova památky padlých.

Dne 27. června kolem 14:00 vypukl v ZD Kornice požár. Hořely půdní prostory budov pro chov hospodářských zvířat. Shořelo seno z jarního sečení v množství asi 30 tun. Samotné budovy a stropy se podařilo zachránit, ale střechy se musí udělat nové. OSP Kornice prováděla záchranné práce až do rána následujícího dne.

Po velmi horkém a suchém létě vypukl 26. srpna v lesích u Kuźni Raci-borské požár, který zachvátil téměř 10 000 hektarů lesa. Shořelo několik hasičských vozů a dva hasiči zahynuli. Do boje s hořícím lesem byla nasazena divize hasičů (9 000 mužů). Pietrowická jednotka podnikla 4 24hodinové výjezdy automobilem Jelcz ve čtyřčlenných družstvech:

1. posádka (26.-27. srpna): Stanislaw Tomaszczyk, Gerhard Pientka, Wiktor Dyrszlag, Damian Wieder, Berthold Miensopust,

2. posádka (27.-28. srpna): Joachim Kotula, Berthold Miensopust, Paweł Wycisk, Reinhard Wieder, Krystian Herud,

3. posádka (28.-29. srpna): Marek Masny, Stanislaw Tomaszczyk, Gerhard Pientka, Henryk Paleta,

4. posádka (30.-31. srpna): Karol Scholz, Berthold Miensopust, Hubert Pientka a Hubert Bugdol. Událost byla později nazvána požárem století.

1993 Dne 16. ledna se konala hasičská karnevalová zábava. Stejně jako v loňském roce hrála domácí kapela „Kobeřanka”. Z Kobeřic do Pietrowic je to

**110 let OSP: starosta obce Wiefelstede, tajemník této obce
starosta obce Pietrowice Wielkie a hasiči z Metjendorfu.**

několik kilometrů. Před rokem se uvažovalo o polním přejezdu v Pietraszynu. Bohužel v tomto roce česká strana souhlasila s tím, že zde budou moci přecházet pouze lidé, nikoliv auta. A tak se jednoho temného lednového večera na přechodu v Pietraszynu odehrála scéna jako vystřižená z gangsterského filmu. Z české strany přijel autobus a vyložil vybavení šestnáctičlenné kapely: trubky, bicí, zesilovače, kolony, varhany. Ve stejnou dobu přijely dvě dodávky z polské strany. Začali přehazovat veškerou techniku přes nezvednutou závoru a pak ji nakládat do polských aut. Vypadalo to jako pašování drog nebo zbraní. Všem asistovali strážníci a celníci z obou stran. Mezitím v hasičárně hudebníci z Čech navodili atmosféru starofajermaňských (dávných hasičských) plesů z dob císaře Františka Josefa. Zazněly i některé nejnovější české písně (píseň Karla Gotta „ Když muž se ženou snídá

„) a staré rakouské a německé hity. Všichni se u této evropské hudby skvěle bavili. Večírek skončil v pět hodin ráno a téměř všichni vydrželi až do konce. Vstupenky na tento ples pro 80 párů se vyprodaly „bleskem“. Ráno se musela opakovat procedura přechodu hranic.

V březnu hořela stodola u domu Emmericha Glanii; hasiči ji částečně zachránili. V létě v neděli po slavnosti do základů shořela stodola u Machníků nedaleko hřbitova.

Ve dnech 3.-4. července (sobota a neděle) se konala jubilejní oslava 110 let hasičského sboru. Pozvaní hasiči z Metjendorfu (Dolní Sasko, obec Wiefelstede) předali jako dárek hasičský

vůz „Magirus Deutz-Faun” s klasifikací GLAM 8+8, ročník 1965, v plné výbavě. V pátek 2. července kolem páté hodiny odpoledne zastavil před hasičskou stanicí autobus německých hasičů. Po přivítání byli pohoštěni obědem a kávou. Poté byli podle předem domluveného plánu ubytováni v domech hasičů z Pietrowic. V sobotu dopoledne představil Hasičský záchranný sbor v Ratiboři našim hostům své vybavení a dovednosti (proběhlo také cvičení s hákovým žebříkem na věži). V tuto dobu vjel na dvůr hasičské stanice v Ratiboři německý hasičský vůz „Magirus” - dar hasičů z Wiefelstede kolegům z Pietrowic. Tento dvacet a něco let starý vůz s 30 000 kilometry na tachometru vypadal docela dobře. Před příjezdem do Polska prošlo kompletní generální opravou a bylo bohatě vybaveno. Nemá nádrž na vodu, ale má dvě motorová čerpadla, azbestové obleky a řadu dalších drobností. Pojme osmičlenné družstvo hasičů. Aby se německým hasičům přejezd hranic hasičským autem usnadnil, vydali se dva hasiči z Pietrowic den předem na hraniční přechod do Olszyny, což byl skvělý nápad, protože sami by pravděpodobně všechny formality nevyřídili.

Odpoledne hosté navštívili Ratiboř a okolí. Večer se všichni dostavili ke společnému fotografování, po kterém začal slavnostní ceremoniál. K hasičům promluvil předseda představenstva obce Franciszek Sitek. Všechny projevy a povely byly pronášeny ve dvou jazycích: polštině a němčině. Nejzasloužilejším hasičům předal starosta obce Antoni Wawrzynek medaile a diplomy. Nakonec byly zapáleny pochodně a průvod se vydal na cestu. Úplně vpředu jela dvoukolová hasičská stříkačka tažená koňmi – nejstarší hasičská technika v našem hasičském sboru, za ní čtyřkolová ruční hasičská stříkačka tažena koňmi a pak vůz s představiteli vedení

Apel padlých. Salutují: Franciszek Sitek a Joachim Kotula

Hudební doprovod zajistila několikačlenná dechovka z Koberic.

obce Pietrowice a obce Wifelstede. Následovala patnáctičlenná dechová kapela z Koberic (Česká republika). Za vlajkovou četou kráčela v uniformách skupina více než dvaceti hasičů z Wiefelstede a za nimi skupina šedesáti hasičů z Pietrowic. Průvod uzavíraly hasičské vozy. Po ceremoniálu následovala zábava, při které hrál orchestr z České republiky. V neděli v 9 hodin byl nařízen sraz před hasičskou zbrojnicí. Během hraní státní hymny byl vztyčen prapor a hasičský průvod včetně praporů a delegací jednotek z celé obce se vydal za doprovodu Pietrowického orchestru

Fakelzug s hosty z Německa.

směrem k farnímu kostelu, kde byla za hasiče odsloužena mše svatá. Nutno dodat, že hosté z Německa byli evangelického vyznání, a tak měla tato mše ekumenický rozměr. Po mši svaté se u pomníku zesnulých hasičů konala Památka padlých. Průvod se pak vrátil před hasičskou zbrojnicí, kde bylo posvěceno darované hasičské auto. Starosta obce Wiefelstede předal klíče od vozidla starostovi naší obce, který je předal veliteli OSP Bertholdu Miensopustovi. Oficiální poděkování za dar přednesl Joachim Kotula, starosta OSP Pietrowice, a v jazyce hostů obecní velitel Jerzy Bulok. Němečtí hosté obdrželi skromný dárek – sošku svatého Floriána vyřezanou ze dřeva. Nakonec po všech projevech, polských i německých, hasiči zasedli k jubilejnímu obědu v hasičské zbrojnici. Po obědě se podávala káva a poté se průvod v čele s orchestrem přesunul na sportovní hřiště, kde proběhly ukázky hasičské techniky se starým i novým vybavením. Protože hasiči měli za sebou opojnou noc, voda v hasičských hadicích proudila rychleji než oni sami ... k radosti shromážděného davu. Následovalo fotbalové utkání učitelé versus kněží. Den byl zakončen plesem na rozloučenou a v pondělí ráno se hosté z Německa vydali na cestu zpět.

Na snímku: starosta obce Wiefelstede, tajemník této obce, starosta obce Pietrowice Wielkie a hasiči z Metjendorfu.

Jerzy Plura na průvodu s koňmi

1994

Dne 11. prosince se uskutečnila schůzka jednotky OSP, na které se podávaly zprávy. V posledním roce funkčního období 1990-1994 pracovala rada ve složení: Jerzy Bulok (starosta), Berthold Miensopust/Eryk Manderla (velitel), Marek Masny (pokladník), Krystian Herud (tajemník), Paweł Wycisk, Henryk Paleta, Gerard Steuer, Ryszard Głombik, Ginter Gotzmann, Wiktor Marcinek, Gerard Pientka, Henryk Herud, Waldemar Pohlmann

(strojník). Revizní komisi tvořili Jan Mludek a Jan Cyfka (předseda). v roce 1994 byla splněna řada hospodářských úkolů: zastřešení hasičské zbrojnice asfaltovým lepenkou (19 mil. zř), výměna kanalizačního potrubí, nátěr stěn, výměna kotle v kuchyni (8 mil. zř), nátěr vrat (1,5 mil. zř), čiřtění a oprava požárních nádrřží (3 mil. zř), nákup 10 párů filcových bot (5 mil. zř od obecního úřadu). Jednotka byla povolána až 29krát k požárům, z toho 3krát k požárům v obci. Během četných zásahů se porouchal motor hasičského vozu Jelcz. Díky finanční podpoře obecního úřadu a obětavé práci strojníka byla porucha opravena. Na obecních soutěžích obsadily naše sekce 5. místo ve skupině A a 1. místo ve skupině B. V loňském roce dosáhla jednotka příjmů ve výřhi 84 467 900 zř (příspevky - 2 000 000 zř, organizace her - 11 567 900 zř, dary (kalendáře)- 18 800 000 zř, pronájem sálu - 52 100 000 zř). Zatímco výdaje se uzavřely částkou: 44 230 080 zř (19 298 550- náklady na vytápění, opravy, nákup vybavení-8 607 530, správní a hospodářské výdaje-8 391 000, ostatní výdaje-6 788 000, cestovní výdaje-1 145 000).

1995 1. července 1995 bylo OSP Pietrowice Wielkie začleněno do celostátního záchranného a hasičského systému. Stalo se tak na základě rozhodnutí hlavního velitele státního Hasičského záchranného sboru generalního ředitele Felixe Deliho. Již dřívě, dne 9. ledna 1995, uzavřel okresní velitel státního Hasičského záchranného sboru v Ratiboři dohodu s obecním zastupitelstvem v Pietrowicích Wielkich, zastoupeným starostou Antonim Wawrzynekem. Dohoda stanoví práva a povinnosti smluvních stran.

Hasiči se účastní koňského procesí: Henryk Paleta, ..., Jerzy Plura

Odjezd na koňské procesí: Roland Gotzmann, Tomasz Smuda, Henryk Gotzmann

Mezi 5. a 15. zářím vyhořelo v Pietrowicích Wielkých pět stodol: Skerhut (Masorz), Ciepty (Błażek), Gotzmann Michal, Wiatrok a Waclawczik (Nyra). Jednalo se o dílo žháře z Kietrze.

Dne 10. prosince ve 13 hodin se v sále hasičské zbrojnice konala výroční schůze. Uplynulo pětileté funkční období a nastal čas zvolit nové představenstvo. Z celkového počtu 54 členů se dostavilo celkem 48. Schůzi zahájil starosta Jerzy Bulok, který přivítal pozvané hosty: starostu A. Wawrzynka, aspiranta G. Wranika z hasičského sboru Ratiboř a velitele policie M. Sroku. Předsedou schůze byl zvolen F. Sitek, předseda obecního představenstva OSP. Zprávu o činnosti přednesl starosta J. Bulok, který mimo jiné řekl: ... během roku se konalo 14 schůzí představenstva, z toho 2 mimořádné... Rok 1995 byl pro naši jednotku a naši obec rokem katastrof. Došlo až k 5 vážným požárům způsobeným úmyslným zapálením a naše jednotka byla také 5krát povolána k dalším požárům. Chtěl bych touto cestou poděkovat všem členům sboru za aktivní pomoc ... Velitel E. Manderla byl zodpovědný především za výcvik a cvičení jednotky. Naše hasičská jednotka byla zařazena do Národního hasičského a záchranného systému, a to nás zavazuje k intenzivnímu výcviku již nyní, v zimním období ...". Finanční zprávu

vypracoval pokladník M. Masny a na schůzi ji místo něj přečetl předseda revizní komise J. Cyfka, který prezentoval příjmy, výdaje jednotky a kladně zhodnotil hospodaření. Předložil proto návrh na udělení absolutoria výboru OSP. V diskusi vysvětlil případ žháře, který zapálil stodoly v Pietrowicích. Ukázalo se, že se jedná o 23letého obyvatele Kietrze, narkomana, který byl právě propuštěn z vězení. Ve stodole často přespával, zapaloval svíčky ukradené na hřbitově a pak užíval drogy. Když stodola vzplála, utíkal z ní pryč. Žhář byl zadržen. Velitel apeloval na obyvatele, aby byli ostražití. Požádal je, aby v případě, že zahlédnou podezřelé cizí osoby, které se po obci potulují, to okamžitě oznámili na policejní stanici, která je otevřena 24 hodin denně. Po absolutoriu bylo ve veřejné volbě zvoleno nové představenstvo ve složení: Jerzy Bulok (starosta), Erich Manderla (velitel), Jan Herud (tajemník), Marek Masny (pokladník), Gerard Kania (hospodář), Paweł Wycisk, Gerard Pientka, Wilibald Marcinek, Henryk Herud, Hubert Pientka, Ginter Gotzmann, Henryk Paleta. Byla zvolena revizní komise ve složení: Jan Cyfka, Jan Mludek a Józef Marcinek. Po schválení ročního plánu činnosti a rozpočtu na příští rok se schůze chýlila ke konci. Více než dvouhodinové jednání bylo ukončeno skromným pohoštěním. Velké poděkování patří také všem obyvatelům Pietrowic, kteří aktivně pomáhali při evakuaci svého majetku během nebezpečných požárů stodol. Zúčastněným hasičům přinesli občerstvení a jídlo.

Oslava 70. narozenin dh Henryka Wolnika, v delegaci dh Berthold Miensopust, dh Jan Cyfka

1996 Letošní zima byla dlouhá, chladná a zasněžená. V druhé polovině března začal led na polích rychle tát. Voda se z polí valila v potocích a proudech. Nejprve zaplavila drůbežárny v Pawlowě, kde se utopilo několik tisíc kuřat. Hladina vody na řece Cině od pátku 24. března neustále stoupala. Naštěstí byly noci mrazivé a pak hladina vody klesla, ale ne o tolik, o kolik stoupla během dne. V pondělí 25. března v půl šesté ráno probudil obyvatele Pietrowic signál poplašné sirény – v oblasti ulice Nowé se zvedla hladina vody. Voda velmi rychle stoupala až na úroveň přízemních pater domů na ulici Nowa. Chyběly 3 cm, aby se vylila do garáží hasičů. Kolem šesté hodiny ranní přijela státní hasičská jednotka z Ratiboře a na člunu evakuovala několik žen z domů na ulici Nowa. Situace vypadala nebezpečně. Hladina řeky Ciny byla tak vysoká, že se u *ślajzny* (*lodní propust*) voda přelila přes přirozené snížení terénu a zaplavila část Pietrowic vedle starého mlýna. Jeden sedlák požadoval evakuaci svého dobytka. Kolem sedmé hodiny ranní bylo rozhodnuto o vybudování hráze na Cyně u *ślajzny*. V krátké době bylo třeba zorganizovat písek, pytle a spoustu lidí. Kolem 8:30 přijel první nákladák s pískem a byl vysypán na vlečku za nádražím. Jutové pytle byly přivezeny ze ZD Cyprzanów. Zpočátku pracovala jen malá skupina hasičů a týmů civilní obrany ze Samborowic, Cyprzanowa a zaměstnanců ZD Kornice. Přijeli také ohlášení hasiči z Krowiarek, Żerdzin a Makowa. Písek byl pytlován na železniční vlečce, diesellová drezína z PKP Ratiboř vynesla pytle do výšky železničního mostu a odtud posledních 100 m lidé nosili pytle na zádech na násep. Kolem 10:00 byl položen první pytel a v poledne již byla hráz položena. Bylo položeno asi 600 pytlů s pískem. Akce se zúčastnilo více než 100 lidí. V baru OD pro ně byl připraven oběd. Tak velkou vodu v Pietrowicích nikdo nepamatoval. Po opadnutí vody hasiči v Pietrowicích umyli a vydezinfikovali zaplavené silnice chlorovaným vápenným roztokem. O dva měsíce později, 14. května, přišla druhá povodeň. Byla důsledkem třídního velmi intenzivního deště. Hráz postavená při první povodni byla částečně rozkradena, ale hasiči a zaměstnanci obce ji předem doplnili pytli, a proto k zaplavení nedošlo. Také Cina dosáhla hladiny asi o 10 cm nižší než při první povodni. Hladina vody však stoupla náhle. Voda byla tentokrát hnědá a odnesla s sebou nejméně složky půdy. Proud vody byl také rychlejší. Hladina vody v Troji byla mnohem vyšší než při první povodni. Vodoměr na mostě v Gródczankách ukazoval téměř 2 m. Voda zaplavila pole na takzvaném *Podraczani a Społku*. Voda sahala až do vzdálenosti 30 m od parkoviště u Svatého Kříže. Asfalto-

vá cesta do Gródczanek byla místy zaplavena. Zemědělcům způsobila druhá povodeň mnohem větší škody. Výroční schůze za rok 1996 se konala 8. prosince. Plánovaná další hospodářská místnost u hasičské zbrojnice nebyla dokončena. Finanční prostředky byly použity na rekonstrukci sociálního zařízení a dřevěného obložení (5 000 nových zł). Na obecních soutěžích ve skupině A i ve skupině B jsme obsadili 3. místo. Abychom se 25. března dostali na hasičskou zbrojnici, bylo nutné jet lodí, takovou situaci starosta jednotky nepamatoval, vzpomíná ve své zprávě č Jerzy Bulok. Jednotka vyjela k požáru v obci dvakrát. Letos nás soukromě navštívila skupina hasičů z SDH Metjendorf (obec Wiefelstede) s manželkami. Spolupráce je stále užší. Jednotka v Pietrowicích darovala nemocnici v Krzanowicích 100 talířů a 80 hrnků, které u nás byly vyřazeny z důvodu malého počtu v sadách. Zatímco 30 hrnců jsme darovali mateřské škole ve Strzelcích Opolských. Zemřel Jan Mludek (1932-1996), dlouholetý pokladník a člen revizní komise.

1997 Ve čtvrtek 1. května přijeli hasiči z Wiefelstede do Pietrowic již podruhé. Tentokrát přijeli hasiči se svými manželkami. Byli ubytováni v domech pietrowických hasičů. Odpoledne byli pozváni na společnou večeři do hasičské zbrojnice a společnou hostinu poctili svou přítomností preláta Ludwika Dziech, starosta obce Antoni Wawrzynek a velitel hasičů v Ratiboři brygadier Andrzej Brzozowski. Večer strávili v domácím prostředí společným povídáním a vzpomínáním. Následující den byla uspořádána exkurze do nedaleké Opavy. S laskavým svolením opavských státních hasičů se hosté seznámili s vybavením a činností hasičských sborů v České republice. Zvláště zajímavý byl automobilový žebřík s převýšením 30 m (ti odvážnější mohli z této výšky obdivovat panorama Opavy). Na tento odborný vrchol navazoval výlet do obce Hradec. Zde se nachází Bílý a Červený zámek, bývalé sídlo knížecího rodu Lichnovských. Velmi zajímavý byl lovecký salonek s rozsáhlou sbírkou paroží. Průvodce hodně vyprávěl, ale česky. Naštěstí se našli i tací, kteří překládali z češtiny do polštiny a z polštiny do němčiny. Tak se podařilo oslovit i naše hosty, a to díky trojjazyčnosti. Po obědě následoval výlet do arboreta v Novém Dvoře u Opavy, kde jsme při 38 °C a vysoké vlhkosti vzduchu obdivovali exotické rostliny a ptáky. V sobotu byla ve farním kostele v Pietrowicích v 9.30 hodin sloužena mše svatá za všechny hasiče. Němečtí hasiči, většinou evangelíci, byli mile překvapeni naším zpěvem, zbožností a církevními obřady. Po

mši svaté byla u pomníku zesnulých hasičů položena pocta a věnec. Vzpomínkový projev pronesl starosta jednotky OSP Franciszek Sitek, který zdůraznil obětavost služby hasičů bez ohledu na národnost. Večer se konal tradiční hasičský průvod (capstrzyk): pochod s pochodněmi ulicemi Pietrowic. Následovala společná večeře na hasičské zbrojnici a taneční zábava za zvuků dechovky Pietrowice. V neděli ráno kolem deváté hodiny se hosté z Wiefelstede rozloučili. Povodeň století začala 5. července rozvodněním řeky Odry v Ratiboři.

Hasiči se účastní náboženských obřadů. Na snímku jsou Jerzy Plura, ...? a Henryk Paleta s hasičským praporem během koňského průvodu. Na druhé fotografii Roland Gotzmann (Rzehożek), Tomasz Smuda a Henryk Gotzmann vyjíždějí v hasičských uniformách na koňské procesí (kolem roku 1997).

1998 Ve čtvrtek 17. září odpoledne se skupina hasičů a jejich manželek vydala autobusem na návštěvu německých hasičů v Metjendorfu (Ameland v severním Německu). Pietrowičtí hasiči tam byli pozváni na oslavu 70. výročí založení místního hasičského sboru (FF Metjendorf). Před šesti lety nám darovali hasičské auto „Magirus” a od té doby jsme v častém kontaktu.

1999 Dne 27. června se jednotka podílela na likvidaci požáru stodoly v ZD Kornice. Příčinou požáru bylo samovznícení špatně vysušeného sena přineseného do stodoly.

20. listopadu byl v kostele Svatého Kříže uveden do provozu moderní poplašný systém, který zejména v noci vysílá rádiové zprávy o všem, co se v kostele děje. Po krutém vloupání do kostela a rozsáhlých škodách bylo potřeba tento náš velký poklad zabezpečit.

2000 U příležitosti jubilejního roku se hasiči z celé obce Pietrowice Wielkie vydali na pouť do „jubilejního kostela” u Svatého Kříže. U polního oltáře stálo sedm hasičských praporů. Po mši svaté byly obnoveny sliby a Svatý Kříž byl uctěn průvodem. Kázání pronesl farář Ludwik Dziech, iniciátor této pouti, a slavnostní proslov přednesl Franciszek Sitek. Po slavnosti se hasiči sešli u studánky na občerstvení. Po celou dobu hrála dechová kapela. Zvyk každoroční pouti hasičů z naší obce trvá dodnes. Koná se vždy poslední sobota v květnu. S nápadem „prodloužit” tyto poutě po jubilejním roce přišel hasič Franciszek Sitek.

Představenstvo OSP, stojící: Józef Marcinek, Henryk Paleta, Kazimierz Kraiński, Paweł Wycisk, sedící: Wilibald Newerla, Gerard Pientka, Eryk Manderla, Jerzy Bulok, Ginter Gogolin, Henryk Marcinek, Jan Herud

2001 Na zasedání, které se konalo 21. ledna, bylo zvoleno představenstvo ve složení: Ginter Gogolin (starosta), Jan Herud (velitel), Henryk Marcinek (zástupce starosty), Eryk Manderla (zástupce velitele), Józef Marcinek (tajemník), Gerard Pientka (pokladník), Róża Paleta (kronikář), Wilibald Newerla a Paweł Wycisk. Revizní komise pracovala ve složení Jan Cyfka (předseda), Józef Marcinek a Engelbert Weczerek. Z 80 členů hasičského sboru bylo na schůzi přítomno 41. V letošním roce uspořádal OSP Pietrowice 3 koncerty pro mládež. Na prvním z nich byla ná-

Soutěžní družstvo mládeže

vštevnost až 3 000 fanoušků. V Pietrowicích vystoupily tyto kapely: Łzy, Varius Manx, Stachursky, Ich Troje, Bajm. Během roku vyjžděli hasiči ke 2 požárům a 4 událostem. V létě hasiči společně s obyvateli provedli pátrací akci po pohřešovaném obyvateli Pietrowic.

2002 Ve dnech 12., 13. a 14. července uspořádala jednotka koncerty těchto kapel: D- Bomb, Kaja Paschalska, Sami.

V listopadu byla zahájena rekonstrukce hasičské zbrojnice, která zahrnovala výměnu střechy, ústředního topení a zateplení hasičské zbrojnice. Pultová střecha byla přeměněna na nepravidelnou sedlovou střechu. Strmější strana obrácená ke vchodu do hasičské stanice byla pokryta

Rozšíření hasičské stanice

červenými taškami. Z černých tašek byl položen nápis: „OSP Pietrowice Wlk.“, viditelný z dálky. Vedení stavební firmy předsedou Gintrem Gogolinem a jeho synem Patrykem rozhodně přispělo k obnově hasičské stanice. Střešní tašky získal předseda

zdarma od zastoupení firmy Brass, práce na stavbě byla většinou zdarma. Hasiči se na ní významně podíleli. Na schodišti bylo dřevěné obložení nahrazeno keramickými dlaždicemi, které zakoupil starosta sboru. Obec získala finanční prostředky na zateplení celé budovy.

16. listopadu se v pietrowické hasičské zbrojnici konalo okresní setkání hasičských veteránů ratibořského okresu. Hasiči byli vysláni ke 4 požárům.

Obecní soutěž 2002.

2003 Ve dnech 13., 14. a 15. června se hasiči z Pietrowic vydali na oslavy 75. výročí založení FF Metjendorf v Dolním Sasku.

B. S., učitel na gymnáziu v Pietrowicích a zároveň dobrovolný hasič, podal žádost na Euroregion Silesia o finanční podporu na některé aktivity související se společným evropským dědictvím. Předmětem této žádosti je projekt s názvem „Tři kultury v jednom - 2. část“. Vzhledem k tomu, že většinu Sboru mladých hasičů v Pietrowicích Wielkich tvořili studenti středních škol, projekt počítal také se setkáním a školením hasičů z Polska a České republiky. Poprvé se hasiči a hasičky z obou stran hranice setkali na konci června 2003. Tehdy se uskutečnilo tradiční vícedenní soustředění mladých hasičů obcí. Poslední den tohoto soustředění, které se konalo v budově pietrowické školy, přijel do Pietrowic Sbor mladých hasičů ze Sudic (sousední obce, ale *na druhé straně hranice*). Přijeli se svým hasičským autem a předvedli nám „český“ útok hasičského sboru. Obdivovali jsme jejich rychlost a přesnost. Po společném obědě ve školní jídelně jsme se vydali na výlet do státního Hasičského záchranného sboru v Ratiboři. Chlapce zajímala především hasičská auta a jejich vybavení. Nakonec jsme se vydali do mini ZOO v Oboře a prošli si naučnou stezku v arboretu. V neděli 6. července se všechna družstva mladých hasičů sešla na obecní hasičské soutěži v Pietrowicích Wielkich. V sobotu 20. září vyjeli hasiči a hasičky do zahradničí za svými kolegy z České republiky. Prvním bodem programu byla návštěva spráteného SDH v Sudicích. Starosta Sudic František Petroš

Dárek od německých hasičů

Jubilejní jezdecký předvoj

všechny velmi srdečně přijal. Celá naše skupina si mohla prohlédnout dvě česká hasičská auta a další techniku, kterou jednotka vlastní. Na velkou tabuli jsme napsali krátký česko-polský slovníček hasičských pojmů. Poté jsme odjeli do Opavy, abychom navštívili tamní jednotku státního Hasičského záchranného sboru. Celou hasičskou stanicí nás provedl místní hasič. Prohlédli jsme si garáže, ve kterých bylo umístěno 12 aut a jejich vybavení. Poté jsme navštívili velitelské centrum, jídelnu a tělocvičnu. Poté jsme se vydali do Hradce nad Moravicí, půvabného města se zámekem položeným na kopci. Zde se podle legendy setkala česká kněžna Doubravka s polským panovníkem Měškem. Jedním

Slavnostní apel

Pochod vesnici

z plodů projektu je brožura „ABC mladých hasičů“.

120. výročí založení OSP bylo bohatě oslaveno ve dnech 11.-13. července. V pátek se konal koncert, na kterém vystoupily skupiny Apogeum, Golec Orkiestra a Łzy. V sobotu se oficiálních oslav zúčastnil zástupce vrchního velitele hasičů ve Varšavě, brigádní generál Piotr Buk. Od hasičů z Německa jsme obdrželi darem nákladní automobil Mercedes 1113 GBA 3,2/16. V neděli se konala slavnostní mše k výročí, po níž následoval apel (památka) padlých a zesnulých hasičů. Po společném obědě v hasičárně se oslava přesunula na náměstí před OD, kde hasičská slavnost pokračovala v plné parádě. Organizačně vše proběhlo na jedničku.

OSP Pietrowice byla se svými 3 vozy na požární zbrojnici první dobrovolnou jednotkou typu S3 v okrese Ratiboř.

Hasiči byli vysláni k 11 požárům a 1 události.

2004 10. června k večeru na Boží Tělo během silné bouřky udeřil blesk do stodoly Pawła Łaty. Zároveň došlo k výpadku elektrické sítě, což zneumožnilo zalarmovat hasiče. Mnoho hasičů však dorazilo na místo požáru „na záři“ poté, co zaslechli signály aut vyjíždějících z hasičské stanice. Stodola shořela do základů, ale stodoly sousedů byly zachráněny. Celkem jednotka uskutečnila výjezdy ke 14 požárům a třem událostem.

Dne 23. června se v budově školy v Pietrowicích Wielkich konalo cvičení „evakuace školy“. Na cvičení dohlížel kapitán Roland Kotula z Hasičského záchranného sboru v Ratiboři. Cvičení se zúčastnila OSP Pietrowice, která evakuovala skupinu žáků oknem pomocí žebříků. Po úplné evakuaci školy se žáci vydali na dvůr u tělocvičny, aby sledovali činnost svých kolegů, členů tamních hasičských sborů mládeže. Mladí hasiči nejprve předvedli, jak se obsluhuje ruční hydronetku, a poté postupnými úseky proběhla patra vnitřní hydrantové sítě. Vodní proud byl veden přes okno [jsou zde fotografie]. Nakonec oddíl hasičů z OSP Pietrowice předvedl ukázkou hašení stohu slámy pomocí pěny.

2005 V průběhu roku vyjížděli hasiči k 11 požárům a 3 událostem. Na nákup komunikačního vybavení byla použita dotace ze státního rozpočtu ve výši 47 000 zł. V tomto roce byl uspořádán koncert skupin Novospace, Ivan a Delfin. Shrneme-li celé pětileté funkční období, vybralo představenstvo z pořádání koncertů a ze sbírek při distribuci kalendářů při-

bližně 350 000 zł. Tato částka byla použita na rekonstrukci hasičské zbrojnice a zlepšení její funkčnosti.

2006 Dne 8. ledna 2006 se konala výroční schůze. Bylo zvoleno představenstvo ve složení: Ginter Gogolin (starosta), Jan Herud (velitel), Henryk Marcinek (zástupce starosty), Hubert Herud (zástupce velitele), Józef Marcinek (tajemník), Gerard Pientka (pokladník). Do revizní komise byli zvoleni Jan Cyfka (předseda), Józef Marcinek (místopředseda), Piotr Marcinek (tajemník). Na schůzi bylo přítomno 48 hasičů. Dne 4. února 2006 zemřel dlouholetý předseda revizní komise OSP v Pietrowicích, Jan Cyfka. Na obecním sjezdu 14. února 2006 byl obecním starostou svazu OSP zvolen velitel Jan Herud. Dne 24. června se delegace hasičů vydala blahopřát na Abrahama (50. narozeniny), hasičskému kaplanovi otci Marcelimu, františkánovi v klášteře v Krzyżanowicích.

Z vlastních prostředků byly zakoupeny vycházkové uniformy a elektrický kotel. Generátor, kotoučová pila na beton, čtyři sady kasárenských uniforem a hadice W75 byly pořízeny z prostředků místní samosprávy a krajských finančních prostředků. Generátor 380 V o výkonu 5 KW byl získán od jednotky Freiwillige Feuerwehr v Liederbachu.

Na přelomu dubna a května nás navštívili hasiči z Metjendorfu. Autobusem přijelo asi 25 osob, které hostily jejich hasičské rodiny. Zúčastnili se tradiční květnové oslavy svatého Floriána. V sobotu se v 18:00 zúčastnili mše svaté za hasiče. Po mši následoval apel padlých u památníku zemřelých hasičů se slavnostním projevem velitele Jana Heruda. Následoval tradiční pochod s pochodněmi a orchestrem, Fakellzug. Družstvo pochodujících hasičů se vždy zastaví před domem nejstaršího hasiče a orchestr zahraje „sto let“. Na závěr bylo v hasičárně malé občerstvení s hudbou.

Na hasičské soutěži, která se konala 28. května v Krowiarkách, obsadili senioři 5. místo. V červenci byla na hřišti Start uspořádána hasičská slavnost. V září byla na hřišti Start jednotka z Pietrowic hlavním pořadatelem okresní hasičské soutěže. Obec Pietrowice reprezentovala jednotka ze Żerdzin, která obsadila 5. místo.

Dne 24. srpna v 10:56 vyjeli tři hasiči k požáru velkého stohu slámy v Kornicích. Velké ztráty utrpělo ZD Kornice. Dne 1. prosince před sedmou hodinou ranní jsme byli povoláni k zatopenému sklepu na ulici Fabryczna 17a (dům Liberů). Příčinou zaplavení bylo

prasklé vodovodní potrubí. Zásahu se zúčastnili: Bartłomiej Waszek (2x), Dariusz Rusnarczyk (2x), Jan Herud, Marek Masny, Damian Wieder. Základní kurz absolvovali: Marek Jokel, Damian Przewośnik, Daniel Pientka, Gothard Wieder a kurz zdravotníka Jan Herud a Dariusz Rusnarczyk. V uplynulém roce se uskutečnilo 10 zasedání představenstva. Na svatodušní pondělí provedl Hasičský záchranný sbor v Ratiboři kontrolu bojové připravenosti naší jednotky, která je v národním systému. Po příjezdu komise aktivovala poplachovou sirénu a ... První vozidlo vyjelo po 3,5 minutách a druhé po 4 minutách. Zúčastnili jsme se pořádkových služeb při: koňském průvodu, ekotrzích, průvodu Božího Těla, cyklistických závodech a při Svatokřížských odpustech. Stejně jako v předchozích letech se naše jednotka aktivně zapojila do distribuce potravin z Evropské potravinové banky nejchudším obyvatelům naší obce. Na konci roku naši hasiči v uniformách tradičně navštívili obyvatele Pietrowic, přednesli novoroční přání a darovali kalendáře. Obyvatelé jim jako poděkování nabídli dobrovolné dary.

2007 Dne 7. ledna 2007 se konala výroční schůze, které se zúčastnilo 32 hasičů a 5 hostů. V uplynulém roce obecní úřad zakoupil ojeté hasičské auto z Německa (Mercedes 1622, typ GCBA5 /24), základnovou stanici s GSM modulem pro poplachový systém (s dotací od KSRG – národní záchranný a požární systém), 16 kukel a oblek proti bodavému hmyzu. V září byl vůz převezen z Kolína nad Rýnem. Vozidlo vyrobené v roce 1986 může převážet tři hasiče a 5 tun vody. Nahradilo opotřebovaný vůz Jelcz. Damian Wieder, Roland Gotzmann a Jan Herud absolvovali kurz obsluhy vzduchové techniky. Kurz obsluhy zařízení absolvovali Gotard Wieder a Marek Jokel. V letošním roce vznikla nová mládežnická družstva chlapců a dívek.

Na obecní soutěži v Samborowicích obsadili senioři stejně jako dvě mládežnická družstva třetí místo. V červnu se sekce OSP z Pietrowic ve složení: Gothard Wieder, Damian Przewośnik, Daniel Pientka, Marek Jokel a Jan Herud, zúčastnila mezinárodního hasičského cvičení v Sudicích. Z Polska se zúčastnili také hasiči z Bojanowa a Sudole. Jeden z hasičů z Bojanowa si s sebou nechal průkaz totožnosti, doklad mu na hranice přinesla až jeho manželka. Polsko vstoupilo do Schengenu 23. prosince téhož roku. V červenci jsme se zúčastnili soutěže hasičských stříkaček tažených koňmi v Bieńkowicích.

Dne 3. března v půl druhé odpoledne jsme čerpali vodu ze sklepa na ulici Świątokrzyska 5. Dne 17. dubna v půl desáté dopoledne jsme společně s hasiči z Kornic hasili hořící strom na Pulowě. Dne 11. května v 15:44 jsme byli povoláni k odstranění polámaných větví na silnici Maków – Raków. Na místo vyjelo šest hasičů ve dvou autech. Dne 21. června v osm hodin večer jsme odstraňovali spadlý strom z ulice Janowska v Pietrowicích (u zdravotního střediska). 23. července v 10:11 jsme vyjeli k požáru trávy na bývalém řepném poli u Kornic. Dne 14. srpna v devět hodin večer hořela pustina (křoví) u rybníků na ulici 1. Armii. Dne 5. září vyjeli 4 hasiči k požáru sila na piliny v Pawłowě. Dne 19. října v 17:11 vyjelo 7 hasičů ve dvou autech k požáru bytu v 1. patře v ulici 1. máje (u kostela). Jednalo se o první požár, na který byli hasiči z Pietrowic upozorněni prostřednictvím SMS. Na zbrojnici se sjela velmi početná skupina hasičů, kterou přivolal tento nový poplašný systém. Záchraně akce se zúčastnili Damian Wieder, Gotard Wieder, Jan Herud, Dariusz Rusnarczyk, Barłomiej Waszek, Józef Marcinek, Piotr Marcinek, Marek Masny, Andrzej Herud a Ginter Gogolin. Na oslavách Dne dětí mládežnické družstvo předvedlo ukázkou svých dovedností.

2008 Výroční schůze se konala 6. ledna 2008 za účasti 47 hasičů a hasiček a 6 hostů. Pro hasičskou zbrojnici byly zakoupeny: 2 obleky proti bodavému hmyzu, 2 obleky typu USP, turbo proudnice, hadice W52 - 12 kusů, 3 vycházkové uniformy. Byla vyměněna garážová vrata, vydlážděno prostranství před hasičskou zbrojnicí, natřena vnější fasáda. V garážích

Vystoupení skupiny ŁZY

jsou 3 vozidla: těžké, střední a lehké (dva Mercedesy a jeden Magirus).

Dne 26. ledna v půl osmé ráno vyjeli 3 hasiči k neutralizaci olejové skvrny na ulici Raciborská. A 7. března v 17.45 hodin likvidovala 2 auta se 7 hasiči požár trávy u silnice do Cyprza-

nówa. Dne 19. března náhle zemřel dlouholetý farář v Pietrowicích, kněz prelát Ludwik Dziech. Čestného člena pietrowického hasičského sboru odnesli do hrobu hasiči. Dne 22. března zemřel ve věku 47 let starší aspirant Gerard Wranik z Hasičského záchranného sboru v Ratiboři, dlouholetý opatrovník dobrovolných hasičů obce Pietrowice Wielkie. Na jeho pohřeb do Krzyżanowic jsme se vydali s vlajkovou četou. Dne 30. dubna odešel do důchodu dlouholetý velitel Hasičského záchranného sboru v Ratiboři, starší brigadiér Andrzej Brzozowski. Na Velikonoční pondělí se tři hasiči zúčastnili pořádkové služby při koňském procesí. Po smrti faráře L. Dziecha se koňské procesí mohlo vrátit ke své tradiční dlouhé obchůzce polí. Dne 10. května jsme se zúčastnili pořádkové služby na ekotrzích. Během dvou dnů bylo na každé ze čtyř denních směn přítomno 24 hasičů. V květnu byla naše jednotka zaregistrována u soudu v Hlivicích jako veřejně prospěšná organizace, od této chvíle můžete jednotce věnovat 1 % ze svých daní.

V červenci jsme dva dny slavili 125. výročí založení hasičského sboru. Jubilejní mši svatou koncelebrovali apoštolský protonotář Marian Zagan z Markowic, hasičský kaplan otec Marcelli a farář z Pietrowic páter Damian Rangosz. Během obřadu byl posvěcen náš nový Mercedes. Obec ho zakoupila ho v Kolíně nad Rýnem od tamních profesionálních hasičů. Jednalo se o těžké hasičské vozidlo Mercedes 1622 GCBA 5/24. Letitý Jelcz byl vyřazen. Dvoudenní oslavy poctili svou přítomností Marek Trombski, místopředseda představenstva Polského svazu OSP, Marian Indeka, ředitel Úřadu vojvodské rady, Henryk Siedlaczek, poslanec, Andrzej Chroboczek, místostarosta, a další. Přítomna byla také

**Pamětní desky partnerství
s hasičským sborem v Metjendorfu**

**Pohřeb faráře
P. Ludwika Dziecha**

třicetičlenná delegace hasičů z Metjendorfu. Na slavnosti vystoupila kapela „Łzy”.

V srpnu se dvanáctičlenná delegace hasičů z Pietrowic vydala na návštěvu Německa. Byli jsme pozváni na oslavy 80. výročí založení hasičského sboru v Metjendorfu a 15. výročí založení jejich mládežnického družstva. Škoda, že nás jelo tak málo. Byli jsme tam také na pohřbu bývalého předsedy místní obecní rady a přítele hasičů Friedricha Rippena.

Dne 4. srpna ve 14:20 jsme na ulici Mickiewicza 15 odstranili lokální nebezpečí, a to sršní hnízdo. Dne 6. srpna jsme likvidovali požár kombajnu Franka Majnusze v Pawłowě. Dne 7. srpna jsme likvidovali sršní hnízdo na ulici Mickiewicza. Dne 15. srpna v 9 hodin ráno jsme sbírali bláto na silnici v Pawłowě. Byla to první bojová cesta našeho nového mercedesu. Dne 18. srpna ve 20:00 jsme odstranili sršní hnízdo na půdě v Amandowě. Stejná situace nastala 21. srpna v Amandowě, ale v jiné budově. Odtud jsme se vydali do Szonowic, abychom i tam odstranili sršní hnízdo. Dne 21. srpna zemřel Franciszek Sitek, dlouholetý člen

hasičského sboru v Pietrowicích. Na hřbitov jsme ho odvezli na starodávné stříkačce tažené koňmi. Pohřbu se zúčastnilo šest vlajkových čet. Dne 4. září v osm hodin ráno vyjeli tři hasiči k požáru stohu slámy v Raciborské ulici. Hořela sláma na poli ZD Cyprzanów (v Pobiehowě). Téhož dne večer vyjelo k hašení stohu slámy šest hasičů ve dvou autech. Dne 12. září jsme se zúčastnili cvičení KSRG v lese u Sierakowic v okrese Hlívce. Dne 1. listopadu vyjelo šest hasičů ve dvou autech k hašení stohu slámy v Pawłowě. Dne 8. listopadu v půl páté ráno vyjelo šest hasičů ve dvou autech k požáru stodoly v Makowě. Dne 30. listopadu ve 12:45 jsme vyjeli do Gródczanek k odstranění spadlého stromu.. Na záchranných operacích se podíleli: Damian Wieder (11krát), Jan Herud (11krát), Ginter Gogolin (9krát), Marek Masny (9krát), Daniel Pientka (9krát), Dariusz Rusnarczyk (9krát), Patryk Gogolin (7krát), Bartłomiej Waszek (7krát), Józef Marcinek (5krát).

Tábora pro mládež v Osoblaze se zúčastnilo 12 hasičů a hasiček a jeden instruktor. Na městské soutěži, které se zúčastnila tři družstva, obsadili senioři 4. místo a družstva mládeže 1. a 4. místo. Na okresní soutěži v Rudách obsadilo mládežnické družstvo 5. místo. Uspořádána byla také silvestrovská zábava.

Služba u dobrovolných hasičů podporučíka **Franciszka Sitka** (1928-2008)

Do OSP Kornice vstoupil v roce 1942 a členem OSP Kornice byl od roku 1942 do roku 1950. Stal se velitelem oddílu, absolvoval velitelský kurz ve Vojenské hasičské škole v Nise. V letech 1950 až 1960 byl členem závodního OSP u Závodu na výrobu lnu v Pietrowicích Wielkich. Stal se velitelem směny a absolvoval kurz pro mladší techniky na Vojenské hasičské škole v Nise. V letech 1960-1972 byl velitelem civilní obrany v Gromadě Pietrowice Wielkie a členem Okresního představenstva svazu OSP v Ratiboři. V letech 1973-1996 byl předsedou Obecního představenstva svazu OSP obce Pietrowice Wielkie a v letech 1996-2001 místopředsedou Obecního představenstva svazu OSP obce Pietrowice Wielkie. V roce 2002 se naposledy zúčastnil výročních schůzí OSP obce Pietrowice Wielkie, na kterých vždy vystupoval, a první takové „turné“ po výročních schůzích uskutečnil v roce 1973. Do roku 2008 přednášel hlavní projevy při jubilejních oslavách OSP obce Pietrowice Wielkie (naposledy při jubileu v OSP Lekartów). Byl držitelem 11 státních a hasičských vyznamenání a řady čestných uznání.

JUBILEUSZ 125 LECIA OCHOTNICZEJ
W PIETROWICACH W
1883 - 2008

STRAŻY POŻARNEJ
WELKICH

2009 Dne 4. ledna 2009 se konala výroční schůze, které se zúčastnilo 46 členů a 8 hostů. Jednotka měla 64 členů, z toho: 39 aktivních, 6 čestných a 19 členů mládeže. Ve sledovaném období se uskutečnilo 7 schůzí rady. Hasičský záchranný sbor v Ratiboři provedl dvě kontroly. Z podzimní inspekce jsme obdrželi hodnocení známkou velmi dobrý.

4. února o půl jedné jsme v Kornicích na ulici Spacerowa odklízeli bláto. V té době se konalo oficiální otevření továrny na výrobu oken a chtěli, aby bylo průčelí podniku čisté. Dne 13. února ve 22 hodin jsme vytahovali auto z příkopu na Raciborské ulici. Dne 3. dubna jsme se zúčastnili požáru střechy sportovní haly v Pawłowě. Dne 18. dubna ve 13:11 osm hasičů se dvěma vozy hasilo stoh slámy v Pawłowě. Dne 18. května v půl šesté odpoledne jsme čerpali vodu ze zatopeného sklepa ve *Widonczy*. Dne 22. května řádila strašná vichřice, v 16:56 jsme odstraňovali spadlý strom ze silnice v Kornicích. O chvíli později v ZD Kornice silný vítr poškodil konstrukci stodoly. Hasiči strhli střechu stodoly, protože hrozilo její zřícení. Dne 25. května o půl jedné ráno jsme vyjeli k požáru stohu slámy v Pawłowě. Jednalo se o stejný seník, který hořel 18. dubna, tehdy jsme zachránili mnoho balíků slámy. Tentokrát shořely všechny balíky. Bylo to zlomyslné žhárství. Dne 8. června o půl druhé odpoledne jsme v Żerdzinách smývali bláto z vozovky. Dne 12. června ve tři hodiny odpoledne vyjelo šest hasičů ve dvou autech k požáru rodinného domu v Pawłowě. Požár si vyžádal život jednoho obyvatele domu. Dne 16. července ve tři hodiny odpoledne došlo k požáru neposečeného obilného pole na ulici Raciborská v Krowiarkách. Dne 8. srpna ve 20:17 hodin jsme likvidovali vosí hnízdo na ulici Nowa 7. Dne 17. srpna v 17:39 hodin vyjelo šest hasičů ve dvou autech k požáru na staré železniční rampě u nádraží. Téhož dne vyjeli tři hasiči v jednom autě k sršnímu hnízdu na ulici Mickiewicza. Dne 20. srpna ve 21:36 vyjelo devět hasičů ve třech autech k požáru v areálu bývalé rosírny. Hořely tam odpadky pohozené obyvateli. Přijely také dva hasičská auta z Cyprzanowa a jedna z Ratiboře. Dne 24. srpna po půlnoci vyjelo 14 hasičů ve třech autech k požáru stohu slámy v Żerdzinách. V sedm hodin ráno téhož dne vyjela další dvě auta k dohašení tohoto požáru, který vypukl v noci na dožínky. Dne 2. září v poledne jsme na pokyn starosty dováželi vodu do Pawłowa na ulici Rudnickou pro firmu pokládající asfalt. Téhož dne v osm hodin večer jsme odstranili kokon sršňů z půdy domu Jana Sitka na ulici Żeromskiego. Dne 16. září v sedm hodin večer jsme zasahovali u sršňů v ulici Wyzwolenia. Dne

10. prosince v půl jedenácté dopoledne jsme vyčistili most u Svatého kříže. Dne 16. prosince byli čtyři hasiči na úklidové službě při bourání komína bývalé rošírny. Dne 17. prosince v poledne vyjelo šest hasičů ve dvou autech k požáru rodinného domu v ulici Fabryczna 13.

Ve sledovaném období se naši hasiči zúčastnili mnoha kurzů a školení pořádaných na naší požární stanici pro všechny hasiče v obci. V dubnu absolvovali základní kurz: Joachim Kotula, Szymon Hawlicki, Marcin Masny. Kurz obsluhy prostředků na ochranu dýchacích cest absolvovali: Ginter Gogolin, Józef Marcinek, Marcin Woznica. Na podzim absolvovali kurz obsluhy benzinových pil: Hubert Herud, Gothard Wieder, Damian Przewosnik. A kurz obsluhy steromotorů absolvovali: Hubert Herud, Hubert Wilczek, Patryk Gogolin, Damian Przewosnik.

Ve sledovaném období byly pro hasičskou stanici zakoupeny: 4 kusy oblečení typu USP, 4 kusy pracovního oblečení, 5 párů pracovních bot „skuterů“, turbo proudnici galaxy. Ke stávajícímu selektivnímu poplachovému systému byly namontovány tři akustické sirény. Nové sirény jsou však špatně slyšitelné a prozatím dáváme přednost starým rotorovým sirénám. Od hasičů z Liederbachu jsme dostali darem teplákové soupravy a polokošile pro mládežnická družstva. V červnu jsme se rozloučili s naším kolegou Thomasem Smudem.

Při záchranných operacích se vyznamenali: Damian Wieder, Daniel Pientka, Zygfryd Wiczorek, Gothard Wieder, Marek Jokel, Marek Masny, Marcin Masny, Szymon Hawlicki, Sebastian Pientka, Bartłomiej Waszek, Joachim Kotula, Józef Marcinek, Karol Scholz, Ginter Gogolin, Damian Przewosnik, Patryk Gogolin a Jan Herud. Členové mládežnického družstva pomáhali připravit hasičskou stanici, auta a vybavení na kontrolu. Markus Marcinek se postaral o webové stránky hasičského sboru.

2010 Letošní rok byl mokrý. Už 14. února jsme čerpali vodu ze sklepa u Piechaczka na Střední ulici. Dne 17. května v deset hodin vyjeli čtyři hasiči v jednom autě čerpat vodu do zatopených Ciechowic. Dne 18. května v půl čtvrté ráno jsme byli upozorněni na povodeň v obecní části Zawodzie, v devět hodin ráno jsme čerpali vodu ze sklepa na Zawodziu č. 9. Téhož dne v půl páté odpoledne jsme vyjeli do Siedliska čerpat vodu ze zatopených oblastí. Tam jsme čerpali vodu kalovým motorovým čerpadlem dva dny. Akce se zúčastnilo sedm hasičů ve třech směnách. Sedm hasičů tam jelo ve třech autech. Druhý den v deset hodin dpo-

ledne jsme jeli čerpat vodu ze zatopeného sklepa v Lekartowě na ulici Raciborska. Téhož dne v poledne jsme již čerpali vodu ze sklepa na ulici Mickiewicza 29 v Pietrowicích. Dne 25. května jsme vyjeli do Grzegorzowic čerpat vodu ze zatopených sklepů a záplavových oblastí. Ten den pracovalo 24 našich hasičů. Dne 28. května v půl čtvrté odpoledne jsme čerpali vodu ze sklepa na ulici Mickiewicza 27. Dne 2. června v půl deváté dopoledne jsme vyjeli utěsnit násep v Krzanowicích pomocí pytlů s pískem. Poté jsme za poměrně dramatických okolností a na poslední chvíli evakuovali prasata na farmě hospodaře Jerzyho Kubaly. Podařilo se nám zachránit všechna prasata. Druhý den jsme odčerpávali vodu ze zatopeného sklepa v Lekartowě na ulici Raciborska 63. Na konci roku dostalo šest hasičů z Pietrowic dopis – poděkování od premiéra Tuska za účast při povodních. Dne 17. července v půl deváté večer, po bouřce, vyjelo pět hasičů v jednom autě k požáru stodoly Alojze Kubiczka v Makowě. Rychlý zásah makowských hasičů stodolu zachránil. Dne 16. září v sedm hodin večer jsme vyjeli k likvidaci sršňů ve zdravotním středisku a 22. září jsme likvidovali vosí hnízdo na půdě v ulici Daszyńskiego u Piotra Bugdola. Dne 20. října v půl desáté večer šest hasičů ve dvou autech likvidovalo požár stohu slámy v Żerdzinech. Dne 1. listopadu v pět hodin odpoledne hořel přístřešek se slámou severně od silnice Pietrowice-Kietrz. Šest hasičů tam vyjelo ve dvou autech. Následujícího dne v půl osmé večer vyjelo šest hasičů ve dvou autech k hořícím sazím v komíně na ulici Bończyka 11 (dříve Scholz). Komín byl tak rozpálený, že se ho nedalo dotknout. Dne 9. listopadu v sedm hodin ráno jsme vyjeli veliteli, kterému prasklé vodovodní potrubí zaplavovalo sklep.

O hasičskou zbrojnici se v uplynulém období jako vždy starali Renata a Wilibald Martzinkovi (zejména o kuchyň). V tomto volebním období pominula doba pronájmu sálu hasičské zbrojnice na svatby a jiné oslavy. Dříve se na pronájem sálu stála fronta, dnes se tak děje sporadicky. Po celé volební období se o památník padlých a zemřelých hasičů staraly Anna a Renata Pientkovi. Období končíme s počtem 42 aktivních členů, 6 čestných členů a 22 členů mládeže. V letošním roce jsme se zúčastnili noční soutěže v Bolesłavi (ženská a mužská sekce) a soutěže požárních stříkaček tažených koňmi v Bieńkowicích, poprvé s vlastními koňmi. V listopadu absolvovali základní kurz: Mateusz Muszalik a Tomasz Paleta. Z prostředků státního rozpočtu jsme zakoupili dva vzduchové přístroje typu AUER s čidly imobility, zdravotní vak PSP-

R1 a vypouštěcí hadice. Po povodních jsme obdrželi dotaci na doplnění popovodňových ztrát, za kterou jsme rovněž zakoupili hadice. Podařilo se nám také zakoupit kalové čerpadlo KOSHIN, KTH- 80X s výkonem 1 300 l/min. Z rozpočtu obce byly zakoupeny také další dva přístroje AUER. Starší aparáty typu FASER byly darovány do Samborowic a Pawłowa. Obec rovněž zakoupila 4 sady brodicích bot.

Shrnutí: Za celé pětileté funkční období mělo OSP Pietrowice **99** výjezdů, z toho 24 k požárům, 46 k lokálnímu ohrožení, jeden planý poplach a 28 výjezdů ke službám.

V neděli 12. ledna ve 13 hodin se v hasičské zbrojnici v Pietrowicích konala schůze. Četné osazenstvo sedělo za stoly uspořádanými do tvaru velkého obdélníku. Téměř všichni byli v uniformách. Jednu delší stranu obdélníku obsadili téměř výhradně mladí lidé: chlapci a dívky. Valná hromada změnila stanovy OSP: počet členů představenstva byl snížen z 11 na 9, oblast působení OSP byla rozšířena na celou republiku. Členům hasičské mládeže byl udělen odznak „Hasičské mládežnické družstvo“, starším a zasloužilým členům sboru byl udělen titul „Čestný hasič“ a medaile za dlouholetou službu. Erich Manderla byl navíc vyznamenán medailí Johannese Hellmana. Všechny zprávy (kromě zprávy revizní komise) přednesl velitel druh Jan Herud. Zpráva byla podrobně popsána: 18 akcí v roce 2010, dvě obecní cvičení (na *Sudzické ulici* a na náměstíčku u OD), noční soutěž, soutěž v požárním útoku s koňským potahem a cvičný poplach. Druh Markus založil webové stránky OSP Pietrowice Wielkie. Do devítičlenného představenstva kandidovalo jedenáct druhů. Nejvíce hlasů získal Jan Herud. Novým starostou se stal Bartłomiej Waszek a velitelem Jan Herud. Na závěr schůze vystoupili hosté. Na závěr představil kapitán Roland Kotula, zástupce Hasičského záchranného sboru v Ratiboři, situaci v okrese. V roce 2010 došlo k 1659 událostem (1008 v roce 2009). Během roku se událostí zúčastnilo 6 500 dobrovolných hasičů (3 400 v roce 2009).

2011 Dne 2. ledna 2011 bylo na výroční schůzi zvoleno nové, značně omlazené představenstvo: Bartłomiej Waszek (starosta), Dariusz Rusnarczyk (zástupce starosty), Jan Herud (velitel), Mateusz Zajdel (zástupce velitele), Paweł Rusnarczyk (pokladník), Markus Marcinek (tajemník) a členové představenstva: Sebastian Pientka, Daniel Pientka, Damian Przewosnik. Na podzim roku 2011 bylo schopno se akce zúčastnit **26** hasičů. Jednotka měla 74 členů, z toho 48 aktivních členů.

Exkurze do hasičského muzea v Mysłowicích

Exhumace Johanneše Hellmanna. Dne 10. listopadu 2011 se na Jeruzalémském hřbitově v Nise konal neobvyklý obřad. Byl zde znovu pohřben Johannes Hellmann, který zemřel v roce 1924. Téhož dne brzy ráno byl z hrobu umístěného na hřbitově svatého Rocha v Nise exhumován jeho popel. Poté byl v urně přenesen do smuteční kaple na Jeruzalémském hřbitově, která se pomalu začala plnit delegacemi hasičů z Polska, České republiky a Německa. Za doprovodu smyčcového kvarteta vykonali hasiči ze tří zemí čestnou stráž u malé rakve s Hellmannovým popelem. Přesně ve 14:00 zahájil smuteční obřad jeden ze šesti přítomných kněží. Poté se smuteční průvod více než 100 hasičů vydal do té části Jeruzalémského hřbitova, kde se nachází mimo jiné hrob Josefa von Eichendorfa, významného představitele německého romantismu. Byl zde také připraven hrob Johanneše Hellmanna, velkého hasiče. Postavu tohoto vynikajícího slezského hasiče načrtl nad jeho hrobem velitel hasičů v Nise, starší brigadiér Marek Makówka. Johannes Hellmann se narodil v roce 1840 v Sudicích, které tehdy patřily k ratibořskému okresu. Gymnázium absolvoval v Ratiboři a studia práv ve Vratislavi. Ve svém životě zastával různé vysoké funkce, mimo jiné byl zástupcem

primátora v Hlivicích a Nise (pol. Nysa). Svou vášní však byl dobrovolným hasičem, a právě tak realizoval svou lásku k bližnímu. Z různých záchranářských a sportovních spolků vytvořil sdružení dobrovolných hasičů ve Slezsku. Byl nejen vynikajícím organizátorem, ale také zručným spisovatelem: v roce 1893 sepsal pravidla a předpisy pro hasičská cvičení a v roce 1911 sestavil brožuru „Zlepšení požární ochrany v nížinných oblastech“. Byl také autorem „Slezského hasičského zpěvníku“, tvůrcem prvního hasičského pojištění a zakladatelem muzea v Nise.

Velmi dobře znal polský jazyk a přeložil do němčiny slezské lidové písně, které sebral Juliusz Roger z Rudy. Byl to tedy člověk velkého formátu a širokých zájmů. Ještě za jeho života zavedl v roce 1920 Spolek slezských hasičů Opolského vojvodství (Horní Slezsko) „Hellmannovu medaili“. Zemřel v roce 1924 v Nise a loučilo se s ním celé město a hasiči z celého Horního Slezska. Je nazýván otcem slezského hasičstva.

Po projevu velitele z Nisy promluvil ředitel hasičského muzea ve Fuldě (Německo), který byl poctěn, že mohl promluvit nad popelem tohoto velkého hasiče v tak

Vlajková četa z Pietrowic u hrobu Johannese Hellmanna, otce hasičů v Horním Slezsku narozeného v Sudicích. Vedle něj je hrob slezského básníka Josefa von Eichendorffa a jeho ženy Luisy. Tento významný romantický básník se narodil v Ľubowicích. Stojící zleva: Jan Herud (velitel), Dominika Taraszewska, Markus Marcinek a Klaudia Herud. 2011 – Nisa.

vznešené společnosti a v tak významném okamžiku. Řekl také, že evropští politici by si měli vzít příklad z hasičů a poučit se z jejich spolupráce. Na závěr svého projevu dojatý ředitel citoval Eichendorfovou báseň „Winternacht“ („Zimní noc“) a poděkoval všem, kteří tuto mezinárodní a historickou ceremonii připravili. Slavnostní ceremoniál zakončila Schumannova Večerní píseň hraná na trubku. Slavnosti se zúčastnili také hasiči ze Sudic – Hellmannova rodiště – a jejich kolegové zpoza hranic – hasiči z Pietrowic Wielkich. Na konec května příštího roku je v rámci oslav „Dnů Nisy“ plánováno vědecké zasedání o Johannesu Hellmannovi a jeho díle a také odhalení jeho náhrobního pomníku.

2012 Jednotka měla 47 aktivních členů, 20 členů mládežnických týmů a 10 čestných druhů. V tomto roce se uskutečnilo 12 schůzí rady. Vyjízďeli jsme k 13 požárům, 16 místním událostem, 9 cvičením a 8 služebním výjezdům. Dne 4. ledna v 17:27 hořel rodinný dům v Mlýnské ulici. Dne 4. února v 18:24 hořela stodola na silnici Svatého Kříže (od Spiewoku) a následující den jsme dohašovali slámu z této stodoly. Dne 18. února jsme čerpali vodu z kotelny farního kostela a 22. února v 10:30 jsme hasili požár kůlny u farního kostela. Dne 7. března ve 20:17 došlo k požáru slamníku u našeho velitele Jana Heruda. K akci vyjela dvě auta se šesti hasiči. Dne 9. března ve 21:54 vyjela tři auta s patnácti hasiči k požáru věže kostela v Pietrowicích. Hořící trám se naštěstí podařilo zlikvidovat v zárodku, ale prach a strach byl silný. Kouře vycházejícího z oken věže si všiml jeden z kněží vycházejících z fary ke svému autu. Ke kostelní věži se vydali farář Damian Rangosz, vikář Tomasz Wrona, diakon Łukasz Kosala a přijíždějící velitel hasičů Jan Herud. Ukázalo se, že hoří jeden trám zapaštěný do zdi ve výšce zavěšených zvonů. Jan Herud použil hasicí přístroj, který se však ukázal jako příliš slabý na to, aby oheň uhasil. Poté zalarmoval hasiče, kteří dorazili velmi rychle, protože hasiči něco opravovali v hasičárně, takže byli na místě. Díky účinnému hasičskému zásahu byla situace rychle pod kontrolou. Nakonec byl trám ohořelý v délce asi 2 m. Akce byla ukončena v 00.30 hodin v noci. Akce se zúčastnilo osm jednotek hasičů, včetně dvou z Ratiboře. Díky farníkům, kteří neustále sbírali vodu stékající z věže do nižších pater, voda do vnitřních prostor kostela nezatekla. Dne 15. března večer byl nahlášen požár popelnice u hřbitova. Dne 19. března v 10:57 jsme vyjeli k požáru domu v Krowiarkách. Dne 11. dubna v 18:00 jsme čerpali vodu ze zatopeného sklepa v ulici Konopnická 2. Dne 20. květ-

Požár kostelní věže v Pietrowicach Wielkich

na ve 13:30 jsme likvidovali požár suché trávy u železničního mostu u Janowic. Dne 18. června ve 21:15 hořel rodinný dům na konci ulice 1. Máje (u Sowy). Dne 1. července v poledne jsme dostali zprávu o dopravní nehodě v Kornicích. V měsících červenci, srpnu a září jsme byli 10krát voláni k odstranění sršních a vosích hnízd v celé obci Pietrowice Wielkie. Dne 5. srpna v 18:06 jsme ve dvou autech likvidovali požár stohu slámy u ulice K. Miarki (sláma od Andrzeje Heruda). Dne 25. září v 19:10 jsme hasili požár stohu slámy u Makowa. Dne 10. října ve 12:36 došlo k požáru v Żerdzinách na ulici Widokowa, na pozemku rodiny Labudových. Pravděpodobně nedbalost dělníků, kteří pokládali na střechu novou horkou střešní krytinu, způsobila požár hospodářské budovy se slámou. Na místo přijely dva vozy státních hasičů z Ratiboře pod velením Rolanda Kotuly, vůz ze Żerdzin (Bernard Franciczek) a vůz z Pietrowic (Zygfryd Wieczorek). K hořící slámě v podkroví budovy se hasiči kvůli silnému zakouření dostali pouze v dýchacích přístrojích. Celkem se vystřídalo 5-6 hasičských dvojic hasících v dýchacích přístrojích. Zásah trval více než 2 hodiny. Byla použita voda z nádrží na autech a z hydrantové sítě. Na všech událostech se podílelo 134 (někteří i vícekrát) našich hasičů po dobu 390 hodin. Akcí se účastnili Damian Przewosnik, Daniel Pientka, Paweł a Dariusz Rusnarczyk, Mateusz a Marcin Zajdel, Sebastian Pientka, Hubert a Jan Herudovi, Damian

a Gothard Wiederovi, Andrzej Herud, Krystian Herud, Marek Jokel, Joachim Kotula, Roland Gotzmann, Klaudia Herudová, Dominika Taraszewska, Zygfryd Wieczorek.

Kromě záchranných operací jsme se věnovali také pořádkové službě: V průběhu ekotrů mělo 20 hasičů po dva dny službu na parkovišti u nádraží. Deset hasičů mělo službu při koňském procesí a šest při dožínkách. Na koňském trhu měli službu vždy 2krát čtyři hasiči. A na slavnosti odpustu u Svatého Kříže mělo službu pět hasičů (v květnu a v září).

22. března jsme byli na cvičení odřadu v Ratiboři, které se konalo v továrně Mieszko. Dne 24. dubna jsme se zúčastnili obecního cvičení pořádaného u kostela Svatého Kříže. Obecným předpokladem cvičení bylo přivést vodu z řeky Troji do blízkosti kostela. Pořádali jsme také cvičení vycházející z tradice: v úterý po Velikonocích a v pondělí po krmaši (5. listopadu). Na Obecní hasičskou soutěž pořádanou OSP Samborowice jsme vyslali čtyři družstva: družstvo starších, které obsadilo 11. místo, družstvo žen, které obsadilo 3. místo, a dvě družstva mládeže, která obsadila 2. a 3. místo. Dále jsme se zúčastnili soutěže požárních stříkaček tažených koňmi v Bieńkowicích, obecní soutěže v Krzyżkowicích a noční soutěže v Bolesławi. Z iniciativy velitele Jana Heruda vznikl v naší jednotce v tomto roce šestnáctičlenný reprezentační pododdíl mládeže. Své dovednosti předvedl na jubilejním ročníku v Samborowicích a na zámku v Ratiboři při první požární noc. Dne 13. května jsme se zúčastnili hasičské pouti na Horu svaté Anny a 19. května každoroční pouti ke kostelu svatého Kříže. Dne 26. května se v Nise konalo slavnostní odhalení sochy Johannese Hellmanna, kterého se zúčastnila naše delegace i s praporem. V květnu a říjnu provedl Hasičský záchranný sbor v Ratiboři kontroly na našem pracovišti. Naši hasiči absolvovali v tomto roce řadu školení. V lednu proběhl kurz zdravotnických záchranářů, kterého se zúčastnil Mateusz Zajdel. V dubnu se šest hasičů zúčastnilo kurzu příjmu vrtulníku letecké záchranné služby (LPR). V květnu a říjnu se konaly kurzy základního výcviku hasičů, kterých se zúčastnili tři druhové. Listopadový kurz pro velitele OSP absolvovali dva naši hasiči. Technického záchranářského kurzu se zúčastnilo devět hasičů a hasiček z Pietrowic. Tento kurz poprvé probíhal prostřednictvím platformy E Learning, tzn. že teorii bylo nutné se naučit na internetu, zatímco na velitelství Hasičského záchranného sboru v Ratiboři probíhalo pouze

cvičení a zkouška. Za peníze získané ze státního rozpočtu (5500 zł) jsme zakoupili 10 zásahových přileb, 6 opasků a svítilny. Z rozpočtu OSP jsme zakoupili 3 společenské uniformy. V jarních měsících jsme provedli zásadní rekonstrukci sálu, kuchyně a chodby. Materiál na rekonstrukci zakoupila obec a hasiči veškeré práce provedli v rámci veřejně prospěšných prací. V červenci byly z pověření obce provedeny opravy v garážích: výměna podlahy, elektroinstalace a výměna ovládní vrat. Ostatní práce: omítky, malování a obklady provedli hasiči zdarma. Při těchto pracích se vyznamenali např.: Damian Przewosnik, Daniel Pientka, Marcin a Mateusz Zajdel, Paweł Rusnarczyk, Markus Marcinek, Mateusz Muszalik, Damian Herud, Klaudia Herud, Dominika Taraszewska, Sandra Kurka, Edyta Zachwey, Agata Cichoń, Karolina Rusnak, Paulina Bokwa, Michał Wilczek, Daniel Krybus, Paweł Ziegler, Dawid Rutyna, Adam Moc, Rafał Piszczek, Daniel Kycia, Gothard Wieder, Jan Herud a Bartłomiej Waszek. V prosinci zemřel bývalý velitel naší jednotky Erik Manderla (1940-2012). U jeho rakve se sešlo osm praporů a více než 100 hasičů z naší obce a okresu Ratiboř. Je třetím hasičem z Pietrowic, který byl vyznamenán Zlatým odznakem Polského hasičského svazu. Podle tradice naši hasiči v předvánočních dnech navštěvovali obyvatele Pietrowic a rozdávali jim kalendáře a přání k Vánocům a Novému roku. Děkujeme obyvatelům za jejich dobrovolné dary. Spolupráce s obecním a okresním úřadem a státním hasičským sborem probíhala dobře.

2013 U příležitosti 130. výročí založení hasičského sboru v Pietrowicích Wielkich jsme uspořádali výstavu, na které jste si mohli prohlédnout desítky starých fotografií a přečíst několik stránek o historii hasičského sboru.

U příležitosti jubilea hasiči z německého Aschaffenburgu přivezli Mercedes 1113 GAM 16/8, který nahradil opotřebovaný Magirus. Zpestřením hasičských oslav pořádaných k výročí byla ukázka parní hasičí stříkačky z Hradce nad Moravicí. Hasičský sbor byl v Hradci založen již v roce 1871. V roce 1907 byl zakoupen jednoválcový parní hasičský automobil od vídeňské firmy Kernreuter. Hasičskou stříkačku posvětil 1. listopadu páter Tomáš Klein a kmotrou stříkačky se stala kněžna Matylda, manželka knížete Karla von Lichnovský (1860-1928), pána hradeckého zámku. Kníže Karel byl vzdělaným diplomatem, německým velvyslancem v Anglii. Byl snad jediným německým politi-

Předání vozu

Pochod hasičů

Naše hasičské vozy

Nejstarší
stříkačka

Nejstarší bojové
vozidlo Magirus

Slavnostní mše

Čestná stráž

kem, který se důrazně postavil proti rozpoutání první světové války. Dočkal se domácího vězení na zámku v Chuchelné. Zatčení nařídil německý císař, knížecí přítel. Lichnovští vlastnili také statky v Chuchelné, Krzyżanowicích a Borucině. Stříkačka poháněná párou mohla dosáhnout tlaku vody až 11 atmosfér; doba dosažení plné bojové pohotovosti byla 15 minut. V 70. letech 20. století prošla parní stříkačka důkladnou modernizací a v kategorii parních hasičských stříkaček drží světové re-

kordy v dálkové dodávce vody a v čerpání vody na výšku. V současné době má hasičský záchranný sbor v Hradci ve svém vozovém parku požární automobil MANCAS 1.

V roce 2013 se Mateusz Zajdel po maturitě stal vedoucím na táboře mladých hasičů v Samborowicích. Úspěšně vedl výcvik. Předtím byl Mateusz v roce 2008 na hasičském táboře v Osoblaze (Česká republika). Byl velitelem pododdílu mládeže v OSP Pietrowice Wielkie. V té době ještě nevěděl, zda se stane hasičem, nebo knězem. Po maturitě se definitivně rozhodl pro vstup do kněžského semináře.

2014 V průběhu roku se uskutečnilo 23 výjezdů. V neděli 22. června kolem poledne jsme byli přivoláni k požáru bytu v panelovém domě *u Anoka*, poblíž bývalé rosinry. Byli jsme tehdy s „čestnou stráží“ na oslavách 125. výročí založení OSP Maków. Ve firmě Rafako proběhlo cvičení Národního hasičského a záchranného systému. Dne 2. května proběhla prověrka bojové připravenosti s výjezdem do Chempestu v Lekartowě. Paweł Cygler zvítězil v obecním a okresním kole Turnaje v požárních znalostech. V krajských eliminacích obsadil druhé místo a kvalifikoval se do celostátního finále v Siewierzu. Na obecní soutěži poprvé soutěžila všechna družstva na jednom čerpadle. Hasičský sbor Pietrowice postavil na start dvě družstva starších. V srpnu jsme se rozloučili s velitelem hasičů Jerzym Bulokem (1925-2014). „Ich hatt einen Kameraden, Einen besseren finst du nicht - (Měl jsem kamaráda, lepšího než on nenajdeš) - těmito slovy vojenské písně se na pohřbu rozloučil s druhem Jerzym Bulokem velitel Jan Herud. Už jako mladého chlapce ho fascinovala uniforma, a tak nastoupil do poddůstojnické školy v Kostrzyně. Když začala válka, byl odveden do armády a na frontě byl raněn do nohy. Když válka skončila, vrátil se do rodné vesnice a přihlásil se do hasičského sboru. V hasičské škole v Nise absolvoval hasičské kurzy prvního, druhého a třetího stupně. V roce 1958 byl zvolen starostou sboru a tuto funkci zastával 40 let. Odchod mladých lidí, včetně mladých hasičů do Německa za trvalým pobytem nebo prací znamenal, že nebylo komu tuto funkci předat. Byl také velitelem obecního představenstva hasičů. Za těch 40 let ve funkci starosty přišly těžké dny: lesní požáry v Rudách (v lesích vybuchovaly poválečné nevybuchlé bomby), velký požár pietrowické rosinry a nakonec největší požár naší doby - požár lesa v Kuźni Raciborské v roce 1992 a povodeň v roce 1997. Ale byly tu i radostné dny, jubilea Sboru dobrovolných hasičů a otevření nové hasičské stanice

v červnu 1983, jejímiž staviteli byl on i celá jednotka 4 roky. V roce 1993 ho potěšil příjezd hasičského vozu Magirus z Německa, který přivezl jeho kolega z fronty. Došlo také k začlenění do národního hasičského a záchranného systému. Proběhly návštěvy hasičů v Metjendorfu. Díky této spolupráci obdržel hasičský sbor v Pietrowicích dvě hasičská auta a hasičský sbor v Krowiarkách jedno.

Obecní úřad zakoupil kalové čerpadlo Honda WT-40. Kurz kvalifikované první pomoci absolvoval: Jan Herud, Markus Marcinek a Edyta Zachwey. Kurz řízení motorových vozidel skupiny „C“ absolvovali: Damian Przwosnik, Hubert Waniek a Paweł Rusnarczyk. V říjnu jsme se rozloučili s druhem Kazimierzem Kraińskim (1954-2014).

Byl prodán hasičský vůz Magirus, který zakoupil sběratel z Lodže. Téměř padesátiletý stroj (ročník 1965) sloužil 21 let v hasičském sboru v Pietrowicích.

2015 Ve zprávě bylo uvedeno 67 hasičů, z nichž 33 mělo oprávnění k záchranným a hasebními pracím. Hasiči vyjžděli k zásahům 20krát: k 9 požárům, 10 lokálním nebezpečím a 1 planému poplachu. V březnu zemřel bývalý velitel Berthold Miensopust (1933-2015). Ve své dlouholeté službě působil jako hasič v závodě Welur v Kietrzu, v OSP Samborowice a nakonec v OSP Pietrowice Wielkie. Dne 30. dubna se v továrně Eko Okna konalo cvičení Národního hasičského a záchranného systému na úrovni okresu. Dne 18. června proběhla kontrola bojové připravenosti. Obdrželi jsme velmi dobré hodnocení. Dne 3. října proběhla operačně-technická kontrola, ze

Renovovaný památník

Obnova sochy svatého Floriána

kteří jsme obdrželi hodnocení vzorně. Zakoupili jsme 2 obousměrné vysílačky Motorola GP360, 3 nomexové speciální oděvy, 110 nových židlí do sálu OSP (70 jich zakoupila obec) a elektrický vařič do kuchyně. Bylo uklizeno okolí pomníku padlých a zemřelých hasičů u kostela. Damián Herud se zúčastnil kvalifikovaného kurzu první pomoci.

2016 Dne 8. ledna 2017 se konalo výroční setkání, na kterém se bilancoval uplynulý rok 2016. V sále hasičské zbrojnice bylo teplo, ale venku panoval 16stupňový mráz. Schůzi řídil a zprávu přednesl starosta sboru Jan Herud. Jednalo se o první rok činnosti nového představenstva, které bylo zvoleno 3. ledna 2016 ve složení: Daniel Pientka (starosta), Damian Przewosnik (zástupce starosty), Jan Herud (velitel), Sebastian Pientka (zástupce velitele), Paweł Rusnarczyk (pokladník), Markus Marcinek (tajemník) a členové Dariusz Rusnarczyk, Mateusz Muszalik a Paweł Cygler. Povinnosti hospodáře hasičské zbrojnice (údržbáři zařízení) vykonávali Paweł Rusnarczyk a Jan Herud. O pořádek v sále hasičské zbrojnice a v kuchyňském zařízení se již řadu let stará tým mladých lidí: Daniel Pientka, Damian Przewosnik, Klaudia Herud, Sandra Kurka, Dominika Taraszewska, Edyta Zachwey a Paweł Cygler.

Jednotka měla 45 aktivních členů, 7 čestných členů a 18 členů mládežnického družstva, celkem tedy 70. Jednotka byla v roce 2016 17krát povolána k záchranným a hasebním akcím (10 požárů a 7 lokálních ohrožení):

14. února požár ve sklepě obytného domu v Żerdzinách, 18. února požár budov po bývalém panském domě v Ratiboři Miedonii. 29. května - likvidace následků lijáku v Pawłowě, 12. června - likvidace olejové skvrny na mostě v Pietrowicích - havárie vozidla převážejícího součástky větrného mlýna do Kietrza, 11. července - požár obilného pole v Pawłowě, 14. července - požár ve skladu firmy Grud na železniční rampě v Ratiboři, 23. července - požár pšenice na polích v Tłustomostech, 31. července - požár obytného domu v Krowiarkách, 5. srpna - požár obilí

Paweł Cygler na turnaji v požárních znalostech vedle Waldemara Pawlaka, předseda Svazu OSP

na polích mezi Żerdzinami a Ocicemi, 8. srpna - likvidace sršních hnízd v Gródczankách, Pietrowicích, Krowiarkách, 12. srpna - požár odpadků na ul. Górska v Pietrowicích, 21. srpna dopravní nehoda - auto v příkopu rozestavěné silnice u Ratiboře, 23. srpna odstraňování sršního hnízda v Krowiarkách, 26. srpna odstraňování vos v Pawłowě a sršňů v Krowiarkách, 21. října odčerpávání vody ze sklepa bývalého nádraží v Pietrowicích, 27. října velký požár ve firmě Ema v Ratiboři - Brzezcie, 17. prosince požár auta v ulici Szkolna v Pietrowicích. Na všech událostech se podílelo 155 „statistických“ hasičů (pokud se např. hasič sám zúčastnil 5 zásahů, dává to ve statistice celkem 5 hasičů), kteří odpracovali 301 hodin. Na záchranných a hasebních akcích se v roce 2016 podíleli: Daniel Pientka a Damian Przewosnik (oba 15krát), Jan Herud (14krát), Klaudia Herud (10krát), Sandra Kurka, Zachwey Edyta, Paweł Rusnarczyk (každý 10krát), Taraszewska Dominika, Markus Marcinek, Damian Herud (každý 9krát), Sebastian Pientka, Damian Wieder, Hubert Waniek (každý 8krát), Gothard Wieder (7krát), Muszalik Mateusz 4krát), Marcin Zajdel (2krát), Dariusz Rusnarczyk (2krát), Paweł Cygler (1krát)

Kromě bojových operací jsme podpořili místní komunity pořádkovou službou při mnoha akcích a oslavách: Eko-krosový běh v obci Pietrowice, Velikonoční potravinový jarmark, koňské procesí, pouť u Sv. Kříže, koňské závody v Kornicích, Eko-trhy, koňský trh, kietrzský půlmaraton, Světový den mládeže, dožínky a vánoční trh. Policejní služby se zúčastnilo 99 hasičů.

Dne 25. dubna jsme se zúčastnili cvičení odřadu Národního záchranného a hasičského systému, které se konalo v lesích u obce Kuźnia Raciborska. Dne 15. července jsme byli v rámci kontroly bojové připravenosti povoláni do mlýna v Cyprzanowě. Kontrolní výzvu jsme absolvovali na jedničku. Dne 25. listopadu jsme se zúčastnili obecního cvičení – došlo k simulovanému požáru stodoly v ZD Pietrowice. Z kontroly, kterou 6. října provedl Hasičský záchranný sbor v Ratiboři, jsme obdrželi známku vzorně. Dne 19. června naše jednotka uspořádala obecní hasičskou soutěž, kde družstvo starších obsadilo čtvrté místo a družstvo mládeže místo druhé. Následující den čestná stráž naší jednotky uctila jubileum hasičského sboru v Krowiarkách. Dne 12. března se v sále hasičské stanice konal obecní sjezd Polského svazu OSP. Členem obecního představenstva byl zvolen starosta sboru Daniel Pientka a starostou obecního představenstva se stal velitel Jan Herud. Ve stejném sále se 15. října konal okresní sjezd Polského svazu dobrovolných hasičů. Z obce Pietrowice Wielkie byli

do okresního představenstva zvoleni Jan Herud, Rafał Lesznik (z Mako-wa) a Paweł Cygler. Také 19. listopadu se v hasičském sále konalo tradiční setkání hasičů veteránů okresu Ratiboř. Dne 10. května se jako každoročně vlajková četa zúčastnila pouti hasičů na Horu svaté Anny, zatímco 28. května se všichni hasiči z obce sešli na pouti u Svatého Kříže. Dne 6. června se Paweł Cygler po absolvování okresních a krajských zkoušek zúčastnil finále celostátního turnaje v požárních znalostech v Suprašli v Podlaském vojvodství. Dne 16. června jsme se zúčastnili pohřbu druha Stanisława Tomaszczyka, který byl pohřben v Nowé Cerekwi. Ve dnech 19. až 25. července, kdy naši obec navštívila skupina mladých lidí z Itálie a Brazílie v rámci Světových dnů mládeže v Krakově, se druhové aktivně podíleli na přípravě atrakcí pro hosty. Markus Marcinek se 29. července zúčastnil policejní služby v Krakově. Odměnu za tuto službu věnoval domácí jednotce. Dne 22. srpna došlo k vloupání do naší hasičské zbrojnice, při které bylo zničeno mnoho dveří a oken. Bylo odcizeno asi 2 000 zlo-tých, z vybavení se nic neztratilo. Po této události byl v hasičské stanici instalován poplašný systém. Dne 31. prosince byl pořádán silvestrovský ples. V uplynulém roce farnost restaurovala sochu svatého Floriána z kos-telního náměstí. Se svolením faráře byla socha umístěna k pomníku pad-lých a zemřelých hasičů, který se nachází u kostela. Ke konci roku farnost instalovala v kostele svatého Kříže poplašný systém, který byl propojen se systémem na hasičské stanici. V případě poplachu dostanou pietrowičtí hasiči na svůj telefon textovou zprávu o mimořádné události v kostele. V roce 2016 absolvovali základní kurz hasiče: Damian Herud, Daniel Kry-bus, Dawid Rutyna, Michał Wilczek, Kamil Muschalik a Paweł Cygler. Na podzim absolvovala kurz technických záchranářů Edyta Zachwey a kurz velitelů Paweł Rusnarczyk. Z dotace ze státního rozpočtu ve výši 7100 zł na výjezdovou činnost byla zakoupena záchranářská pila, 2 speciální oděvy Nomex, 4 svítilny a další. Z vlastních prostředků byl vymalován společenský sál, zakoupeny nové lampy s úspornými žárovkami, do ku-chyně byla pořízena sada hrnců a elektrický kotel a do šatny hasičů byla zakoupena nová pračka na praní uniforem. Z obecního rozpočtu byla vyměněna elektroinstalace v hale a zabezpečovací systém proti vloupání. V polovině července 2016 byla obcí zbourána budova bývalé hasičské zbrojnice v Pietrowicích. Budova stála již několik let prázdná. Hasičskou kroniku a péči o hasičský památník vedou Krystyna a Klaudia Herudovy. Paweł Cygler vede webové stránky hasičů v Pietrowicích a Markus Mar-cinek dohlíží na družstvo mládeže. Kolem Vánoc hasiči tradičně rozdáva-li kalendáře na následující rok.

2018 Na Tři krále, 6. ledna, se ve 13 hodin konala výroční schůze za rok 2018. Jednotka měla 48 aktivních členů, 5 čestných členů a 17 členů mládežnického družstva, celkem tedy 70. V loňském roce se konalo 9 schůzí představenstva. V roce 2018 jsme z důvodu nařízení hlavního velitele Hasičského záchranného sboru o zákazu mimořádných výjezdů na cvičení museli upustit od prohlídky obce při tradičních cvičeních v úterý po Velikonocích a v pondělí po pouti. Škoda! K záchranným a hasebním akcím jsme byli vysláni 29krát: 6. března k požáru komína v sídle OD, 9. března k čerpání vody ze sklepa na ulici Mickiewicza, 25. března k dopravní nehodě na ulici Raciborská, 25. března k nehodě na ul. Fabryczná, 30. března požár komína v Żerdzinách, 20. dubna požár trávy na Pulówě, 25. dubna nehoda na křižovatce za mostem na Cině, 27. dubna odstraňování zlomeného stromu nad Trojou v Gródczankách, 2. května dopravní nehoda na vojvodské silnici u Żerdzin, 11. května odstraňování vos v Pietrowicích, 14. května odstraňování zlomeného stromu na Pulowě, 17. května dopravní nehoda na 1. Maje (odpojil se návěs cisterny), 19. května dopravní nehoda v Pawłowě, 30. května smrtelná dopravní nehoda v Lekartowě (zemřeli dva cyklisté), 2. června požár altánu za hřištěm v Pietrowicích, 9. června dopravní nehoda v Kornicích, 19. června požár lesa u obci Górkki Śląskie, 30. června odstranění zlomeného stromu na železniční trati Pietrowice- Kietrz, 9., 13., 25. června odstranění vos a sršňů v Kornicích, Amandowě a Pietrowicích, 8. srpna dopravní nehoda v Pawłowě, 14. srpna dopravní nehoda v Ma-

Předání nového vybavení

Pouť na Anaberg

kowě, 28. srpna požár v Gródczankách, 1., 10., 13. září odstraňování vosích hnízd v Pietrowicach, Krowiarkách a Pawłowě, 22. září požár staré mateřské školy u hřbitova, 22. listopadu dopravní nehoda na silnici do Kornic. Na všech událostech se podílelo 218 „statistických“ hasičů, kteří odpracovali 454 hodin. Na záchranných a hasebních pracích se podíleli: Daniel i Sebastian Pientka, Paweł i Marcel Cygler, Damian Przewosnik, Damian a Gotard Wieder, Hubert Waniek, Damian, Klaudia a Jan Herud, Dominika Taraszewska, Sandra Kurka, Edyta Zachwey, Mateusz a Kamil Muszalik, Marcus Marcinek, Dariusz a Paweł Rusnarczyk, Artur Kasper. Kromě záchranných prací jsme podpořili naši obec, vesnici, farnost a další instituce pořádkovou službou při četných akcích a slavnostech: velikonoční procesí, Eko-krosový běh, velikonoční potravínový jarmark, pouť u Sv. Kříže, Eko-trhy, koňský jarmark, dožínky, vánoční jarmark a Ratibořský Introfestival. Ve službě bylo 79 osob.

V březnu se konal certifikační kurz kvalifikované lékařské první pomoci, kterého se zúčastnili: Edyta Zachwey, Dominika Taraszewska, Paweł Rusnarczyk, Damian a Jan Herud. V říjnu a listopadu uspořádalo okresní velitelství dva kurzy. Základního kurzu pro hasiče záchranáře se zúčastnili: Marcel Cygler, Patryk Tyrała, Wojciech Wajda, kurzu pro řidiče údržby: Dominika Taraszewska.

Dne 15. května jsme se zúčastnili cvičení – požáru lesa u Kuźna Raciborsk. V oblasti závodu Henkel jsme se zúčastnili cvičení odřadu KSR-G. Dne 7. června u nás provedl Hasičský záchranný sbor v Ratiboři kontrolu bojové pohotovosti, spojenou se cvičením na řece Troji v okolí *Kamynneho mostku*. Z těchto aktivit jsme obdrželi velmi dobrou známku. Dne 30. června jsme uspořádali obecní cvičení v areá-

lu firmy Elikor v Gródczankách. V obecní hasičské soutěži, kterou 24. června uspořádal OSP Krowiarki na hřišti v Pawłowě, dosáhla naše tři družstva následujících výsledků: mládežnické družstvo chlapců obsadilo páté místo, mládežnické družstvo dívek druhé místo a senioři šesté místo. Z provozní a technické kontroly 8. října jsme obdrželi velmi dobrou známku. 5. května v sobotu večer prošel u příležitosti svátku svatého Floriána tradiční pochod s pochodněmi (Fakelzug) po *Wielké a Malé Straně*. Protože jsme letos oslavili 135 let našeho hasičského sboru, konala se večer hasičská taneční zábava. Dne 13. května jsme se zúčastnili hasičské pouti na Horu svaté Anny a 26. května jsme hostili všechny hasiče z naší obce u svatého Kříže. Dne 8. listopadu se osm starších hasičů zúčastnilo výročního setkání hasičských veteránů, tentokrát v OSP Ratiboř-Markowice.

Rok 2018 byl z hlediska nákupů nového vybavení velmi bohatý. Z tzv. fondu spravedlnosti byla zakoupena střední technická záchranná souprava Lukas a defibrilátor. Dále jsme získali požární čerpadlo TOHAT-SU a benzínovou motorovou pilu STIHL, to bylo pořízeno z dotací KSRG, krajského fondu ochrany životního prostředí a vodního hospodářství, rozpočtu obce a vlastních prostředků OSP. Z fondu obce Pietrowice bylo zakoupeno speciální oblečení, 11 párů zásahových bot a 8 párů rukavic. Z vlastních prostředků byly zakoupeny 4 páry obuvi, 3 košile a 3 šňůry na košile pro vlajkovou čet. Do kuchyně byly pořízeny tři nové lednice. Hodnota tohoto nového pořízení přesahuje 140 000 zł. Stará záchranná souprava Lukas byla předána OSP Pawłów.

2019 Dne 5. ledna se konala výroční schůze. Současný počet členů jednotky je 47 aktivních členů (včetně čtyř žen), pět čestných členů a 19 členů mládežnického družstva (celkem 71). Do řad jednotky vstoupil vikář kněz Piotr Mandala. Uskutečnilo se devět zasedání rady a dvě obecné schůze. O pořádek v hasičárně, sále, kuchyňském zázemí a okolí se starali Daniel Pientka, Klaudia Herud, Paweł Cygler, Damian Przewosnik, Sandra Kurka a Marta Schneider. Jednotka během roku vyjela 62krát k záchranným a hasebním pracím: 16. ledna dopravní nehoda v Kornicích, 28. ledna požár v Żerdzinách, 16. února nehoda na DW416 u Żerdzin, 1. března převrácení auta na DW416 u Żerdzin, 11. března požár komína v Żerdzinách a 3 výjezdy k odstranění následků vichřice v Pietrowicích, 22. března požár auta u bývalého nádraží, 27. března odstranění olejové skvrny na silnici do Kornic, 1. dubna požár v Pa-

Pečení koláčů na oslavu primiční mše svaté druhá hasiče

włowě, 5. dubna střežení nevybuchlé munice v areálu bývalého rosírny, 12. dubna národní cvičení na slepičí farmě v Bienkowicích, 7. května dopravní nehoda na silnici Maków - Pawłów, 22. května dva výjezdy k odstranění následků lijáku v Kornicích, Makowě a Pawłowě, 3. června dopravní nehoda v Pawłowě, 4. června čtyři výjezdy k odstranění následků lijáku u kostela sv. Kříže, w Gródczankach, Kornicích a Pawłowě. 11. června nehoda na silnici mezi Kornicemi a Pawłowem, 12. června pátrání po pohřešované osobě v Żerdzinách, 13. června požár v Kornicích, 14. června kontrola požární připravenosti v lesní oblasti u Krowiarku, 27. června požár v Pawłowě, 27. června nehoda v *Sześci-chalupech*, 1. července požár obilného pole při ulici Tłustomostska, 20. července požár strniště na *Sudzicke*, 21. července výjezd k následkům lijáku v Pawłowě, 23. července nehoda v Makowě, 26. července požár lisu na poli u kostela, 29. července nehoda v Pawłowě, 8. srpna planý poplach a dopravní nehoda na ul. 1. Maja u autobusové zastávky v Pietrowicích, 21. srpna dva výjezdy k odstranění následků lijáku v Makowě a Krowiarkách, 26. srpna nehoda v lese u Krowiarek a liják v Jastrzębie v obci Rudnik, 9. září odstraňování sršňů v Krowiarkách, 10. září odstraňování vyvráceného stromu u Svatého Kříže, 11. září nehoda na ul. 1 Maja v Pietrowicích, 30. září havárie osobního automobilu ve *Widonczy* u kostela, 1. října odstraňování vyvráceného stromu na ulici *Makowska* a vyvráceného stromu na autobus u Żerdzin, 14. října nehoda na DW416 u Żerdzin, 15. října nehoda v Pawłowě, 23. října nehoda na

Primice otce Mateusza Zajdela

DW416 u Žerdzin, 24. října požár na ulici Młyńska v Pietrowicích, 28. října požár osobního automobilu na parkovišti Eko-Okien, 13. listopadu odstraňování vyvráceného stromu na ul. Konopnická, 19. listopadu srážka 3 osobních automobilů na DW 416, 30. listopadu požár na *Kórnické*, 3. prosince nehoda na DW 416 směrem na Kietrz, 7. prosince nehoda v Makowě, 16. prosince nehoda mezi Kietrzem a Pietrowicemi, 21. prosince požár stohu slámy v Ocicích a nehoda na DW 416 u Žerdzin, 31. prosince nehoda v Kolonii Pawłów a požár kůlny u bývalé rosrírny. Všechny výjezdy se skládaly z: 14 požárů, 21 dopravních nehod, 24 jiných lokálních nebezpečí, 1 planý poplach a 2 kontroly. Zásahů se zúčastnilo 390 hasičů (statisticky), kteří odpracovali 649 hodin. Kromě záchranných prací hasiči podpořili obec, farnost, městský úřad a další instituce prováděním pořádkové služby, kterou celkem provádělo 54 hasičů. Z říjnové provozně-technické kontroly jsme obdrželi hodnocení vzorně.

Renovace schodů k hasičské zbrojnici

Soutěž obcí uspořádal 16. června OSP Maków na hřišti v Pietrowicích. Družstvo seniorů zde obsadilo sedmé místo, družstva mládežnické první a osmé místo. Mládežnické družstvo se jako vítěz obecní soutěže zúčastnilo okresní soutěže, která se konala 28. září na hřišti u firmy Rafako. Tam obsadili druhé místo.

4. května se u příležitosti Dne hasičů konal tradiční pochod s pochodněmi (Fakelzug). Zúčastnili jsme se hasičské pouti: 12. května na Hoře sv. Anny a 25. května v kostele sv. Kříže. Mnoho hasičů se významně podílelo na primici (9. června) našeho bývalého hasiče Mateusze Zajdla. Dne 18. září nás navštívili hasiči z Aschafenburgu, kteří nám v roce 2013 darovali Mercedes 1113. Tentokrát nám přivezli benzínovou pilu, pilu a elektrické čerpadlo, turbo proudnici a dva kontejnery hasičského oblečení, bot, rukavic.

V březnu absolvovali certifikační kurz první pomoci hasiči Daniel Pientka, Markus Marcinek a Piotr Marcinek. V říjnu Rafał Piszczyk absolvoval základní kurz pro hasiče záchranáře. Dne 16. listopadu se skupina hasičů vydala do společnosti Eko-okna a seznámila se s uspořádáním výrobních hal, únikovými cestami, přístupovými cestami, hydranty a evakuačními místy. Dne 5. října proběhla v „centru“ ukázka vybavení firmy Rozenbauer pro všechny jednotky v obci. Dne 28. května odešel na věčnou službu druh Henryk Herud (1935-2019). Dlouholetý příslušník pořádkové služby na odpustech ve Svatém Kříži. Od KSRG jsme obdrželi 10 000 zł na investiční nákupy a 1 500 zł na běžné nákupy, od WFOŚ a GW v Katovicích jsme obdrželi 6 000 zł. Za to jsme zakoupili rozpínací válec za 16 500 (s příplatkem 500 zł od OSP) a 6 zásahových opasků se západkou, 3 bezpečnostní šňůry a 3 páry rukavic. Za listopadovou dotaci 5 000 + od velitelství hasičského sboru jsme zakoupili: čepice k pracovnímu oblečení, trička s potiskem OSP 2 hydronetky na soutěže mládežnických družstev, 2 hliníkové klíče k sacím hadicím a stan o rozměrech 3 x 6 metrů. Překážky na trať CTiF byly pořízeny z rozpočtu OSP. Z obecního rozpočtu bylo zhotoveno nové vstupní schodiště do hasičské zbrojnice, které stálo cca 60 tis.

2020 Mateusz Muszalik odstoupil z funkce člena představenstva z důvodu změny bydliště. Nahradila ho Klaudia Pientka. Jednotka má v současné době 48 aktivních členů, 6 čestných členů, 19 členů mládežnických družstev, celkem tedy 73 členů OSP. Z naší jednotky odstoupili Mateusz Muszalik a Hubert Herud. Během roku se uskutečnilo 12 schůzí vý-

■ Převzetí nového vozidla značky Scania

boru a jedno obecné setkání. K záchranným a hasičským akcím jsme vyjžděli 79krát. Oproti předchozímu roku to byl nárůst o 17 zásahů. Celkem se jednalo o 20 požárů, 56 lokálních ohrožení: 20 dopravních nehod, 10 čerpání vody, 7x odstraňování spadlých stromů, 4 výjezdy k nevybuchlé munici, 6 výjezdů k srážům, v květnu byla zachráněna zraněná sova v Pietrowicích u kostela a v červnu čáp. Tři falešné poplachy (2 v dobré víře – zbytečné, ale vyplývající z obavy a jeden ve zlé víře – záměrný). Nepočítali jsme zde poplachy požárního systému kostela svatého Kříže, které přicházejí k hasičům soukromou SMS zprávou, na které samozřejmě také reagujeme. Největším požárem byl požár stodoly Josefa Zieglera v Krowiarkách, která shořela do základů, jedním z menších požárů bylo vznícení sazí v komíně na ulici Družstevní v Pietrowicích. Všech událostí se zúčastnilo 522 hasičů (statisticky), kteří byli v akci celkem 693 hodin. Tyto hodiny odpracovalo 19 hasičů: Da-

■ Posvěcení nového vozu druhem vikářem, P. Piotrem Mandalou

niel Pientka, Damian Przwosnik, Damian Herud, Paweł Cygler, Marcel Cygler, Rafał Piszczek, Patryk Tyrała, Wojciech Wajda, Klaudia Pientka, Hubert Waniek, Paweł Rusnarczyk, Edyta Rusnarczyk, Dariusz Rusnarczyk, Markus Marcinek, Sebastian Pientka, Gotard a Damian Wieder, Artur Kasper, Jan Herud. Edyta a Dariusz Rusnarczykovi se starali o mládežnický tým. O webové stránky se starali Paweł Cygler a Kewin Wieder. Dne 4. března byl v Polsku zjištěn první případ koronaviru COVID 19. Z tohoto důvodu se nekonaly veřejné akce, na kterých druhové každoročně plnili pořádkovou službu. Z plánovaných školení se konal pouze kvalifikovaný kurz první pomoci, kterého se zúčastnilo pět druhů: Marcel a Paweł Cyglerovi, Rafał Piszczek, Patryk Tyrała, Wojciech Wajda. Žádná společná cvičení ani soutěže se nekonaly. Provozně-technická prověrka proběhla ve zkrácené formě a obdrželi jsme z ní příkladné hodnocení. Na svátek svatého Floriána jsme se zúčastnili mše a položili věnec k památníku hasičů. Místo capstrzyku jsme v hasičských autech se zapnutým signálem projeli *Małou a Wielkou Stranu*. Co se týče nákupu vybavení, nebyl rok 2020 vůbec skromný. Již na začátku roku se nám podařilo zakoupit ze sbírky mezi pietrowickými podnikateli 10 hasičských uniforem typu Nomex a dalších 7 uniforem z fondu obecního úřadu. Zakoupili jsme plentu a jeden díl hliníkového výsuvného žebříku. Od okresního velitelství v Ratiboři jsme obdrželi 2 dýchací přístroje FENZY. Z prostředků firmy Eko Okna jsme zakoupili 2 ocelové lahve ke dýchacím přístrojům. Z obecních prostředků jsme zakoupili další 2 tlakové lahve a zaplatili instalaci zábradlí na schodišti před hasičskou zbrojnicí. Největší investicí však bylo nové hasičské auto, které stálo 1 100 000 zł. OSP Pietrowice Wielkie obdržel příslib od prezidenta Polské republiky na nákup nového hasičského vozu ve výši 550 000 zł. Naše obec přispěla částkou 450 000 zł, z Fondu spravedlnosti se podařilo získat 80 000 zł a samotní hasiči vybrali 20 000 zł. Dne 5. srpna byla podepsána smlouva mezi OSP a firmou Szczesniak Pojazdy Specjalne z Bielska-Bialé na dodávku těžkého záchranářského a hasičského vozidla SCANIA P450. Dne 16. listopadu se skupina hasičů z Pietrowic vydala do Bielska-Bialé, aby si vyzvedla objednané hasičské vozidlo. Automobil dorazil do Pietrowic kolem 17.30 hod. v doprovodu všech hasičských vozů OSP obce. Radost mezi hasiči byla obrovská. Kmotry vozu se stali předseda Daniel Pientka a velitel Jan Herud, kteří vůz po příjezdu bohatě postříkali šampaňským. Auto posvětili také hasičští kaplani kněz Piotr Mandala (naš pater) a Mateusz Zajdel (naš

Hasiči před novým vozidlem

hasič). Po oficiální části byli všichni shromáždění pozváni na hrachovou polévku do sálu hasičské zbrojnice. Nové auto má motor o výkonu 450 HP, pohon všech kol, nádrž na vodu o objemu 7 000 litrů, nádrž na pěnidlo o objemu 700 litrů, autočerpadlo o výkonu 5 000 litrů/min, naviják, osvětlovací stožár a vodní a pěnové dělo, dvě kalová čerpadla, elektrocentrálu, hydraulické nůžky na stříhání různých materiálů, hadici rychlého útoku a další vybavení. Posádku vozidla tvořilo šest osob. Po deseti dnech byla vozu přidělena poznávací značka a byl zaveden do zásahového pododdílu hasičského sboru okresu Ratiboř. A téhož dne, 26. listopadu, se poprvé zúčastnilo záchranné akce.

6. června se vzali místopředseda Damian Przewosnik a členka hasičského sboru Sandra Kurka, o týden později, 13. června, předseda Daniel Pientka a členka hasičského sboru Klaudia Herud. V předvánočním období hasiči tradičně rozdávali hasičské kalendáře a přání.

2021 Z důvodu pandemie se ohlašovací a volební schůze konala až 20. června. Bylo zvoleno představenstvo ve složení: Daniel Pientka (starosta), Damian Przewosnik (zástupce starosty), Jan Herud (velitel), Hubert Waniek (zástupce velitele), Paweł Cygler (tajemník), Paweł Rusnarczyk (pokladník) a členové Sebastian Pientka, Marcel Cygler a Dariusz Rusnarczyk. Hostitelské povinnosti vykonávali Dariusz Rusnarczyk a Jan Herud. O velký sál a kuchyňské zázemí se starla Klaudia Pientka za spolupráce Sandry Przewosnik, Dominiky Taraszewské, Marty Schneider, Pawła Cyglera, Damiana Przewosnika a Daniela Pientky. Jednotka má 49 aktivních členů (z toho 5 žen), 6 čestných členů a 18 členů mládežnických družstev, celkem tedy 73 členů. Uskutečnilo se osm schůzí představenstva a jedna valná hromada. K záchranným a hasičským akcím jsme vyjžděli

83krát. Všechny události se skládaly z 16 požárů, 22 výjezdů k dopravním nehodám, 3 planých poplachům (všechny ve zlém úmyslu). Osm výjezdů souviselo s pandemií – rozvoz osob do zdravotnického střediska na očkování. Zbytek byly místní mimořádné události, jako například: čerpání vody ze sklepa, odstranění vosího hnízda, otevření bytu, odstranění následků bouřky. Na výše uvedených akcích se podíleli: Daniel Pientka, Klaudia Pientka, Sebastian Pientka, Aleksander Pientka, Damian Przewosnik, Sandra Przewosnik, Paweł Cygler, Marcel Cygler, Damian Wieder, Gothard Wieder, Damian Herud, Patryk Tyrała, Rafał Piszczek, Wojciech Wajda, Paweł Rusnarczyk, Edyta Rusnarczyk, Dariusz Rusnarczyk, Markus Marcinek, Piotr Mandala, Patryk Komorek, Jan Herud, Hubert Waniek. Těchto 22 osob představuje 471 „statistických“ hasičů účastnících se akcí. V průběhu roku byla jednotka obohacena o nové vybavení a uniformy. Z prodeje nákladního automobilu Mercedes GBA byla zakoupena kompletní zásahová souprava PSP R1, termokamera a dvě vzduchové lahve. Z daru společnosti Eko-Okna byla zakoupena obrazovka a z prostředků místní samosprávy byly pořízeny další dvě tlakové lahve a jeden vzduchový přístroj. Dva obleky z materiálu Nomex darovala obecní rada. Prostředky získané za dopravu osob na očkování nám umožnily zakoupit jeden vzduchový přístroj. Z grantu z celostátního systému KSRG jsme zakoupili: jedno pole výsuvného žebříku, dvě přenosné vysílačky Hytera a multidetektor plynu. Dotace z Fondu příspěvků na zemědělské pojištění nám umožnila zakoupit: 4 světelné signalizační zařízení, přenosný systém led osvětlení, 3 skříně na nářadí pro osobní automobily. Z vlastních prostředků jsme zakoupili laserovou tiskárnu a televizor pro systém E hasičské stanice. Soukromý dárců věnoval usměrňovač do auta a kompresor.

Kvůli vypuknutí epidemie Covid bylo až 5. června slavnostně a oficiálně předáno jednotce nové bojové vozidlo SCANIA P450, které je v provozu již šest měsíců. Ve dnech 6. června a 20. září byla uspořádána akce čestného dárcovství krve, v jejímž důsledku bylo odebráno více než 20 litrů krve.

Druh vikář Piotr Mandala

V neděli 6. června na akci darování krve navázala slavnost ke Dni dětí spojená se Dnem otevřených dveří na hasičské zbrojnici. V sobotu 19. června jsme uspořádali dožínky v komunitním a kulturním centru. Na provozně-technickém přezkoušení jsme 3. listopadu obdrželi velmi dobré hodnocení. Na sjezdu obce 6. listopadu byl počtvrté zvolen velitelem obce Jan Herud a předsedou revizní komise Paweł Cygler. Na okresním sjezdu 18. prosince v Jankowicích byl Paweł Cygler zvolen předsedou okresní revizní komise a Jan Herud se stal členem předsednictva okresního výboru. Dne 1. září zahájil druh Patryk Tyrała studium na Ústřední hasičské škole v Čenstochové. Kroniku OSP vede Krystyna Herud a o webové stránky se starají Paweł Cygler a Kewin Wieder. Družstvo mládeže vedou Dariusz a Edyta Rusnarczykovi.

Na konci roku 2021 má jednotka tři vozidla:

-Scania P450 GCBA 7/52 těžký hasičský vůz

-Mercedes 1622 GCBA 5/24

-Mercedes 1113 GAMRT 16/8

2022 Každoroční novoroční mše svatá za hasiče se konala v sobotu 7. ledna v 18 hodin a celebrou ji P. Damian Rangosz, farář. V presbytáři stál kromě praporu OSP Pietrowice Wielkie poprvé také prapor OSP Gródczanki. Byl to první prapor věnován ke svému jubileu, které oslavili letos v červenci. Následující den, v neděli 8. ledna, se ve 13 hodin konala výroční schůze jednotky. V sále se stoly uspořádanými do tvaru písmene U nebyla na vnějším obvodu žádná sedadla. Přítomnost velkého počtu mladých hasičů znamenala, že bylo nutné zajistit židle i na vnitřní straně stolů. Personál jednotky tvoří: 48 aktivních hasičů včetně 6 družiček, 8 čestných hasičů, 25 členů MDP, celkem tedy 81 hasičů. K záchranným a hasebním pracím jsme vyjízděli 56 krát: 1. ledna - náhlá ztráta vědomí obyvatelky Pietrowic, 17. ledna (tři události) - zlomená větev v Żerdzinách, požár mlýnského potoka u Ślajisy, zlomený strom v Kornicích, 31. ledna - požár v bývalé přádelně, 6. února - zajištění převislého kabelu v ul. Fabryczna, 12. února - převoz obyvatel na očkování, 22. února zajištění nevybuchlé bomby v Kornicích, 8. března odstranění olejové skvrny v Pawlowě, 14. března (dvě události) požár v Cyprzanówě, srážka v Żerdzinách, 23. března požár sazí v komíně v Pietrowicích, 24. března požár trávy v ul. Żeromskiego u Makowa, 25. března odstranění olejové skvrny na ul. Świątokrzyské, 29. března odstranění olejové skvrny v Kornicích, 1. a 3. března planý poplach v Kornicích, 7. května odstranění olejové skvrny v Kornicích, 13. a 16.

května požár v bývalé mlýnici, 18. května požár na ul. Wiejska v Ratiboři, 31. května přistání vrtulníku LZS v Žerdzinách, 1. června smrtelná nehoda chodce u bývalého nádraží, 25. června požár v Kornicích na ul. Spółdzielcza, 30. června odstraňování hmyzího hnízda na ul. Ligonja, 1. července tři události: liják v Makowě, Pawłowě a Kornicích, 14. července zlomená větev v Krowiarkách, 16. července zatopený sklep na ul. Wyzwolenia, 23. července (dvě události): srážka v Pawłowě, hmyzí hnízdo na ul. Raciborské, 13. srpna čištění komunikace po průtrži v Pawłowě, 21. srpna tři události: silný déšť na ul. Czeské v Ratiboři pod dvěma čísly popisnými, ul. Cegielniana, 23. srpna tři události: masivní déšť v Ratiboři na ul. Eichendorfa a Brzeska, čištění propustku v Žedzinách na DW416, 26. srpna dvě události: sršní hnízdo na ulici Raciborska, požár optické skříně na ulici Raciborska, 27. srpna dvě události: vosí hnízdo na ulici Górska, požár trávy na ul. Konopnickiej, 29. srpna - vosí hnízdo na Zawodzie, 1. září - požár vedle *kamenného mostu na Trojském břehu*, 16. září - odstranění olejové skvrny na *Kórnické*, 23. září - požár návěsu na DW416 na úrovni Žerdzin, 7. října - dvě události: srážka na DW416, požár v Kornicích, 31. října - požár stodoly v Pietraszyně, 4. listopadu - srážka v Kornicích, 9. listopadu - odstranění rozsypané kukuřice na silnici u kostela sv. Kříže, 13. listopadu - požár v bytě domu na ul. Krzyża, 13. listopadu - popálení obyvatele na ulici Żeromskiego, 24. listopadu - požár v kůlně na slámu v Budziskách, 27. prosince - požár dřeva v Krowiarkách na ulici Folwarczna. V březnu jsme společně s hasiči z Makowa a Krowiarki jeli ve třech autech vyzvednout ukrajinské obyvatele na hranici u Korczowa. Celkově se jednalo o 17 výjezdů k požárům, 36 výjezdů k místním nebezpečím, 2 plané poplachy ve zlém úmyslu a jeden výjezd ke sběru uprchlíků z Ukrajiny.

Celkem se záchranných akcí zúčastnilo 23 hasičů: Dva hasiči: Hubert Waniek, Daniel Pientka, Damian Przewosnik, Klaudia Pientka, Aleksander Pientka, Sebastian Pientka, Paweł Cygler, Marcel Cygler, Damian Wieder, Damian Herud, Markus Marcinek, Patryk Komorek, Sandra Przewosnik, Piotr Mandala, Piotr Cwibel, Patryk Tyrała, Rafał Piszczek, Wojciech Wajda, Edyta Rusnarczyk, Paweł Rusnarczyk, Dariusz Rusnarczyk, Mateusz Zajdel, Marcin Zajdel, Gotard Wieder a Jan Herud. Těchto 25 hasičů plnilo úkoly 340 „statistických“ hasičů pracujících 360 hodin tím, že se opakovaně účastnili akcí. Plnili jsme úklidové práce při odpustu u svatého Kříže, při koňském průvodu a vánočním jarmarku. Po dvouleté přestávce způsobené pandemií jsme se vrátili k tradičnímu čepobití s pochodněmi. Dne 3. června jsme se zúčastnili cvičení KSRRG na vodní nádrži Ratiboř Dolní. V červnu se dvě mládežnická družstva (čtvrté a šesté místo) a družstvo

starších (osmé místo) zúčastnila obecní soutěže. Dne 1. října uspořádali hasiči v Pietrowicích okresní soutěž. Zúčastnili jsme se také soutěže požárních stříkaček tažených koňmi. V říjnu jsme obdrželi dobrou známku z provozně-technické prohlídky. Náš obecní kaplan, bývalý pietrowický Pater Piotr, je nyní vikářem na faře v Kožle. Mezi ministranty z Kožle a ministranty z Pietrowic proběhlo mnoho vzájemných setkání a hasičských návštěv. Byl získán grant z evropského fondu na provedení kurzu Okresního ředitelství policie a recertifikace. Školení se zúčastnili Gotard Wieder, Kevin Wieder a Kacper Komorek. Rekvalifikace KPP se zúčastnili: Piotr Marcinek, Daniel Pientka, Dominika Taraszewska, Edyta a Paweł Rusnarczykovi, Damian a Jan Herudovi. Z grantu KSRG ve výši 5 400 zł jsme zakoupili pěnovou trysku s nádrží a detektor střídavého proudu. Od WFOŚ a GW v Katovicích jsme obdrželi 7500 zł za které jsme zakoupili 10 párů bojových bot. Od KG PSP jsme obdrželi 6200 zł na mládežnická družstva a 4000 zł od místní samosprávy. Za tuto částku jsme zakoupili 25 basketbalových dresů, 6 hadic w-52 a funkční označení pro soutěže mládežnických družstev. Tisk letošního 12stránkového kalendáře byl financován z evropských fondů. V tomto roce zemřel Dr. Karol Scholz.

Starostové a velitelé v hasičské stanici Pietrowice Wielkie

Datum	Prezident, Vereinvorsitzender, President	dozorce, velitel, šéf Einsatzwehru, Brandmeister
1883-1903	Retzlag, majitel sladovny	Johann Glania, mlynář
1903-1925	Johann Glania	Franz Badziong
1925-1936	Franz Badziong	Alois Pohl
1936-1941	Franz Badziong	Johann Mludek (Kowaliczek) [Johann Herud-1937]
1941-1943	Franz Badziong	Franz Klobuczek
1943-1945	Franz Badziong	Johann Newerla (Kolorz)
1945-1946	Stanisław Knapp	Johann Herud
1946-1949	Jan Newerla	Johann Mludek
1949-1958	Franciszek Klobuczek	Jan Biegun
1958-1974	Jerzy Bulok	Jerzy Bulok
!974-1977	Alfons Marcinek	Herman Wolnik
!977-1991	Jerzy Bulok	Berthold Miensopust
1991-1994	Joachim Kotula	Stefan Zuber
1994-2000	Jerzy Bulok	Erich Manderla
2000-2010	Ginter Gogolin	Jan Herud
2010-2013	Bartłomiej Waszek	Jan Herud
2013- dosud	Daniel Pientka	Jan Herud

Hasičský sbor v Pietrowické rosírně

Již v září 1945 byl v Rožmberku zřízen podnikový hasičský sbor. Zpočátku se jednalo o profesionální hasičský sbor. Na každé směně pracoval jeden oddíl hasičů. Služba probíhala systémem 12 hodin služba, 12 hodin odpočinek. V 50. letech 20. století přibýly další dva oddíly a jeden ženský oddíl, který tvořil 12 dobrovolnic. K úkolům tohoto profesionálního hasičského sboru patřilo kromě školení a cvičení také vykonávání požárních hlídek na určených stanovištích. Školeni byli také zaměstnanci, zejména zaměstnanci hasičské sanitky. V těchto letech byly v areálu vybudovány dvě otevřené požární nádrže (jedna u vrátnice závodu, u níž bylo instalováno elektrické čerpadlo o výkonu 2 000 l/min; napájení tohoto čerpadla bylo nezávislé na elektrické síti závodu). V sedmdesátých a osmdesátých letech 20. století byl směnovým mistrem v mlýně Franciszek Sitek, dlouholetý předseda představenstva městské OSP. Vzpomínal, že mnoho požárů likvidovali pracovníci v zárodku, např. čepicí. Když Franciszek Sitek pracoval v rosírně, často tam byly brigády z OSP Pietrowice, které trénoval na soutěže ještě podle starých předpisů, na rychlost. Brigádnicemi na dalších dvou směnách byly Zofia Mordeja z Ratiboře a Irena Palisa z Tworkowa. Směnovými zámečníky byli Józef Palisa a Ginter Schneider. Později byl Druc Sitek nahrazen dh Erikem Manderlou. Jednotka profesionálního podnikového hasičského sboru byla zrušena v roce 1957. Podobný osud potkal i sbor dobrovolných hasičů žen. Zůstal pouze vedoucí hasičského sboru a jedna hasička prováděla údržbu požární techniky. Tamním vedoucím byl starší hasič-

Výstavba hasičské zbrojnice v rosírně

Před hasičskou zbrojnicí v rosírně

ský důstojník Alfons Wieder (1906). Alfons Wieder (1906-1975) byl také bývalý dlouholetý velitel hasičského sboru v Ditchlingu. Na místě předchozích struktur byla zřízena mužský oddíl OSP. V roce 1965 vykazuje Raciborskie Zakłady Roszarnicze v Pietrowicích následující hasiče ve stavu: V roce 1965 se v obci narodili: Stefan Przybyła z Ocic, Jan Korzonek z Cyprzanowa, Horst Fojcik, Józef Zmuda, Karol Posmyk, Henryk Burda, Oswald Weczerek, Józef Filipczyk, Alojzy Gerlich, Wilibald Skerhut, Gerard Schatke, Horst Manthej, Alfred Morcinek a Ginter Schneider. Předsedou byl do roku 1972 Stefan Przybyła. Dne 5. února 1972 bylo na valné hromadě OSP rosírny zvoleno následující představenstvo:

**Na fotografiích jsou rozpoznáni hasiči:
Józef Benek, Józef Kaiser, Alfons Wieder
Gojuch ze sladovny, Maks Paleta.**

(starosta), Jan Korzonek (velitel), Stanisław Tomaszczyk (tajemník), Józef Zmuda (pokladník) a Gerard Szpula (hospodář). V roce 1982 čítala OSP podniku 21 druh – zaměstnanec závodu. V roce 1989 měl hasičský sbor 16 řadových členů. Dne 27. ledna 1989 se valné hromady zúčastnili: velitel plukovník Zdzisław Drozd, obecní předseda OSP Franciszek Sittek, četař Paweł Suchanek a vedoucí závodu Maria Zielonko. Usnesením č. 1/89 valná hromada rozhodla o zrušení OSP podniku v rosiřně Pietrowice Wielkie. Představenstvo OSP společnosti zastupovali Andrzej Paryło (předseda), Eryk Manderla (načelník) a Józef Paleta (tajemník). Zbytky hasičského zařízení z mlýna přivezl do OSP Pietrowice druh Eryk Manderla, zaměstnanec mlýna. OSP rosiřny měla k dispozici malou požární zbrojnicí s vybavením v blízkosti nové vrátnice, dvě otevřené nádrže na vodu a jednu podzemní v místě komínů.

SDH Hněvošice – partner.

Něco málo o vesnici. Obec Hněvošice (Schreibersdorf) leží v Moravskoslezském kraji nedaleko dnešní hranice s Polskem, za níž se nachází obec Ściborzycze Wielkie. Dnes má asi 1400 obyvatel. Historik Felix Triest v roce 1864 poznamenal: Při silnici Opava-Ratiboř leží Schreibersdorf (Nebostice), který se skládá z panství (Rittergut) a vesnice (sołectwa). Panství (statek) má 1258 jitru orné půdy, 120 jitru luk, 2 jitru zahrad a 32 jitru pustin. Celé panství zahrnuje 1412 jitru půdy a 400 jitru lesa. Na panství je 39 koní, 70 kusů skotu a 704 ovcí. A v obci je 9 statků (Bauerhöfe), jeden vodní mlýn, 40 chalupníků (sedláků s cca 4 ha), 22 chalupníků (majitelů domu s kouskem pole). Dohromady všichni v obci vlastní 315 jitru orné půdy, 29 jitru zahrad, 5 jitru luk. Půda je vhodná pro pěstování ječmene a pšenice. Sedláci vlastní 20 koní, 119 kusů skotu, 16 prasat a 4 kozy. Školu postavenou v roce 1841 navštěvuje 94 žáků. V roce 1920 byla obec připojena k Československu. Přírodní zajímavostí Hněvošic je Hněvošický háj, který byl v roce 1969 vyhlášen přírodní rezervací se vzácnou karpatskou vegetací. V západní části lesa směrem k Oldřichovu se nachází nejvyšší kopec Hlučínska – Almin, kopec s nadmořskou výškou 315 m. Na vrcholu kopce, který je dobře viditelný z Pietrowic, byl postaven větrný mlýn (větrná elektrárna). Na cyklotrase „Prajzská cesta“ procházející obcí nemohl chybět dřevěný kostel svatého Pavla z roku 1730. A nový kostel Krista Dobrého pastýře je za dobrého počasí vidět z rozhledny v Pietrowicích. Hněvošice jsou jednou z rozvíjejících se obcí na Hlučínsku nebo Prajzínsku.

Před založením hasičského sboru vykonávali některé povinnosti hasičské služby noční hlídači (vachtýř, noční hlídač ponocní). Hlídačovou povinností bylo obejít vesnici a vyhlásit poplach, pokud byl zpozorován požár. Hlídač měl k dispozici schránku, ve které byly umístěny hodiny. Službu začínal v deset hodin večer a končil v pět hodin ráno. Každou celou hodinu signalizoval troubením. Druhou trubku používal, když si všiml požáru ve vesnici.

Znak českých hasičů

Erb obce Hněvošice

**Jindřich Lhotský – zakladatel sboru
v Hněvošicích 1921**

Dne 8. prosince 1921 byl v Hněvošicích založen sbor dobrovolných hasičů (Český sbor dobrovolných hasičů). Přítomen byl předseda Sboru dobrovolných hasičů pro Hlučín a zároveň požární inspektor Rudolf Gudrich z Kylešovic. Do hasičského sboru se přihlásilo padesát hasičů. Předsedou byl zvolen ředitel školy Jindřich Lhotský. Podařilo se zjistit jména těchto zakládajících hasičů: Jindřich Lhotský (1885-1955), Rudolf Vitásek (1903-1984), Jan Buchta (1880-1945), Teodor Buchta (1903-1977), Emil Hartoš (1888-1964), Pavel Strzyb-

ný (1884-1963), Karol Helm (1973-1949, starosta obce), Josef Šimeček (1894-1969), Josef Kremser (1898-1952, velitel), Pavel Šimeček (1903-1959), Josef Pludra (1900-1964).

Hasičská kronika uvádí, že 27. května 1923 uspořádali hasiči cvičení na statku (velkostatku) Emmericha Dostala. Hasiči tam přijeli se starým hasičským vozem, pravděpodobně dvoukolovým, vybaveným čerpadlem Heron (Heronovy báně). Protože oprava hasičského vozu byla nákladná, bylo rozhodnuto prodat jej R. A. Smékalovi z Prostějova v Čechách (Čechy pod Kosířem) za 4000 korun. Současně byla od téže firmy zakoupena nová čtyřkolová hasičská stříkačka č. 5/110 s dalším vybavením za 19 000 korun: dvoukolový navíječ na 200 hadic, 40 m hadic, 2 páry šroubení, 1 sací koš, 1 hasicí přístroj (berlovka). Vše se zárukou 6 let. Při převzetí hasičského přístroje bylo zapláceno 4 000 korun a zbytek byl uhrazen do konce roku 1923 ve splátkách bez úroků. Hasičskou stříkačku spláceli i místní obyvatelé, kteří platili 2 koruny za jitro (čtvrt hektaru) pole. Nové hasičské auto bylo do obce dodáno 13. července 1923 a bylo umístěno v kůlně Josefa Heima. Po týdnu si hasičské auto prohlédl Josef Ivánek za přítomnosti drogistů z představenstva spolku z Opavy (župy opavské). Výsledek kontroly byl kladný. Slavnostní vysvěcení hasičského vozu se konalo 19. srpna 1923 a sešlo se na něm více než 100 hasičů. V obci byla postavena slavnostní uvítací

brána. Kmotrem hasičského vozu byl sám hejtman Šrámek (prezident zemské správy). Místní hospodyňky věnovaly na slavnost tyto produkty: 19,5 kg másla, 569 vajec (vajec), 147 kg mouky, 37 kg cukru, 41,5 l mléka, 8 kg máku, 16 kg sýra a 5 korun na ostatní potřeby. K večeru slavnosti se konal lampionový průvod, který vycházel od Bolackého hostince. Při návratu průvodu pronesl krátký projev předseda stráže Jindřich Lhotský. Den posvícení začal slavnostní bohoslužbou, po níž následovalo přivítání všech hostů. Tehdejšímu prezidentu Československa T. G. Masarykovi byl zaslán telegram. V odpovědi prezident republiky napsal: „Moravskému sboru dobrovolných hasičů v Nebožticích...” (Moravský sbor dobrovolných hasičů v Hněvošicích). V té době měly spolky již při svém založení rozděleny funkce jako: starosta hasičů (prezes straży), velitel (naczelnik), podvelitel (zastęzca naczelnika), načelnik (dowódca), podnačelnik (zastęzca dowódcy), jednatel (sekretarz) dozorca načini (gospodarz sprzętu).

Od samého počátku byl hasičský sbor hybatelem společenského života v obci. V únoru 1924 uspořádali hasiči v hospodě v Bolackého hasičský ples. Dne 29. července se na pivní zahrádce v téže hospodě konala oslava. První dochovaná informace o účasti hněvošických hasičů na hasičské akci pochází z 10. srpna 1924, kdy v odpoledních hodinách vypukl v místní cihelně požár a panika. Pod jedním parním strojem začal hořet olej a hrozil velký výbuch kotle. Díky pomoci místních obyvatel bylo nebezpečí zažehnáno ještě před příjezdem místního hasičského vozu. V letech 1925 až 1927 o sobě daly vědět přírodní živly v podobě průtrží mračen, které způsobily četné povodně. Voda se valila jak z vesnického lesa, tak i z Lesa porozumění.

V roce 1927 byl založen obecní hasičský svaz se sídlem v Hněvošicích (Hasičská župní jednota). Svaz zahrnoval 10 místních jednot s 264 hasiči. Svaz byl podřízen krajskému výboru a měl číslo VII. Předsedou obecního výboru byl ředitel školy v Hněvošicích Jindřich Lhotský. V srpnu 1928 se v Opavě konal zemský sjezd hasičů. V obci se při společenských akcích často hrála divadelní představení. Dne 26. ledna 1930 sehráli hasiči divadelní hru s názvem „Náhražkový sňatek” a „Furiant”, které zobrazovaly život na vesnici. Téhož dne, krátce před desátou hodinou večerní, vznikl požár v domě krejčího Josefa Heima v čísle 27. Požár založil krejčovský šílený učeň Jan Vitásek. Poté shořela stodola a střecha nad chlévem. O několik let později, v pátek 13. července 1934, vyhořel obytný dům kolářského mistra Josefa Maiwalda. V příze-

mí budovy fungovala mateřská škola a opratrovna (przytułek). Shořela střecha celé budovy a vypadalo to, že shoří celá řada domů bývalého lihovaru (gorzelnia). K požáru přijely jednotky z Kateřin, Koberzic, Rohova, Služovic, Vrbky a také jednotka z Německa, konkrétně ze Sciborzyce Wielkie (2 km od Hněvošic). Dorazila také německá hasičská jednotka z českého města Oldříšov (4 km od Hněvošic). Hasiči z Oldříšova přijeli s motorovým čerpadlem, ale nebylo ho potřeba použít. Z toho je patrné, že požár kolářského domu v Hněvošicích hasily různé hasičské sbory: český hasičský sbor z České republiky, německý hasičský sbor z České republiky a německý hasičský sbor z Německa. Pro přesnost je třeba dodat, že z Bohumína začínalo hasit také Záolší, kde v Čechách působily ještě polské hasičské sbory. Za zmínku stojí i několik vět o Rudolfu Gudrichovi – jakémisi opavském (moravském) Johannesu Hellmannovi.

Rudolf Gudrich (1862-1937) byl zakladatel českého hasičstva v (rakouském) Slezsku, předseda Slezského zemského hasičského svazu, učitel, ředitel školy, poslanec Slezského zemského sněmu v Opavě. Narodil se v rodině pekaře Jana Františka Gudricha v Hrabyni. Jeho otec byl starostou tohoto města. Po ukončení vzdělání nastoupil v roce 1882 na učitelské místo v Kylešovicích u Opavy. Poté se stal ředitelem školy a školské práci zůstal věrný až do konce svého života. V červenci 1884 založil Gudrich v Kylešovicích první český hasičský sbor v Rakouském Slezsku a stal se jeho velitelem. Hasičské sbory zakládal i v mnoha dalších lokalitách. V roce 1890 se stal předsedou Okresního sdružení hasičů 12 nově založených českých sborů. V roce 1892 byl slezskou zemskou radou jmenován okresním požárním inspektorem. V roce 1896 Gudrich založil Český zemský hasičský spolek Slezsko a stal se jeho předsedou. Redigoval časopis „Slezský hasičský monitor“ a vydal několik příruček pro hasiče. V politické činnosti byl R. Gudrich rovněž velmi energický. Byl vynikajícím řečníkem na mítincích. Po vzniku Československa se stal prvním předsedou Národní rady v Opavě. Měl vynikající organizační schopnosti. Založil mj: Slezský učitelský sbor, Spolek sirotků pro okres Opava, Ústřední fond Opava.

V noci na 4. září 1934 zaznamenala hasičská kronika další požár: o půl dvanácté večer vyhořela stodola „v hájovně čp. 109“. Žhář předchozího požáru nebyl nalezen. V obci bylo postaveno hasičské skladiště (magazyn strażacki). Nacházela se v něm sušárna hadic, koňská hasicí stříkačka, hasicí přístroj (berlovka) a ostatní hasičské vybavení. Poslední zápis

Před hasičskou zbrojnicí

v kronice vedené učitelem Jindřichem Lhotským se zmiňuje o požáru 7. července 1937 v místní Hájovně.

V říjnu 1938 byly struktury českých hasičských sborů rozpuštěny. Český stát byl připojen k Německé říši. V roce 1939 začala druhá světová válka. Během války měla obec 730 obyvatel, 170 mužů bylo odvedeno do německé armády. Z tohoto důvodu byla stráž v obci nečinná.

Po skončení války hasičský sbor obnovil svou činnost. Hasičské skladiště bylo značně poškozeno. Bylo rozhodnuto, že čtyřkolová hasičská stříkačka a to, co z ní zůstalo, bude přestěhováno do stodoly „u Fusa”. Hasičí stříkačka a jeden hasičský vůz byly opraveny. K tomu, aby mohli hasiči vyrazit do akce, bylo zapotřebí dvou párů koní. První pár táhl hasičský vůz a druhý pár koní byl zapřažen do vozu, na kterém na lavicích sedělo až 15 hasičů. Takto se také jezdilo do sousedních vesnic na slavnosti a hasičské soutěže. Později koně nahradil traktor. V té době bylo v obci asi 40 koní u zemědělců. Po válce se stal prvním předsedou Pavel Stříbrný a velitelem Josef Kremser. Po něm byl rok náčelníkem Josef Buchta a pak Arnold Kremser. V roce 1952 byl předsedou hasičského sboru zvolen Rudolf Vitásek, který jím zůstal až do roku 1960. V té době byla komunistická moc v Čechách silná a změny nastaly i v hasičském sboru. Sbor dobrovolných hasičů byl přejmenován na Svaz požární ochrany a hasiči již nebyli druhové, ale soudruzi požárníci. V duši však zůstali hasiči. V roce 1949 zakoupila obec Hněvošice první motorové čerpadlo PPS-8 na dvoukolovém přívěsu. V červnu téhož

roku bylo první motorové čerpadlo vysvěceno na zahradě hostince Viléma Štrýbného. Od roku 1956 byl na základě podepsané dohody přívěs s motorovým čerpadlem tažen traktorem z místního kolchozu. Soukromá hospodářství byla u nás násilně zrušena. Stěrka tažená koňmi byla vyřazena v roce 1950.

V roce 1957 se hasiči z Hněvošic vydali hasit rozsáhlý požár ve Šci-borzcích Velkých, přičemž překročili přísně střeženou státní hranici. Za odměnu si tak hasiči zasloužili vyslechnutí příslušnými službami. Poskytnutí hasičské pomoci sousední obci již v jiném socialistickém státě, bylo na tehdejší dobu neobvyklé. V roce 1958 se mezi hasiči objevila myšlenka na vybudování hasičské stanice. Úřady však o ní nechtěly ani slyšet. Odhodlání hasičů však bylo velké. Dne 17. září 1966 při hlásné schůzi na znamení protestu žádný z druhů nepřijal žádnou funkci v jednotce. Do nové hasičské zbrojnice se však hasiči nastěhovali až v srpnu 1971. V roce 1972 byla zakoupena motorová stříkačka PPS 12 s plně vybaveným přívěsem. Úřady však nepovolily její vysvěcení v kostele, k čemuž došlo až v roce 1993. Následoval nákup hasičských vozidel (nákladních automobilů české výroby). Na počátku 70. let 20. století činnost hasičského sboru upadala. Hasiči tak začali mobilizovat mládež. Účast velkého počtu mladých lidí na hasičských soutěžích vedla k získání nových členů. Alfons Vitásek spolu s Aloisem Křempkem a Stefanií Kubelovou vchovali více než 50 mladých hasičů a hasiček. Na konci osmdesátých let měl hněvo-

Před hasičskou zbrojnicí

šický hasičský sbor 95 členů! V průběhu let členové pořádali řadu pravidelných akcí: tradiční *Fojerský ples*, setkání na zahradě hostince, pravidelné hasičské soutěže a preventivní kontroly komínů. Na těchto aktivitách se podíleli členové jednotky. Léta 1973-1989 se ukázala jako velmi plodná. Počátkem devadesátých let se do řad mladých hasičů přidala další skupina. V roce 1994 vystřídal Jana Buchta ve funkci vedoucího jednotky Arnošt Kubela. Vedoucím jednotky byl zvolen Josef Kremser a jeho zástupcem se stal Alfons Vitásek. Výsledkem těchto voleb byla silná aktivita jednotky až do současnosti. Jednotka ještě neměla žádný prapor. Bylo rozhodnuto to změnit: pět sester z Jeseníku se zavázalo, že pro nás společně vyšije prapor s naším malovaným obrazem svatého Floriána. V květnu 1993 byl prapor posvěcen P. Josefem Holkem při mši svaté u svatého Floriána v kostele svatého Petra a Pavla. Posvěceny byly také dvě sochy svatého Floriána. Ve stejný den byla vysvěcena také budova obecního úřadu, hasičské auto s vybavením a hasičská zbrojnice. Od počátku devadesátých let minulého století začala plodná spolupráce hasičů z pohraničí. V rámci projektu „Moravská brána“ byli hasiči z Hněvošic prvními na české straně, kteří pozvali hasiče z Polska. V roce 1994 se za krásného slunečného počasí a za hojně účasti diváků uskutečnila polsko-česká hasičská soutěž na sportovním hřišti v Hněvošicích. Před soutěží družstva přivítala dechová kapela. Polsko-

**První okresní sraz vlajkových čet v kostele
Dobrého pastýře v Hněvošicích. 1997**

-českou soutěž vyhráli hostitelé. V letech 1995 a 1996 hasiči stovkami hodin práce podpořili stavbu nového kostela zasvěceného Kristu Dobrému pastýři.

První setkání vlajkové čety Opavské župy (setkání hasičských zastav) se konalo 10. května 1997. Setkání se uskutečnilo v novém kostele v Hněvošicích z iniciativy předsedy hněvošického hasičského sboru Arnošta Kubely a za pomoci plk. Jaroslava Neuwirtha z okresní správy. Dne 9. května 1999 se hasiči z Hněvošic zúčastnili se svým praporem naší hasičské pouti na Annaberg (Horu sv. Anny). V roce 2000 se OSP Hněvošice dvakrát zúčastnila hasičské soutěže „Moravská brána”. První se konala v Kietrzu a druhá v Borové, v obou případech hasiči z Hněvošic zvítězili. V roce 2001 oslavil hasičský sbor v Hněvošicích 80. výročí svého založení. V průběhu roku se uskutečnila řada akcí: slavnostní mše u příležitosti jubilea, účast na hasičských oslavách na polské straně, zahradní slavnost dechové kapely „Kobeřanka”, soutěž „Moravská brána” v Třebomi. V červenci došlo k lokálním záplavám a z mnoha sklepů byla čerpána voda. Kronikář jednotky Erich Stříbný předložil hasičskou kroniku, kterou vedl. Dne 28. září 2002 se za nepříznivého počasí konala v Hněvošicích hasičská soutěž mládeže, které se zúčastnilo 33 družstev z Opavska. V témže roce jsme hasili požár statku Jana Čirže. Začátek roku 2004 začal dvěma *Fojerskými* bály s dechovkou. Velkých úspěchů dosáhla v tomto roce mládežnická družstva. V roce 2005 věnovala SDH Hněvošice svým polským kolegům z Rozumic 5000 Kč na opravu farního kostela. Družstvu starší mládeže se podařilo vyhrát okresní ligu za rok 2005. Byl to jeden z největších úspěchů oddílu v jeho 85leté historii. Dne 3. května 2006 proběhla v naší hasičské zbrojnici akce otevřených dveří. Díky této akci se do družstva mládeže přihlásilo 9 nových členů. Družstvo žen vyhrálo v roce 2006 Moravskoslezský pohár. V roce 2007 odstoupil po 15 letech z funkce předsedy Arnošt Kubela. Oddíl v Hněvošicích vedl Josef Kremser. V masopustním roce 2008 se nepodařilo uspořádat tradiční hasičský ples kvůli slabé účasti. Při hledání náhradních společenských aktivit stráž vymyslela a uspořádala letní noční karneval s bohatou zuskou. Této akce se zúčastnilo 300 obyvatel. Jednotka finančně podpořila (5 000 korun) svého rodáka z obce Tomáše Čirže, který byl vysvěcen na novokněze. Dne 28. listopadu 2008 uspořádali druháci první hasičskou *zabijačku*. Při této příležitosti bylo před hasičárnou postaveno 8 kotlů, ze kterých se šířil zápach. Tento zápach

přilákal řadu obyvatel Hněvošic. O *zabijačkové* výrobky byl velký zájem. V roce 2009 hasiči iniciovali novou akci – hasičské odpoledne s country hudbou k poslechu i tanci a s bohatými doprovodnými atrakcemi. A druhá hasičská *zabijačka* byla vysílána prostřednictvím internetových kanálů po celé České republice. V roce 2010 hasiči uklidili všechny poháry, které získali v letech 1973-2010, což činilo 537 a neoficiálně se tak zařadili na druhé místo v České republice v počtu získaných hasičských trofejí. V letošním roce se v jednotce velmi aktivně zapojilo mnoho družstev: smíšené družstvo žáků, družstvo starších a mladších dívek, družstvo mužů a družstvo veteránů. V sobotu 18. června 2011 oslavila OSP Gniewoszyce 90. výročí svého založení. Na oslavu přijelo mnoho oddílů z okolí a také družstevníci z polského města Kietrz. Valné hromady jednotky 10. září se zúčastnili také hosté z Polska. Na konci letních prázdnin 2012 byla uspořádána hasičská country party, jejíž hlavní atrakcí pro děti byl elektrický býk. V letošním roce bylo zakoupeno nové hasičské auto – Ford Transit - a „krabicová“ Avia byla vyřazena z evidence kvůli špatnému technickému stavu. V roce 2020 byla zahájena spolupráce s hasiči z Pietrowic Wielkich v rámci evropského projektu. Uskutečnila se 4 setkání, na kterých se učili novým dovednostem. V sobotu 22. srpna 2020 v 16:30 hodin odjelo více než 40 hasičů z obce Pietrowice Wielkie autobusem k hasičům do České republiky. S námi byl *patérek* Piotr. Konkrétně jeli do obce Hněvošice, která se nachází na rovině 10 km od Pietrowic. Nejdříve hasiči dělali cvičení na zlepšení fyzické kondice. Po hodině, kdy se strhla bouřka, se všichni mohli v klidu najíst pod stálými stany postavenými za hasičskou zbrojnicí. V létě tyto dva malé stany tvoří vesnické kino pod širým nebem. Je zde stále velké plátno. Později druh Bruno Stojer představil stručnou historii Slezska, včetně historie Makowa a Hněvošic, dvou obcí, z nichž hasiči dokončují společný přeshraniční projekt, a druh Robert Scherner z Makowa si dal tu práci, že v makowských církevních záznamech vyhledal osoby, které se narodily v Hněvošicích a jejichž osud byl nějakým způsobem spojen s Makowem. První takovou osobou byl jistý Carl Tuschka, narozený v roce 1806 v Hněvošicích. V roce 1855 byl v Makově zatčen za krádež na makovském panství. O necelý rok později, 15. července 1856, zemřel ve vazbě v Polském Krawarzu (dnes Krowiarki). V roce 1904 se Anton Niemec z Makowa oženil se Sofií Starzinskou, dcerou Jakoba Starzinského z Hněvošic. Franz Sternalski, narozený 9. října 1866 v Hněvošicích, byl zemědělským dělníkem na

Zasedání vede starosta sboru Josef Kremser.

statku Maków Vidov. Zemřel v Makově v roce 1930. Poslední zjištěnou osobou byl Paul Plesch narozený v Hněvošicích v roce 1885. Dva měsíce působil jako učitel v Makowě, odkud byl přeložen do sousední obce Polski Krawarz. Tam byl rektorem (ředitelem školy) jeho otec Anton Plesch, narozený v roce 1845 v Hněvošicích. V té době se lidé, kteří se stěhovali z Hněvošic do Makowa, nenarazili na státní hranici. Obě obce tehdy patřily do Pruského království (1742-1871) a později do Německého císařství (1871-1920). Současná státní hranice vznikla až po první světové válce v roce 1920 a nebyla hranicí národnostní. V meziválečném období byla česko-německou hranicí a po roce 1945 byla změněna na česko-polskou hranici. Vstup Polska a České republiky do schengenského prostoru v roce 2007 odstranil 1000 let trvající pohraniční zmatky. Na závěr setkání nás druhové z Hněvošic pohostili slivovicí vlastní výroby. Každý Čech směl ročně „vypálit“ 13 litrů pálenky pro vlastní spotřebu. Toto bylo přísně kontrolováno státem. Tato slivovice měla dvě výhody: dobrou chuť a čistou hlavu druhý den.

Zásadnější bibliografie

1. „Stellung der Gespanne zu Ortsbränden” (Služby koňských povozů k požárům), 1911-1941, Gross Peterwitz.
2. „Pamiętnik 1927-1937 (10) Żupni hasiçske jednoty Hluçinské” (Okresní svaz hasičů Hlučín)
3. Církevní matriky farnosti Pietrowice Wielkie.
4. Deutsche Feuerwehr Zeitung (1860-1945).
5. Schlesiesche Feuerwehr Zeitung (1907-1938).
6. Ortsfamilienbuch Groß Peterwitz, Jan-Owe Zimmer (Genealogie pietrowických rodin)
7. Časopis Katolické Nowiny pro lid morawský w Pruském Slezsku časopis v moravském jazyce vydávaný kněžými hlučinského děkanátu v Ratiboři a později v Hlučíně v letech 1893-1922
8. Časopis Nowiny Raciborskie, noviny polské menšiny v Ratiboři, vydávané v letech 1889-1920.
9. Roční zpráva druha Jana Heruda (2000-2022)
10. Paweł Suchanek „Historie obce a kronika OSP Pietrowice Wielkie”, 1983.
11. Paweł Newerla „Pietrowice Wielkie”, 2017.
12. Paul Kletzka „Groß Peterwitz”, 1994
13. Sdílení obyvatel Pietrowic Wielkých: Oswald Wesoły, Wiktor Dyrschlag, Paweł Lakomek, Łucja Mendzigall, Elżbieta Steuer, Paweł Wycisk, Elżbieta Lata, Wiktor Marcinek, Wiktor Klobuczek, Henryk Klobuczek, Hilmar Przewoźnik, Maria Kubiczek, Hubert Posmyk a další.